

GRAND HOTEL

GRAND HOTEL | SOPOT

AUKCJA KOLEKCJI

Aukcja 6 lipca 2019 Sopot

GRAND HOTEL | SOPOT

AUKCJA KOLEKCJI

6 LIPCA 2019 (SOBOTA) GODZ. 19

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY

SOFITEL GRAND SOPOT
UL. POWSTAŃCÓW WARSZAWY 12/14, SOPOT

WYSTAWA OBIEKTÓW

DESA UNICUM: 14 – 27 CZERWCA 2019
PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK W GODZINACH OD 11 DO 19
SOBOTA W GODZINACH OD 11 DO 16

SOFITEL GRAND SOPOT: 29 CZERWCA – 6 LIPCA 2019
PONIEDZIAŁEK – NIEDZIELA W GODZINACH OD 11 DO 19

KOORDYNATORZY AUKCJI

Julia Materna, Redakcja katalogu, j.materna@desa.pl, 538 649 945
Małgorzata Nitner, Koordynator sprzedaży, m.nitner@desa.pl, 514 446 892
Aleksandra Łukaszewska, Doradca klienta, a.lukaszewska@desa.pl, 664 981 465
Karolina Ciesielska, Doradca klienta, k.ciesielska@desa.pl, 668 135 447

ZLECENIA LICYTACJI

zlecenia@desa.pl, tel. 514 446 892

OKŁADKA FRONT Poz. 1 Michał Szlaga, "Grand Hotel", 2019 r. • **II OKŁADKA** Poz. 1 Michał Szlaga, "Grand Hotel", 2019 r.

STRONA 2-3 Kawiarnia w Sofitelu Grand Sopot, archiwum Sofitel Grand Sopot • **STRONA 4** poz. 106 Maria Wlazłowska-Epstein, Wodowanie, 1961 r.

STRONY 8-9 Okładki folderu turystycznego po Sopocie, 1939 r. • **IV OKŁADKA** poz. 6 Pierwszy żeton z sopockiego kasyna o nominale 50, 1922 r.

Aukcja Grand Hotel | Sopot 6 lipca 2019 r. • ISBN 978-83-66377-07-3 • Kod aukcji 627KOL11

Nakład 2 500 egzemplarzy • **Koncepcja graficzna** Monika Wojnarowska • **Opracowanie graficzne** Krzysztof Załęski • **Zdjęcia** Marcin Koniak, Paweł Bobrowski

PRENUMERATA KATALOGÓW prenumerata@desa.pl

DRUK ArtDruk Kobyłka

ZARZĄD DESA UNICUM SA

JULIUSZ WIODORBSKI
Prezes Zarządu

JAN KOSZUTSKI
Wiceprezes Zarządu

MAŁGORZATA KULMA
Członek Zarządu, Główna Księgowa

IZA RUSINIAK
Członek Zarządu, Dyrektor
Departamentu Projektów Aukcyjnych

AGATA SZKUP
Członek Zarządu, Dyrektor
Departamentu Sprzedaży

SEKRETARIAT ZARZĄDU

Katarzyna Siporska
tel. 22 163 66 65
biuro@desa.pl

DZIAŁ MARKETINGU

Marta Czartoryska-Żak, Dyrektor Marketingu
tel. 662 280 480, m.czartoryska-zak@desa.pl

Marta Wiśniewska, Marketing Manager
tel. 795 122 709, m.wisniewska@desa.pl

Maria Olszak, Specjalista ds. marketingu
tel. 22 163 67 61, 795 122 723, m.olszak@desa.pl

PUBLIC RELATIONS

Agnieszka Marszał, Business & Culture
tel. 793 919 109, pr@desa.pl

DZIAŁ IT

Piotr Gołębiowski, Koordynator Projektów IT
tel. 502 994 225, p.golebiowski@desa.pl

Wojciech Kosmala, Digital Manager
tel. 664 150 861, w.kosmala@desa.pl

DZIAŁ KSIĘGOWOŚCI

Małgorzata Kulma, Główna Księgowa
tel. 22 163 66 80, m.kulma@desa.pl

Marlena Ulejczyk, Zastępca Głównej Księgowej
tel. 22 163 66 81, m.ulejczyk@desa.pl

Katarzyna Krzyżanowska, Księgowa
tel. 22 163 66 83, k.krzyzanowska@desa.pl

DZIAŁ PRAWNY

Wojciech Dziakowski, Aplikant Radcowski
tel. 22 163 67 86, 664 981 452, w.dziakowski@desa.pl

DZIAŁ LOGISTYCZNY

Milena Lutomska, Dyrektor Działu
tel. 795 122 714, m.lutomska@desa.pl

Kacper Tomaszkievicz, Kierownik
ds. transportów i logistyki
tel. 795 122 708, k.tomaszkiewicz@desa.pl

KONTA BANKOWE

mBank S.A. Swift: BREXPLPWWA3
PLN: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002
EUR: 43 1140 2062 0000 2380 1100 1005
USD: 16 1140 2062 0000 2380 1100 1006

DESA UNICUM SA

ul. Piękna 1A, 00-477 Warszawa, tel. 22 163 66 00, e-mail: biuro@desa.pl
NIP: 527 26 44 731 REGON: 142733824 KRS 0000718495

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy, kapitał zakładowy 85 055 000 zł

DEPARTAMENT PROJEKTÓW AUKCYJNYCH

IZA RUSINIAK
Dyrektor Departamentu
Projektów Aukcyjnych
i.rusiniak@desa.pl
22 163 66 40, 664 981 463

TOMASZ DZIEWICKI
Kierownik Działu
Sztuka Dawna
t.dziewiczki@desa.pl
22 163 66 46, 735 208 999

ARTUR DUMANOWSKI
Kierownik Działu
Sztuka Najnowsza i Projekty Specjalne
a.dumanowski@desa.pl
22 163 66 42, 795 122 725

KLARA CZERNIEWSKA-ANDRYSZCZYK
Specjalista
Sztuka Współczesna
k.czemiewska@desa.pl
22 163 66 41, 664 150 866

MAREK WASILEWICZ
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.wasilewicz@desa.pl
22 163 66 47, 795 122 702

MALGORZATA SKWAREK
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.skwarek@desa.pl
22 163 66 50

KATARZYNA ŻEBROWSKA
Starszy Specjalista
Fotografia Kolekcjonerska
k.zebrowska@desa.pl
22 163 66 49, 539 546 701

MAGDALENA KUŚ
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa
m.kus@desa.pl
22 163 66 44, 795 122 718

EVA-YOKO GAULT
Specjalista
Sztuka Użytkowa
e.gault@desa.pl
664 150 862

CZĘDARY LISOWSKI
Specjalista
Sztuka Użytkowa, Design
c.lisowski@desa.pl
22 163 66 51, 788 269 908

KAROLINA ŁUŹNIAK
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa i Komiks
k.luzniak@desa.pl
22 163 66 48

AGATA MATUSIELAŃSKA
Asystent
Sztuka Współczesna
a.matusielanska@desa.pl
22 163 66 50, 539 546 699

JULIA MATERNA
Asystent
Sztuka Dawna
j.materna@desa.pl
22 163 66 52, 538 649 945

KAROLINA KOŁTUŃICKA
Asystent
Sztuka Młoda i Najnowsza
k.koltunicka@desa.pl
22 163 66 43, 664 150 864

STEFANIA AMBROZJAK
Asystent
Sztuka Użytkowa i Komiks
s.ambrozjak@desa.pl
539 196 531

MARCIN LEWICKI
Asystent
Sztuka Współczesna
m.lewicki@desa.pl
788 260 055

KAROLINA MICHALAK
Asystent
Sztuka Współczesna
k.michalak@desa.pl
787 094 345

ALICJA SZNAJDER
Asystent
Sztuka Użytkowa
a.szajder@desa.pl
502 994 177

DEPARTAMENT POZYSKIWIANIA OBIEKTÓW

BIURO PRZYJĘĆ: tel. 22 163 66 10, wyceny@desa.pl, pon.-pt. 11-19, sob. 11-16

WYCENY BIŻUTERII: śr. 15-19, czw. 11-15, DESA Biżuteria, Nowy Świat 48, Warszawa, tel. 22 826 44 66, bizuteria@desa.pl

JOANNA TARNAWSKA
Dyrektor Departamentu
j.tarnawska@desa.pl
22 163 66 11, 698 666 189

ELŻBIETA KOPEĆ
Specjalista
e.kopiec@desa.pl
22 163 66 15, 502 994 227

DEPARTAMENT SPRZEDAŻY

AGATA SZKUP
Dyrektor Departamentu Sprzedaży
a.szkup@desa.pl
22 163 67 01, 692 138 853

ALEKSANDRA ŁUKASZEWSKA
Kierownik Galerii
a.lukaszevska@desa.pl
22 163 67 05, 664 981 465

MICHAŁ BOLKA
Doradca Klienta
m.bolka@desa.pl
22 163 67 03, 664 981 449

KAROLINA CIESIELSKA
Doradca Klienta
k.ciesielska@desa.pl
22 163 67 12, 668 135 447

MALGORZATA NITNER
Doradca Klienta
m.nitner@desa.pl
22 163 67 02, 514 446 892

JADWIGA BECK
Doradca Klienta
j.beck@desa.pl
795 122 720

BARBARA RZESNA
Doradca Klienta
b.rzesna@desa.pl
22 163 67 10, 664 981 450

SYLWIA PUDŁO
Doradca Klienta
s.pudlo@desa.pl
22 163 67 11, 506 251 833

MAIA LIPIEC
Doradca Klienta
m.lipiec@desa.pl
22 163 67 07, 538 647 637

MARTA LISIAĆ
Doradca Klienta
m.lisiak@desa.pl
22 163 67 04, 788 265 344

BIURO OBSŁUGI KLIENTA

tel. 22 163 66 00, bok@desa.pl pon.-pt. 11-19, sob. 11-16

URSZULA PRZEPÍORKA
Kierownik Działu
u.przepiorka@desa.pl
22 163 66 01

ANNA MAZUREK
Specjalista ds. rozliczeń
a.mazurek@desa.pl
22 163 66 09

MAGDALENA OTARZEWSKA
Specjalista ds. rozliczeń
m.otarzevska@desa.pl
22 163 66 03, 506 252 044

KORA KULIKOWSKA
Asystent ds. rozliczeń
k.kulikowska@desa.pl
22 163 66 20, 788 262 366

MICHALINA KOMOROWSKA
Asystent, Biuro Obsługi Klienta
m.komorowska@desa.pl
22 163 66 20, 882 350 575

KATARZYNA PACIOREK
Asystent, Biuro Obsługi Klienta
k.paciorek@desa.pl
22 163 66 03, 538 977 515

DZIAŁ ADMINISTROWANIA OBIEKTAMI

PUNKT WYDAŃ OBIEKTÓW: tel. 22 163 66 20, wydania@desa.pl pon.-pt. 11-19, sob. 11-16

KAROLINA ŚLIWIŃSKA
Kierownik Działu
k.sliwinska@desa.pl
22 163 66 20, 795 121 575

PAWEŁ WĄTROBA
Specjalista ds. obiektów
p.watroba@desa.pl
22 163 66 21, 514 446 849

PAWEŁ WOŁYŃIAK
Specjalista ds. obiektów
p.wolyniak@desa.pl
22 163 66 21, 506 251 934

MARCIN KONIAK
Fotograf
m.koniak@desa.pl
22 163 66 74, 664 981 456

MARLENA TALUNAS
Fotograf
m.talunas@desa.pl
22 163 66 75, 795 122 717

PAWEŁ BOBROWSKI
Fotograf
p.bobrowski@desa.pl
22 163 66 75

STUDIO FOTOGRAFICZNE

Sopot

INDEKS

Andryszkiewicz Krystyna 133

Miscewy Mieczysław 100 - 101, 120

Baranowski Henryk 62 - 66

Mokwa Marian 38 - 49

Chlebowski Stanisław 70 - 78

Połuński Henryk 123

Czajkowski Stanisław 93

Rogińska Władysława 130

Czechowicz Juliusz 92

Rogiński Bolesław 127 - 129

Dzierzeński Eugeniusz 50 - 61

Rolicz Stanisław 131 - 132

Frołow Paweł 96

Skrebec Jerzy 97

Gasiński Jan 89 - 91

Suchanek Antoni 95

Górska Krystyna 124

Świdorska Bernarda 113 - 117

Katzer Stanisław 122

Tomaszewski Leonard 69

Kleindienst-Zabłocka Ewa 107 - 108

Wlazłowska-Epstein Maria 105 - 106

Kwiatkowski Aleksander 98 - 99

Zabłocka-Mohl Maria 109 - 112

Michałowski Stanisław 79 - 88

Ziomek-Kowalewska Maria 102 - 104

Żukowski Stanisław 126

Kasino Hotel z lotu ptaka, lata 30. XX w., źródło: NAC online

GRAND HOTEL W SOPOCIE

Okładka przewodnika turystycznego po Sopocie, 1913 r., źródło: Polona

poz. 28 Folder reklamujący Sopot, 1936 r., detal

Kasyno Hotel w okresie międzywojennym, archiwum Sofitel Grand Sopot

XIX/XX w.

SOPOT

Sopot zyskał status kurortu już XIX wieku, a w latach 20. wieku XX otwarto tam pierwszy Dom Zdrojowy, zwany powszechnie Kurhausem. Z czasem rybacka wioska zaczęła gościć nie tylko gdańskich patrycjuszy, którzy budowali tam letnie rezydencje, ale także letników z innych regionów. W 1901 Sopot uzyskał prawa miejskie. Pierwsza dekada XX wieku była czasem intensywnego rozrostu miasta. Architektem nowych założeń urbanistycznych był Paul Puchmüller. Wśród nich należy wymienić m.in.: Dom Zdrojowy, Zakład Kąpielowy, Operę Leśną, Łazienki Północne i Południowe, secesyjne kamienice i wille.

1919

KASYNO

Zostaje założone sopockie kasyno. Było ono niezaprzeczalnie największą atrakcją sopockiego kurortu. Pomysł na otwarcie w mieście salonu gry był odpowiedzią na powojenny kryzys finansowy i spadek frekwencji wśród kuracjuszy. Inicjatorami przedsięwzięcia byli dwaj przedsiębiorcy Roloff i Linke. „Istniejąca w świecie potrzeba rozrywki i wypoczynku, która nasiliła się szczególnie po ciężkich latach wojny, spowodowała, iż w roku 1919 powstało Kurhaus-Kasyno, które z biegiem czasu (...) przerodziło się w znakomity salon do gry w stylu Monte Carlo” (Fragment opisu Kasyna z przewodnika Ostseebad Zoppot [Freie Stadt Danzig]. Due Nordische Riviera, [cyt. za:] Janusz Dargacz, Historia sopockich domów kuracyjnych 1824-2006, Sopot 2006, s. 27-28).

1924-1931

KASINO HOTEL ZOPPOT

Czas powstawania Kasyno Hotel, nowoczesnego, neobarokowego obiektu, na który przeznaczono aż 20 milionów guldenów gdańskich. Hotel zbudowany był przede wszystkim dla gości pobliskiego kasyna, dlatego też jego nazwa nawiązywała do salonu gier. Uroczyste otwarcie nastąpiło w 1927, lecz jego wykończenie kontynuowano aż do czasów II wojny światowej. Był to najbardziej ekskluzywny i zarazem najdroższy hotel nie tylko w Sopocie, ale i w całym Wolnym Mieście Gdańsku. Koszty pobytu były jednakże w pełni umotywowane: począwszy od najwyższego standardu pokoi hotelowych, po elitarne kasyno (International Sporting Club), restaurację oraz cukiernię, w której podawano smakołyki z Karlovyh Varów oraz płytę taneczną, przy której grał amerykański jazz band.

HISTORIA IKONY

poz. 35 „Sud-Amerika Linie”, 1934 r., detal

Plakat „Musicorama”, 1970 r.,
dzięki uprzejmości Marcina Jacobsona

Sofitel Grand Sopot, archiwum Sofitel Grand Sopot

LATA 50. XX w.

1946-1951

GAL I POLISH OCEAN LINES

Kasyno Hotel zmienia właściciela – staje się nim spółka Gdynia-Ameryka Linie Żeglugowe S.A. (następnie Polish Ocean Lines), która przejmując budynek od gminy miasta Sopot. To właśnie GAL zmienił nazwę obiektu na GRAND HOTEL. Powstał wówczas pomysł na stworzenie bardziej dostępnej finansowo oferty w najniższej kondygnacji hotelu, która przyjęła kształt hotelu turystycznego i dostosowana była do większych grup osób. Pożar, który wybuchł w 1948, wstrzymał na pewien czas plany dotyczące tego przedsięwzięcia. Prace nad hotelem kontynuował po jego przejściu Orbis.

1950

ORBIS

Uchwałą prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów podjęto działania dotyczące rozwoju turystyki zagranicznej. Aby stworzyć bazę hotelową na najwyższym poziomie, wytypowano 9 ekskluzywnych hoteli, w tym sopocki Grand (do grupy należały również m.in.: poznański Bazar, gdański Monopol czy łódzki Grand). 1 listopada 1950 GAL przekazał Orbisowi całe przedsiębiorstwo Grand Hotel Sopot, wraz z personelem,

wszystkimi aktywami i pasywami (MGK, s. 96). Tym samym, Grand Hotel został włączony do spółki Orbis, giganta turystycznego tamtych czasów, skupiającego rzesze innych obiektów. Wzmocniono działalność reklamową, podejmując współpracę ze sławnymi artystami: plakacistą Tadeuszem Trepkowskim czy prekursorem komiksu w Polsce, Marianem Walentynowiczem.

LATA 60., 70. i 80. XX w.

GRAND I SOPOCKA SCENA MUZYCZNA

1989

Reaktywacja hotelowego kasyna, którego działalność zawieszono po 1945.

2000

ACCOR

Spółka Orbis przekazuje część udziałów francuskiej firmie Accor – potentatowi branży hotelowej, skupiającej niemal 3,5 tysiąca hoteli na świecie. Hotel został poddany działaniom renowacyjnym i zmianom funkcjonalnym. Celem tych działań było przywrócenie Grandowi blasku z czasów międzywojnia.

poz. 133 Krystyna Andryszkiewicz, Tłum fonów przed Grand Hotelem, 1984 r.

„Ściana Sław” w kawiarni hotelu Sofitel Grand Sopot, archiwum Sofitel Grand Sopot

LEGENDY GRAND HOTELU

„A tulił nas jak port, jak fort lirycznych band
Elegant, birbant, lord, sopocki Hotel Grand”.

– AGNIESZKA OSIECKA, FRAGMENT PIOSENKI „SOPOCKIE BOLERO”

Grand Hotel przyciągnął w swojej historii wiele gwiazd i osobistości. Był miejscem odwiedzin wielkich sław okresu międzywojnia, wśród których wymienić należy: Gretę Garbo, Marlenę Dietrich czy Josephinę Baker. W okresie powojennym Grand nadal stanowił symbol luksusu i uważany był za wspomnienie przedwojennego świata. W Grandzie zatrzymały się osobistości związane z polskim filmem, w tym: Kalina Jędrusik, Jan Machulski, Andrzej Wajda i Stanisław Dygat oraz zasłużeni polscy literaci: Czesław Miłosz i Sławomir Mrożek. W restauracji Grandu z widokiem na morze przesiadywała Agnieszka Osiecka, która poświęciła hotelowi kilka ze swoich piosenek (m.in. „Sopockie Bolero”) oraz Wojciech Młynarski.

Począwszy od lat 60. XX w. skupiał w swoich progach artystyczno-muzyczną śmietankę gromadzącą się w Sopocie na czas Międzynarodowego Festiwalu Piosenki. W hotelu mieszkali zatem prezytenty festiwalu, m.in.: Irena Dziedzic i Lucjan Kydryński oraz artyści festiwalowi, w tym: zespół Boney M, Czesław Niemen, Irena Santor czy Skaldowie. Częstym widokiem tamtych czasów była długa kolejka łowców autografów ustawiająca się przed głównym wejściem hotelu w oczekiwaniu na wyjście gwiazd.

Do hotelu przybywali goście związani nie tylko ze środowiskiem artystycznym. Bez wątpienia, wspomnieć należy o gościu niecodziennym, którym był astronauta statku kosmicznego Apollo 16 Charles Duke. Ważnym gościem Grandu był bez wątpienia Charles de Gaulle, który odwiedził hotel w 1967 i zamieszkał w osławionym pokoju 226. W hotelu przebywał także prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki. Przechowywane przez hotel księgi pamiątkowe wskazują na fakt, iż lista gości hotelowych jest pokaźna i bogata, warto zatem zakończyć, wymieniając wsławione nazwiska sportowe: lekkoatletę Władysława Kozakiewicza i tenisistę Bohdana Tomaszewskiego.

1

MICHAŁ SZLAGA

(ur. 1978)

"Grand Hotel", 2019 r.

wydruk pigmentowy, unikat/papier archiwalny 300gsm, 66 x 100 cm
sygnowany, datowany i opisany ołówkiem na odwrociu: 'Grand Hotel | 1/1 |
Sopot / Warszawa | 2019 | Michał Szlaga'

edycja 1/1

fotografia naklejona na karton muzealny, w drewnianej ramie ze szkłem muzealnym
do obiektu dołączony certyfikat autorski

estymacja: 7 500 - 10 000 PLN

1 800 - 2 400 EUR

Kasino Hotel w Sopocie, okres międzywojenny, archiwum Grand Hotelu w Sopocie

POCZĄTKI GRAND HOTELU

KASINO HOTEL

Można pokusić się o stwierdzenie, iż Grand Hotel w Sopocie na stałe wpisnął się w panoramę miasta i stał się jego symbolem. Ten majestatyczny budynek znajdujący się nad samym brzegiem Morza Bałtyckiego już w okresie budowy budził wielkie zainteresowanie. W Sopocie nie brakowało eleganckich hoteli, wśród których wymienić można Hotel Metropol czy Hotel Werminghoff. Skąd zatem decyzja o budowie nowego, kosztownego budynku w mieście, w którym istniały hotele o wyrobionej renomie? Kasino Hotel, obecnie Sofitel Grand, jak sama nazwa wskazuje, powstał na potrzeby sopockiego kasyna. Na początku lat 20. XX wieku, gdy ważyły się losy lokum dla nowo powstałego kasyna, zaczęto również myśleć o nowym hotelu. Kasyno generowało wielkie zyski, które skłoniły radę przedsiębiorstwa do zainwestowania w imponujący hotel, znacznie większy niż dotychczas istniejące, nowoczesny oraz luksusowy. Klasą miał aspirować do czołówek europejskich kurortów.

Nie czekając długo, bo już w 1922, rozpisano konkurs na projekt hotelu. Uczestnicy nie szczędzili środków, aby nowo powstały budynek przyćmił pozostałe sopockie hotele. Zdecydowano, iż właściwym miejscem dla hotelu będzie Park Północny, co w praktyce oznaczało, że po raz pierwszy chciano wykorzystać grunt przy samym morzu. Towarzyszyły temu protesty ze strony części mieszkańców, którzy obawiali się zajęcia zielonych obszarów miejskich oraz hotelarzy obawiających się konkurencji (Marzena Górską-Karpińską, *Grand Hotel Sopot*, Podkowa Leśna 2005, s. 33-34). Koniec końców, idea wielkiego hotelu doczekała się swojej realizacji w 1927. Bez wątpienia Kasino Hotel dysponujący wówczas setką pokoi był najokazalszym hotelem nie tylko w Sopocie, lecz także w Wolnym Mieście Gdańsku. Dodatkowo rozbudził zdrową konkurencję między lokalnymi hotelami, które prześcigały się w tym, by dogodzić gościom.

Wyznaczonym dla hotelu miejscem była przestrzeń specjalna: teren Parku Północnego, nieopodal kasyna, przy często uczęszczanym szlaku turystycznym. Na taką inwestycję stać było jedynie Sopockie Kasyno Spółka z o.o., którego udziałowcem było miasto (łączna kwota wynosiła aż 150 000 guldenów gdańskich!) (Ibidem). Konkurs na projekt stał się również sprawą angażującą mieszkańców Sopotu, gdyż z nadesłanych propozycji stworzono wystawę, która cieszyła się dużą popularnością. O wystawionych projektach wiele dyskutowano, porównywano je, a media dodatkowo podgrzewały atmosferę wokół wydarzenia. Ostatecznie architektami hotelu stali się dwaj profesorowie

gdańskiej Technische Hochschule, Otto Kloeppel i Richard Kohnke (Ibidem, s. 25). O stanie budowy i postępach w pracach nad Grand Hotelem stale informowała lokalna prasa. 26 września 1925 po raz pierwszy umożliwiono zwiedzanie tego prominentnego obiektu grupie dziennikarzy i co ważniejszych gdańskich oraz sopockich urzędników i mieszkańców. Odwiedzono więc nowoczesne pokoje, które miały być wyposażone w telefon i system sygnalizacji łączący z obsługą hotelu, a także luksusowe łazienki z morską i słodką wodą. Zaproszeni goście obejrzeni również recepcję, portiernię i windy oraz majestatyczne wejście w kształcie półokrągłych ramion, które przygotowywano na przyjęcie luksusowych samochodów (co ciekawe, na początku lat 30. dobudowano stację paliw oraz myjnię samochodową, aby stworzyć dodatkowe udogodnienia dla gości). Wydarzenie wieńczył okazały bankiet (Ibidem, s. 43-45).

Szczegółowa relacja dotycząca wielkiego otwarcia Kasino Hotel opisana została przez monografistkę Hotelu Marzenę Górską-Karpińską. Jej badania wskazują, iż podczas uroczystego otwarcia Kasino Hotel najznakomitsi goście świętowali w sali restauracyjnej, zwanej zieloną, z uwagi na intensywną, zieloną barwę wnętrza. Z czasem bawiący przenieśli się na klimatyczny taras, gdzie zapalono światła w kandelabrach. Nieopodal znajdowała się wcześniej wspomniana płyta taneczna, dookoła której ustawiono białe krzesła i stoły udekorowane, jak na morski kurort przystało, obrusami w biało-niebieskie pasy. Gości obsługiwały kelnerki w niebieskich sukienkach i białych fartuszkach. Grała amerykańska orkiestra jazzowa Ericha Borcharda i prowadzono pokazy tańca towarzyskiego. Zmęczeni gwarem goście mogli zejść do podziemi hotelu, do kawiarni lub baru, gdzie w zaciszu przytulnych nisz z welwetowymi kanapami, można było pomówić przy kieliszku wytrawnego wina z piwnic hotelu (Ibidem, s. 62).

Podczas drugiego otwarcia w 1931 oglądano hotel, któremu nadano ostatni szlif. Niewątpliwie atrakcją wieczoru było luksusowe kasyno, International Sporting-Club. Stały tam dwa stoły do ruletki i trzy do bakarata. Ściany tej wysokiej sali zdobiły cenne, cedrowe panele i prostokątne lustra o bursztynowej barwie, które nadawały oświetlonemu wnętrzu elegancki charakter. Wszystko utrzymane było w szlachetnych barwach: złocie, beżach i brązach. Na centralnej ścianie znajdowało się okazałe malowidło wykonane w technice temperey zatytułowane: „Kąpiące się”. W pobliskich pomieszczeniach mieściły się palarnia i bar (Ibidem, s. 67).

poz. 18 Wnętrze kasyna w Sopocie, około 1925 r.

Kasino Hotel był nowoczesnym, sześciokondygnacyjnym obiektem na planie splaszczonej litery H, położonym wzdłuż brzegu morskiego. Układ wnętrz był typowy dla hoteli pochodzących z tego okresu – w obawie przed wodą budynek nie został podpiwniczony, na najniższych piętrach znajdowały się magazyny, kuchnie oraz pomieszczenia dla personelu; na parterze mieścił się hall recepcyjny z próżnią w kształcie studni, nad którym wisiał monumentalny żyrandol. Na tym piętrze były również sale reprezentacyjne, restauracje i kawiarnie. Reszta pięter stanowiła część hotelową, a na parterze znajdowały się suszarnia i pralnia (Ibidem, s. 51).

Recepcja hotelu, którą możemy podziwiać w pierwotnym kształcie do dziś, jest miejscem, od którego symetrycznie odchodzą dwie ażurowe balustrady prowadzące do wyższych kondygnacji. Podłogi holu oraz klatek schodowych były kryte marmurem lub dywanami, natomiast białe ściany zdobiły sztuki. W recepcji stały skórzane fotele typu klubowego oraz drewniane stoliki (Ibidem, s. 53-54). Niedaleko, na wprost wejścia, usytuowano reprezentacyjną salę restauracyjną, w której obecnie znajdują się restauracja i bar. Owa sala otwiera się na plażę i morze wielkimi, prostokątnymi oknami, unaoczniając realną bliskość natury. Wyposażenie sali stanowiły kredensy i komody, stoły ustawione najczęściej w kształcie otwartego prostokąta, lekkie, tapicerowane krzesła oraz gwóźdź programu: bufet z zimnymi zakąskami serwowanymi na platerowanych półmiskach Hartmanna.

W północnym skrzydle Kasino Hotel mieściły się bar grillowy oraz cukiernia serwująca słodczyce karlsbadzkie. W owej cukierni zatrudnionych było dwóch profesjonalnych cukierników z Karlowych Varów, prócz czekolady i ciast serwowała również inne, typowe przysmaki z regionów czeskiego uzdrowiska (Ibidem, s. 55)

Wkraczamy teraz do serca hotelu, to znaczy do części pokojowej. Luksusowe apartamenty składały się z salonu, sypialni, gabinetu, oraz łazienki, natomiast prosta wersja łączyła sypialnię z pokojem dziennym. W trakcie urządzania hotelu starano się, aby wyposażenie było różnorodne, jednakże dla wszystkich pomieszczeń charakterystyczne były ściany obite tkaninami w pasy lub kwiaty, dywany na podłogach nadające przytulność wnętrzom, a także ciężkie firany, które zdobiły okna i chroniły od słońca. Meble w sypialniach były w większości białe, w salonie wykonane z ciemnego drewna, a fotele tapicerowane. Ważnym elementem wnętrz były również okazałe kanapy i kryształowe żyrandole. Prawdziwą nowością i niewątpliwą atrakcją były hotelowe łazienki, przestronne, pokryte glazurą, w których można było celebrować kąpiel, i to nie byle jaką. Kąpać można się było w słodkiej i słonej wodzie morskiej dostarczanej za pomocą specjalnej pompy prowadzonej przez pas plaży aż do samego morza. O wysokim poziomie hotelu świadczy fakt, iż serwis obsługiwał gości całą dobę. Pojawiał się niezwłocznie, tuż po naciśnięciu przycisku systemu łączności (Ibidem, s. 55-56).

poz. 18 Płyta muzyczna przed Kasino Hotel, koniec lat 20. XX w.

KASYNO W SOPOCIE

Kasyno było niezaprzeczalnie największą atrakcją sopockiego kurortu. Pomysł na otwarcie w mieście salonu gry był odpowiedzią na powojenny kryzys finansowy i spadek frekwencji wśród kuracjuszy. Inicjatorami przedsięwzięcia byli dwaj przedsiębiorcy Roloff i Linke, którzy podpisali z magistratem kurortu umowę zobowiązującą ich do opłaty za wynajem dwóch pomieszczeń w Domu Zdrojowym oraz ryczałtu w wysokości 15% od zysku netto uzyskanego przez kasyno. Zyski musiały być znaczne, skoro już rok później ryczałt wynosił 50%, a nowi właściciele zobowiązali się do partycypacji finansowej w nowych inwestycjach, których podejmowało się miasto (Jan Daniluk, współpraca Karolina Babicz-Kaczmarek, *Kasyno w Sopocie (1919-1944)/ Casino in Sopot (1919-1944)*, katalog wystawy, Muzeum Sopotu, Sopot 2018, s. 12). Dwa lata później kontrolę nad kasynem przejęło konsorcjum, które w większym jeszcze stopniu uwzględniło interesy miasta (w praktyce oznaczało to, że ponad połowa z wygenerowanych zysków trafiała do kasy Związku Gmin Wolnego Miasta Gdańska) (Ibidem, s. 18).

Początkowo kasyno było ściśle związane z Domem Zdrojowym (zwany Kurhausem). Wynajęto dwa pomieszczenia, a następnie Salę Błękitną w stylu neorenesansowym, gdzie ustawiono stoły do gry w ruletkę. Wynajęte pomieszczenia nie służyły w pełni

potrzebom kasyna, dlatego w latach 1922-23 wybudowano dla kasyna nowy budynek w południowej części Skweru Kuracyjnego. Kasyno było pełne udogodnień: znajdowały się w nim liczne pomieszczenia do gry, sale wypoczynkowe i palarnie, a na parterze mieściły się bank oraz sklepy.

Tak opisywano kasyno w latach 20. XX w. w jednym z przewodników po Sopocie: „Istniejąca w świecie potrzeba rozrywki i wypoczynku, która nasiliła się szczególnie po ciężkich latach wojny, spowodowała, iż w roku 1919 powstało Kurhaus-Kasino, które z biegiem czasu, a szczególnie pod kierownictwem obecnego konsorcjum, przerodziło się w znakomity salon do gry w stylu Monte Carlo. (...) Pomiędzy salą do gry w ruletkę a salą do gry w bakrata znajduje się wygodny i przytulny bufet, którego wyśmienite menu zaspokoi wszelkie potrzeby żołądka i w którym dniem i nocą roi się od międzynarodowego towarzystwa pań i panów. Z sali Błękitnej można bezpośrednio przejść do wielkiej sali Czerwonej, w której odbywają się regularnie organizowane przez kasyno i niezmiennie gromadzące licznych gości wieczorki tańeczne z przedstawieniami artystycznymi. W eleganckim foyer gość może załatwić sprawy związane z korespondencją; ma tu również do dyspozycji wiodące tytuły gazety z różnych krajów (...)” (fragment opisu kasyna z przewodnika Ostseebad Zoppot

[Freie Stadt Danzig]. Due Nordische Riviera, [cyt. za:] Janusz Dargacz, Historia sopockich domów kuracyjnych 1824-2006, Sopot 2006, s. 27-28).

Co sprawiło, że kasyno stało się szczególnym miejscem na mapie miasta? Czym wytłumaczyć tłumy, które do niego ciągnęły? Kasyno było miejscem otwartym dla wszystkich. Warunkiem była opłata za wejściówkę. W przypadku ruletki i bakaraata, w godzinach wieczornych, obowiązywał strój wieczorowy, na co wskazują zdjęcia archiwalne i widokówki. Mężczyźni w eleganckich smokingach, kobiety w koktajlowych sukienkach, ze sznurem pereł oraz etołą z norek – tak noszono się w sopockim kasynie po godzinie 19. Wtedy też w grę wchodziły znaczne sumy pieniędzy, które szczęśliwie wygrywano lub z kretesem przegrywano. Z czasem, pod koniec lat 20. XX w. w Kasyno Hotel (dzisiejszym Grand Hotelu) powstało ekskluzywne kasyno dla wybranych – International Sporting Club.

Kasyno w Sopocie było atrakcją o charakterze egalitarnym. W praktyce oznaczało to, że grać mógł każdy, kto nabył wejściówkę. Nie były one bardzo drogie, na zakup wejściówki i udział w grze stać było średniej klasy urzędnika. Wejściówka upoważniała do wizyty dziennej, dodatkowo funkcjonowały karnety miesięczne i roczne. Kasyno otwierano w godzinach popołudniowych, a zamykano wczesnym rankiem (Daniluk, Ibidem, s. 68). Zdjęcia archiwalne oraz pocztówki z epoki ukazują gości kasyna w eleganckich strojach wieczorowych, formalnie jednak taki wymóg nie istniał, choć był społecznie respektowany w godzinach wieczornych. Widać jednak, iż brakowało kasyna prawdziwie ekskluzywnego

na wzór Vichy lub Monte Carlo. W 1931 pojawił się pomysł powstania kasyna ekskluzywnego, kasyna dla wybranych. Kasyno określano mianem International Sporting-Club i mieściło się ono w obecnym Grand Hotelu. Staranna selekcja gości przeprowadzana była w oparciu o nabycie drogiej karty wstępu oraz obowiązywały surowsze wytyczne wobec dress code'u: mężczyźni zakładali smokingi i fraki, a panie długie suknie wieczorowe. International Sporting-Club nie istniał długo, z niewiadomych przyczyn zamknięto go w 1937 (Ibidem, s. 34).

Ciekawy był również sam dobór personelu kasyna. Pracownicy mieli zapewnione intratne umowy, na co wskazują długie staże pracy w kasynie. Kasyno zatrudniało największy w kurorcie sztab pracowników (blisko 150 osób), a wśród nich: krupierów, inspektorów gier, kierowników sal, kasjerów, portierów, księgowych, by wyliczyć tylko część pracowników zaangażowanych w prowadzenie tego zyskowego przedsięwzięcia. Warunkiem zatrudnienia były nienaganne manieri, dobra prezencja, niekaralność oraz znajomość kilku języków obcych, tak, aby móc ze swobodą obsługiwać zagranicznych gości (Ibidem, s. 37).

W trakcie wojny przynoszące niemałe dochody kasyno nadal istniało, przynależąc jednak do Rzeszy. Po wojnie kasyno zostało zamknięte i w obliczu zmian ustrojowych nie otwarto go aż do 1990. Obecnie możemy zagrać w ruletkę w sopockim kasynie znajdującym się na terenie Grand Hotelu. Przypomina ono o najpopularniejszej atrakcji kurortu ściągnącej do Sopotu rzesze odwiedzających.

2

Żeton z sopockiego kasyna o nominale 100, przed 1932 r.

Żeton plastikowy. W pierścieniu barwy różowej krążek z blaszki koloru złota z wybitym rysunkiem przedstawiającym nominal 100 między herbami Gdańska i Sopotu obwiedziony napisem w kształcie kwadratu: 'KASINO ZOPPOT | FREIE STADT DANZIG'. Krążek pokryty przezroczystą masą. Napis na pierścieniu, liternictwo ozdobne. śr.: 4,5 cm

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

3

Żeton z sopockiego kasyna o nominale 5000, po 1932 r.

Żeton plastikowy kształtu owalnego o barwie ciemnoniebieskiej. Po bokach nominalu herby Gdańska i Sopotu. Liternictwo proste. śr.: 4,5 cm

estymacja: 1 200 - 1 600 PLN

300 - 400 EUR

4

Żeton z sopockiego kasyna o nominale 100, po 1932 r.

Żeton plastikowy, obie strony żetonu o jednakowym rysunku, barwy jasno-różowej. Pośrodku nominal 100. Dookoła górą w półkołu napis: 'KASINO ZOPPOT-FREIE STADT DANZIG'. Liternictwo proste. śr.: 4 cm

estymacja: 400 - 800 PLN

100 - 190 EUR

5

Żeton z sopockiego kasyna o nominale 20, po 1932 r.

Żeton plastikowy, obie strony żetonu o jednakowym rysunku barwy żółto-pomarańczowej. Po środku nominal 20. Dookoła górą w półkołu napis: 'KASINO ZOPPOT-FREIE STADT DANZIG'. Liternictwo proste. śr.: 3,6 cm

estymacja: 400 - 800 PLN

100 - 190 EUR

6

Pierwszy żeton z sopockiego kasyna o nominale 50, 1922 r.

Pierwszy żeton z sopockiego kasyna. Wykonany z białej biskwitowej porcelany przez Państwową Fabrykę Porcelany w Miśni w 1922. Żeton z otokiem niebieskim na awersie; na rewersie w miejscu odpowiadającym nominałowi całe pole w kolorze niebieskim z imitacją kwiatów, rant żetonu także niebieski. Liternictwo proste. śr.: 4,7 cm

estymacja: 1 200 - 1 600 PLN
300 - 400 EUR

7

Żeton z sopockiego kasyna o nominale 500, przed 1932 r.

W pierścieniu barwy ciemnozielonej krążek z blaszki koloru złota z wybitym rysunkiem przedstawiającym nominał 500 między herbami Gdańska i Sopotu obwiedziony napisem w kształcie kwadratu: 'KASINO ZOPPOT | FREIE STADT DANZIG'. Krążek pokryty przezroczystą masą. Napis na pierścieniu, liternictwo ozdobne. śr.: 4,8 cm

estymacja: 1 600 - 2 200 PLN
400 - 550 EUR

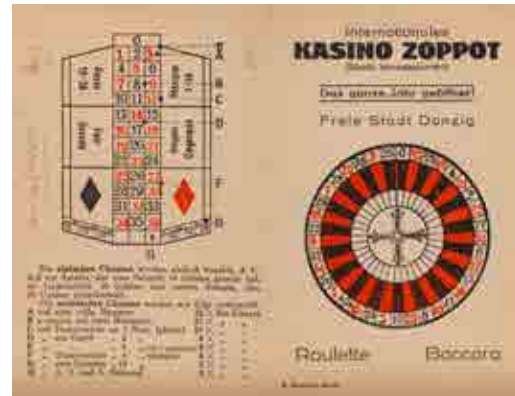
8

Żeton z sopockiego kasyna o nominale 50, przed 1932 r.

Żeton plastikowy barwy jasnozielonej, obie strony żetonu o jednakowym rysunku. Po środku nominał 50, dookoła górą w półkoła napis 'X KASINO ZOPPOT X FREIE STADT DANZIG'. Napisy wykonane pismem ozdobnym. śr.: 4,2 cm

estymacja: 900 - 1 400 PLN
250 - 350 EUR

9

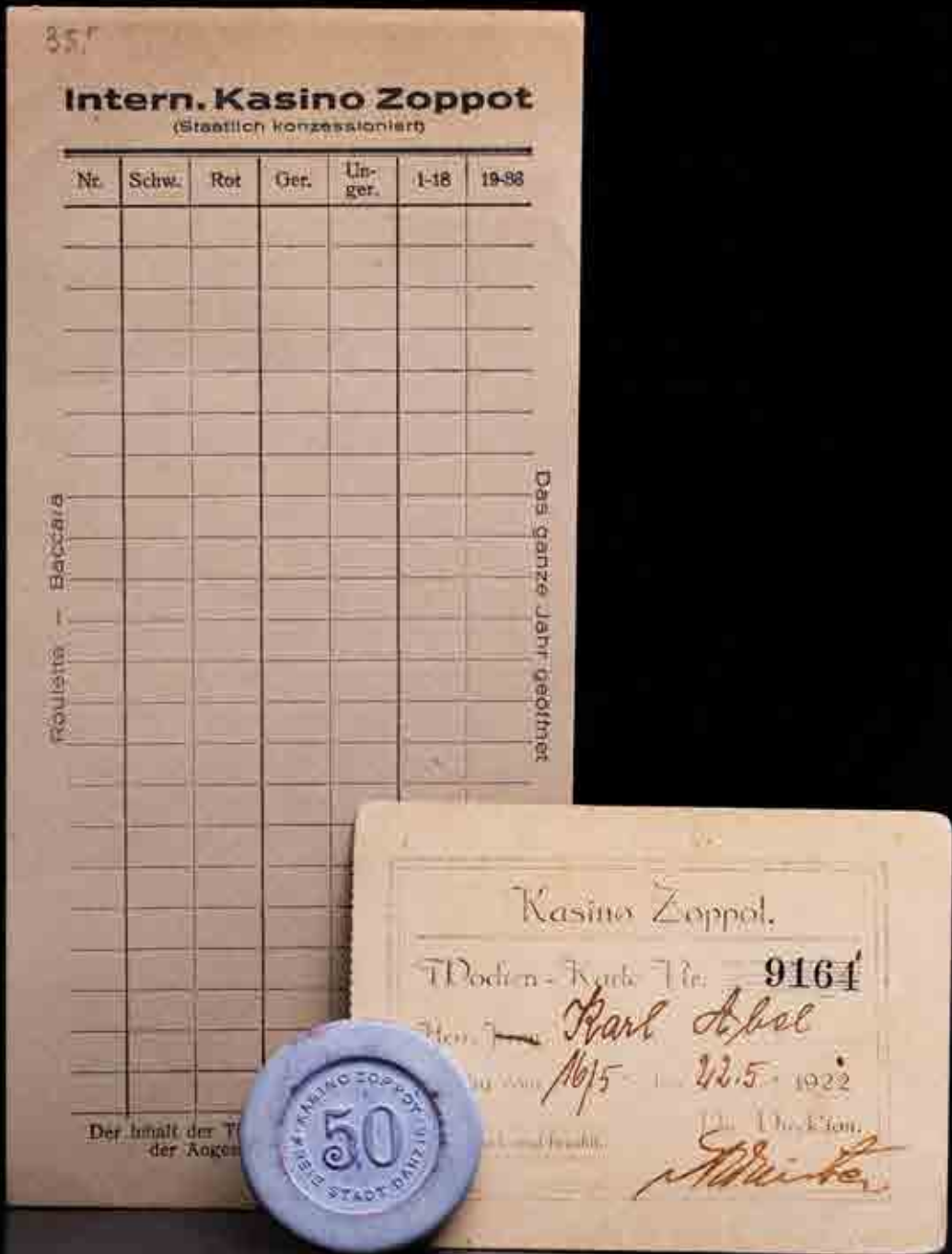
Kolekcja z kasyna

1. Komplet trzech pocztówek zdjęciowych ukazujących wnętrza sopockiego kasyna, lata 20.-30. XX w. Na pocztówkach dwa przedstawienia sali do gry w ruletkę oraz wnętrza sali do gry w bakarata, Echte Photographie, C. Ziemssens Buchhandlung, Sopot, zdjęcia Bruno Machtans, Gdańsk, 8,9 x 13,1 cm, bez obiegów

2. Tabela numerów z sopockiego kasyna, wymiary rozłożonego folderu: 13,8 x 18 cm

estymacja: 500 - 700 PLN

120 - 170 EUR

10

Kolekcja pamiątek z kasyna: bilet wstępu, blankiet oraz żeton o nominale 50

1. Żeton plastikowy, po 1932 r. Obie strony żetonu o jednakowym rysunku, barwy fioletowej. Pośrodku nominal 50. Dookoła górą w półkolu napis: 'KASINO ZOPPOT-FREIE STADT DANZIG'. Liternictwo proste. śr. 4,3 cm.
2. Bilet wstępu do sopockiego kasyna, 1922 r., wymiary: 7,8 x 9,9 cm
3. Blankiet z kasyna w Sopocie, wymiary: 19,7 x 9,2 cm

estymacja: 500 - 700 PLN

120 - 170 EUR

poz. 10 Kolekcja pamiątek z kasyna, zdjęcie aranżacyjne, fot. Desa Unicum | Paweł Bobrowski

So liegt das

OSTSEEBAD

ZOPPOT

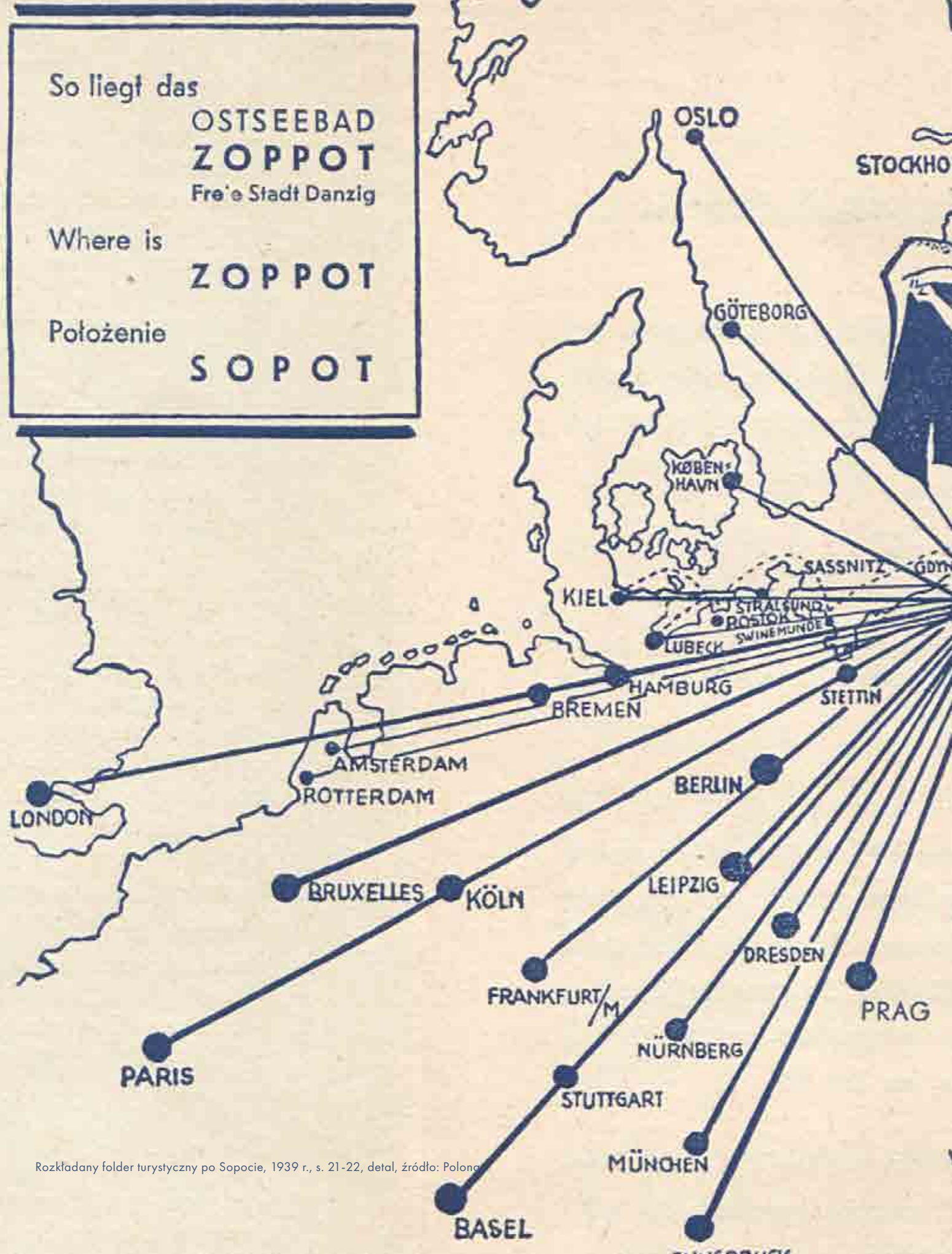
Freie Stadt Danzig

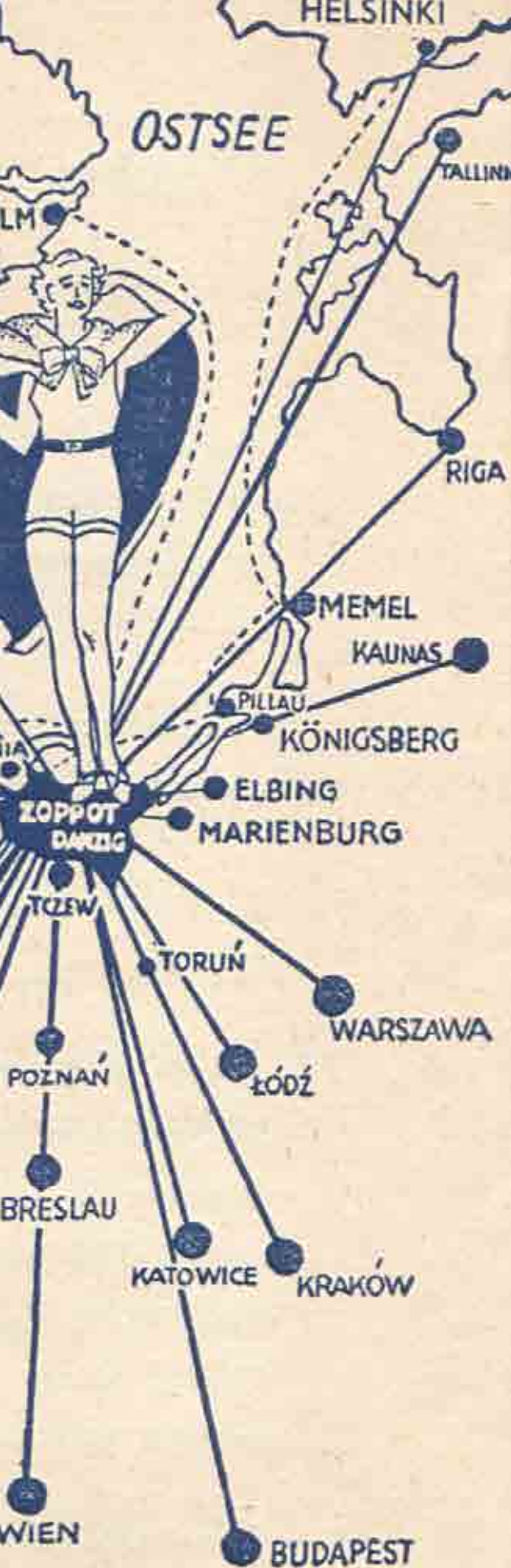
Where is

ZOPPOT

Położenie

SOPOT

„OD RYBACKIEJ WSI DO MONTE CARLO PÓŁNOCY”

Sopot, obok mitycznego Zakopanego, jest jedynym polskim kurortem, który rywalizował z zagranicznymi uzdrowiskami, wśród których wymienić należy Niceę, Karlsbad czy Baden-Baden. W Sopocie należało pojawić się przynajmniej raz w roku. Tu wypoczywali co zamożniejsi gdańszczanie, warszawska elita kulturalno-finansowa, a także mieszkańcy Berlina, Drezna czy Skandynawii. Ciągące do Sopotu tłumy nie budziły zdziwienia – odwiedzających przyciągały piękne wybrzeże położone przy zalesionych wzgórzach, majestatyczne molo wkraczające w morze, liczne kawiarnie i restauracje, w których toczyło się życie nocne, wreszcie sopocka Opera Leśna czy powszechnie znane kasyno. Władze miasta dokładały starań, aby uczynić z Sopotu kurort na międzynarodowym poziomie, czego świadectwem były m.in.: lipcowy Tydzień Sportu, uwielbiane przez letników korso kwiatowe, bale maskowe, pokazy mody czy konkursy tańca. Nie dziwi zatem, że północny kurort cieszył się stale rosnącym zainteresowaniem oraz frekwencją kuracjuszy. Sopot przyciągał niczym magnes.

Sopot zyskał status kurortu już XIX w., a w latach 20. tegoż wieku otwarto tam pierwszy Dom Zdrojowy, zwany powszechnie Kurhausem. Z czasem rybacka wioska zaczęła gościć nie tylko gdańskich patrycjuszy, którzy budowali tam letnie rezydencje, ale także letników z innych regionów. W 1901 Sopot uzyskał prawa miejskie. Pierwsza dekada XX wieku była czasem intensywnego rozrostu miasta. Architektem nowych założeń urbanistycznych był Paul Puchmüller. Wśród nich należy wymienić m.in.: Dom Zdrojowy, Zakład Kąpielowy, Operę Leśną, łaźniarki Północne i Południowe, secesyjne kamienice i wille.

Centralnym miejscem w mieście był Dom Zdrojowy, w którym mieściły się restauracja, kawiarnia, sala koncertowa i czytelnia. Nieopodal widać było charakterystyczne dla miasta molo. Istniało silne przeświadczenie, że celebrowanie spacerów na molo i wdychanie morskiego powietrza, miało charakter profilaktyczny. Okoliczne tłumy przyciągały również spektakle na świeżym powietrzu odbywające się w powstałej w 1909 Operze Leśnej. W Sopocie znajdował się również Zakład Balneologiczny, który oferował kąpiele wannowe, leczenie mielonami wodorostami oraz leczniczymi błotami. Luksusowe uzdrowiska, do których bez wątpienia należał Sopot, posiadały również eleganckie hotele i kasyno. Wszystkie wymienione atrakcje służyły pewnemu stylowi spędzania czasu nad morzem: rano i przed południem wizyta na plaży, po obiedzie spacer i wyprawy łodzią oraz inne sportowe atrakcje.

Wzrost zainteresowania miastem trwał nieprzerwanie do czasów I wojny światowej. Cezurą w historii kurortu był wybuch wojny, czego naturalnym skutkiem było załamanie koniunktury. Krótko po wojnie myślano zatem o strategii powrotu do czasów dawnej prosperity. Rozwiązanie problemu podreperowania finansów miasta oraz zwiększenia frekwencji kuracjuszy było całkiem nieoczekiwane – w sopockim magistracie pojawiła się bowiem dwójka berlińskich przedsiębiorców z propozycją otwarcia w Sopocie pierwszego kasyna (Jan Daniluk, *Kasyno w Sopocie* [1919-1944]/*Casino in Sopot* [1919-1944], katalog wystawy, Sopot 2018, s. 12). Przedstawiony pomysł okazał się przysłowiowym strzałem w dziesiątkę.

Przysłuchamy się temu, jak pisano o Sopocie blisko sto lat temu, niedługo po otwarciu kasyna:

„A pośrodku całości Dom Zdrojowy z kasynem, które stanowi kwintesencję Sopotu, definiujące charakter miasta. Tysiące osób odwróciło się [z tego powodu] od Sopotu (...). Dziesiątki tysięcy jednak z tego samego powodu [do Sopotu] ciągnie. (...) My jednak, tkwiący w terażniejszości, spoglądamy z zafascynowaniem, co dzieje się z Sopotem; jak Sopot z rybackiej wsi przekształca się w Monte Carlo Północy (...)” (fragment tekstu z 1923 ze specjalnego dodatku opublikowanego z okazji 100-lecia miasta, *Hundert Jahre Ostseebad Zoppot, Sonderbeilage der „Danziger Neueste Nachrichten”* 19.05.1923, nr 115, s. 7-8, [w:] Jan Daniluk, *ibidem*, s. 13).

Freude

Eisenhütte

Marienbrun

Schidlitztal

Inedunnenkamm

Eisen tal

Bilhge

Bauplatze

der Stadt

Zoppot

Schidlitztal

Kaiser tal

Ziegelei

Marien tal

Augustus burg

Verlag

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

SEE

Nordbad

Manzenplatz

Stein Hies

Stein Hies

Schlossberg

Talbau

Graben

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

St. Marien

KILKA SŁÓW O BAŁTYCKICH KĄPIELISKACH

Lata 80. XIX w. są czasem rozwoju kąpielisk na północy Europy. Sopot, będący w tamtym okresie rybacką wsią, lecz zyskującą na znaczeniu i rozwijającą się, przyciągał w miesiącach letnich kuracjuszy pragnących odpocząć na łonie natury. Początkowo miejscowości nadmorskie odwiedzali najzamożniejsi obywatele, gdyż wiązało się to niemal z przeprowadzką połowy dobytku oraz z zaangażowaniem służby. Popularność wypoczynku nad morzem zawdzięczamy w dużej mierze rozwojowi kolei i połączeniu morskich miejscowości z metropoliami (Małgorzata Omilanowska, Kilka uwag na temat historii kąpeli morskich od XVII do XX wieku, „Modna Pani u wód. Kąpieliska nad Bałtykiem 1880-1914” [red.] Małgorzata Buchholz-Todorska, katalog wystawy, Muzeum Sopotu, Sopot 2010, s. 20). Wcześniej jedynym sposobem dotarcia do morza był bowiem transport konny.

W jaki sposób się kąpano? Początkowo z kąpeli morskich korzystali jedynie mężczyźni ze względów przyzwoitości, gdyż z reguły kąpano się nago (Ibidem). Obowiązywał również całkowity podział płci podczas pobierania morskich kąpeli, który przejawiał się w wyznaczeniu określonych pór kąpeli dla pań i panów. Krótka kąpiel w morzu wiązała się z promowanym od lat 60. XIX przekonaniem, iż kąpiel w stonej wodzie morskiej ma właściwości lecznicze. Praktycznie do czasów I wojny światowej stosowano wozy kąpielowe (tzw. bathing machines) będące kanionami na kołach powożonymi przez konie i służące również za przebieralnie (Ibidem, s. 20-21). Z czasem wozy kąpielowe wyparły stałe zabudowania, którymi w Sopocie były Łazienki Północne i Łazienki Południowe służące za przebieralnie i tworzące wewnętrzne kąpielisko. Z czasem zasady pobierania kąpeli uległy rozprężeniu, podział na płeć zaczął się rozmywać, a przywdziewane stroje bardziej odsłaniały ciało. Prawdziwa rewolucja obyczajowa zaszła po I wojnie światowej.

PAMIĄTKI Z SOPOTU

1. Letnicy na plaży, pocztówka, źródło: Polona
2. Fontanna przed domem Zdrojowym, okres międzywojenny, pocztówka, źródło: Polona
3. Altana zwana „Świątynią Kollatha”, cel pieszych wędrówek w okresie międzywojennym, pocztówka, źródło: Polona

11

Kubeczek z mlecznożółtego szkła, 1900 r.

szkło dwuwarstwowe, ręcznie malowane, złocenia i dekoracja z wizerunkiem ryby oraz napisem 'Andeken an Zoppot', 12,7 x 6,7 cm

LITERATURA:

- porównaj: Sopot w prywatnych kolekcjach, [red.] Janusz Dargacz, katalog wystawy, Muzeum Sopotu, Sopot 2008, poz. kat. 132 (il.), s. 46

estymacja: 300 - 500 PLN
80 - 120 EUR

12

Sosjerka z Hotelu Metropol w Sopocie

plater, 14,5 x 26 cm

estymacja: 500 - 700 PLN
120 - 170 EUR

13

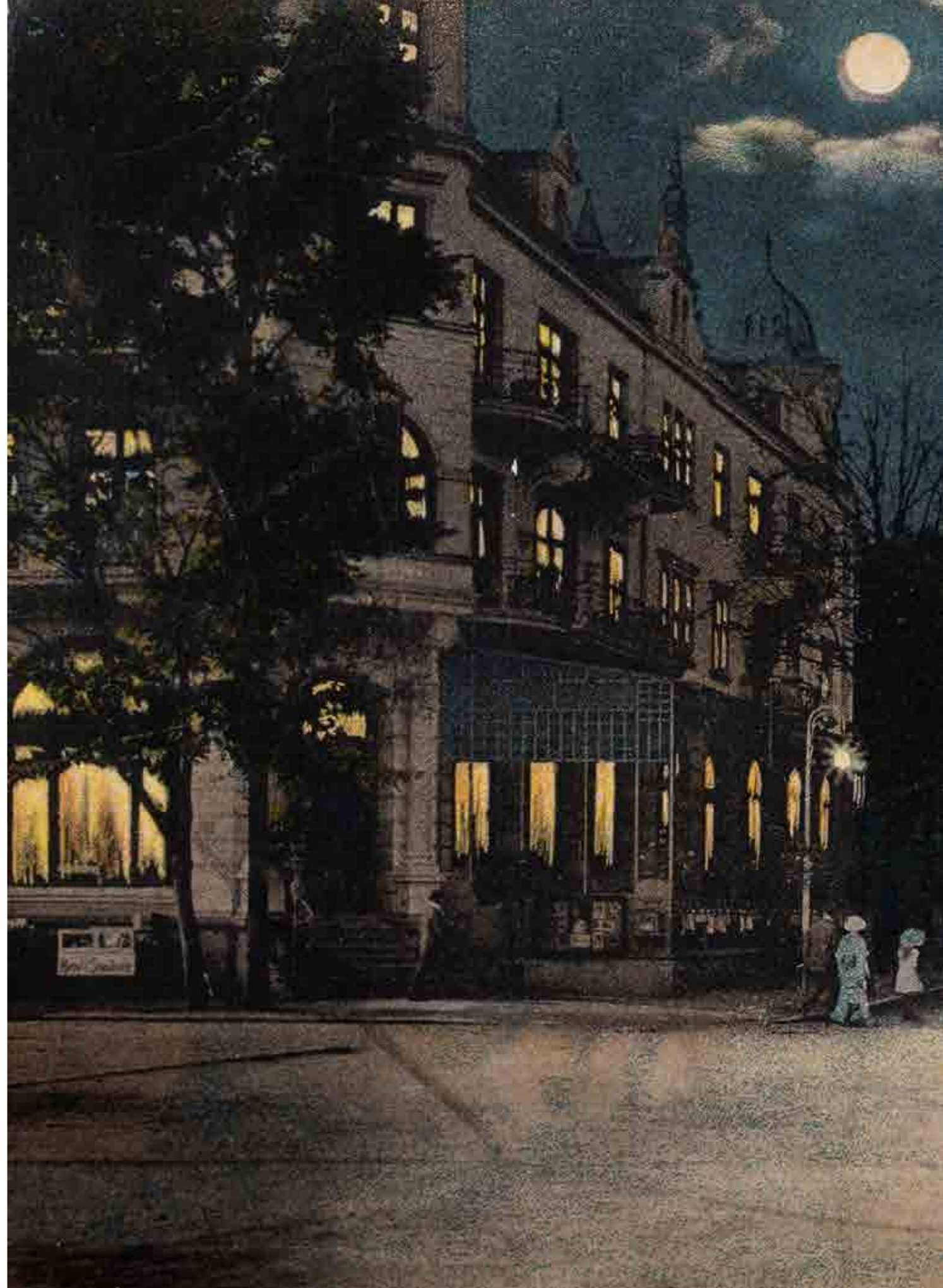
Dwa kielichy pamiątkowe z widokiem na Dom Zdrojowy w Sopocie

1. Szklanka do picia wody zdrojowej z wizerunkiem II Domu Zdrojowego, koniec XIX w., szkło przezroczyste szlifowane, szkło mrożone oraz złocenie, 11,5 x 7,4 cm
2. Cynowy kielich pamiątkowy dekorowany widokami Gdańska, Sopotu i Malborku, około 1900 r., 17,7 x 6,9 cm, sygnowany na spodzie: 'F & M | N' (Felsenstein & Mainzer, Nuremberg)

LITERATURA:

- porównaj: Sopot w prywatnych kolekcjach, [red.] Janusz Dargacz, katalog wystawy, Muzeum Sopotu, Sopot 2008, poz. kat. 1 (il.), s. 12

estymacja: 700 - 1 000 PLN
170 - 240 EUR

SOPOCKA WIDOKÓWKA

2

3

4

14

Kolekcja pocztówek z widokami wnętrz w przedwojennym Sopocie

1. Wnętrze Kasyna w Sopocie; druk: A. W. Kafemann, Gdańsk, 14,9 x 10,4 cm, z obiegu
2. Przedstawienie "Złoty Krzyż" Ryszarda Wagnera w Operze Leśnej w Sopocie, około 1912 r., zdjęcie z 1910 r., Carl Bäcker, Gdańsk, 9,2 x 14,7 cm, bez obiegu
3. Sala do gry w bakarat w Kasynie w Sopocie; wyd. A. W. Kafemann, Gdańsk, 8,9 x 14,1 cm, bez obiegu

estymacja: 400 - 600 PLN
100 - 150 EUR

1

2

3

15

Kolekcja pocztówek z widokami na Hotel Werminghoff oraz ulicę Morską, około 1906 r.

1. Wejście do restauracji Hotelu Werminghoff, widok od strony dawnej ul. Południowej w kierunku ul. Morskiej, wyd. Schaar & Dathe, około 1906, bez obiegu
2. Pocztówka Hotel Hesse (dawny Werminghoff) widziany od strony Parku Zdrojowego, zdjęcie z około 1897 r., wyd. Klara Gonschorowski, Sopot, 9,1 x 14,4 cm, z obiegu (Feldpost)
3. Widok na Hotel Werminghoff z latarni morskiej przy Zakładzie Balneologicznym, zdjęcie z około 1900 r., wyd. Bruck & Sohn, 9,1 x 14,1 cm, bez obiegu
4. Bar-Kawiarnia Alga w Sopocie oraz Panorama miasta, wyd. FOTOPLASTYKA, Sopot, wymiary dla obu pocztówek: 8,9 x 14,3 cm, z obiegu (1960 oraz 1962)
5. Kamienica Doktora Wagnera przy ulicy Morskiej w Sopocie (Bohaterów Monte Cassina), zdjęcie z około 1900 r., wyd. Natan Sternfeld, Gdańsk, około 1914 r., 8,8 x 13,5 cm, bez obiegu

estymacja: 500 - 700 PLN
120 - 170 EUR

4

5

1

2

3

4

5

6

16

Kolekcja pocztówek - Uroki polskiego morza

1. Widok na molo i plażę, karta reliefowa, wyd. Kunst Anstalt J. Jandorf, Oberursel, 9 x 13,8 cm, z obiegu
2. Parawany z piasku, technika mieszana, ręcznie kolorowana, wyd. Julius Simonsen, Kunstverlag, Oldenburg, 8,9 x 13,9, z obiegu (1912)
3. Kuracjusze na plaży, wyd. Sonnke, Gdańsk, 14,8 x 10,6 cm, bez obiegu
4. Widok na molo z łodziami, przed 1910 r., Stengel & Co., Drezno, 8,9 x 13,8 cm, bez obiegu
5. Widok na Zakład Balneologiczny oraz III Dom Kuracyjny zimą, 8,7 x 13,1 cm, bez obiegu
6. Park zdrojowy (Kurpark), Ostseebuchhandlung L. Schultz, Sopot, 10,5 x 14,3 cm, z obiegu (1943)

estymacja: 600 - 800 PLN
150 - 300 EUR

1

2

3

4

17

Kolekcja pocztówek - miejskie widoki nocą oraz sopockie atrakcje

1. Pocztówka księżycowa, Ulica Morska nocą, zdjęcie z około 1910 r., 8,7 x 13,8 cm, z obiegu
2. Widok na II Dom Zdrojowy nocą oraz na molo, światłodruk ręcznie kolorowany, wyd. Kunstanstalt J. Miesler, Berlin, 9,2 x 13,9 cm, z obiegu (1900)
3. Wnętrze restauracji Rats-Struben, 9,1 x 13,8 cm
4. Restauracja Wielka Gwiazda na rozstaju leśnych dróg (Grosser Stern), zdjęcie z około 1895 r., M. Schröter, Gdańsk, 9,3 x 13,8 cm, z obiegu (1902)
5. Przechadzka leśna w Sopocie, 8,7 x 13,9 cm
6. Kurhaus z 'Tanecznym kręgiem' w centrum, 8,8 x 13,9 cm
7. Kurhauserassen, 1923 r., Stengel & Co., Drezno, 8,8 x 13,6 cm, z obiegu
8. Widok na Zakład Balneologiczny i molo, 8,9 x 13,5 cm

estymacja: 700 - 1 000 PLN
170 - 240 EUR

5

6

7

8

18

Kolekcja pocztówek z widokami na luksusowe hotele w Sopocie, kasyno oraz menu z Grand Hotelu

1. Płyta muzyczna przed Kasino Hotel, koniec lat 20. XX w., Stengel & Co., Drezno, 8,9 x 14 cm, bez obiegu
2. Widok na Kasino Hotel z perspektywy plaży, po 1927 r., Verlag S. Steinmeyer, Gdańsk, 8,9 x 14 cm, bez obiegu
3. Kasino Hotel i Kurhaus z lotu ptaka, Carl Lange, Gdańsk-Oliwa, 9 x 14,1 cm, z obiegu (1938)
4. Pocztówka wieloelementowa Hotel Werminghoff widziany od strony ul. Północnej oraz sala restauracyjna we wnętrzu hotelu, chromolitografia, wyd. GEBRUDER ZEUNER, Gdańsk, około 1900 r., z obiegu
5. Dampferanlegestelle, Hermann Gonschorowski, Sopot, 9,1 x 14 cm, z obiegu (1930)
6. Wnętrze kasyna w Sopocie, Sala Żółta, zdjęcie Bruno Machtans, Gdańsk, około 1925 r., wyd. C. Ziemssens Buchhandlung, Sopot, 8,8 x 13,6 cm, bez obiegu
7. Kasyno widziane od strony dzisiejszej ul. Powstańców Warszawy, Verlag Heinrich Hoffmann, Posen, 10,1 x 14,7 cm, z obiegu (1943)
8. Grand Hotel oraz kasyno widziane z perspektywy plaży, Stengel & Co., Drezno, 8,8 x 13,5 cm, z obiegu
9. Menu z Grand Hotelu (Orbis), z dnia 16 lipca 1952 r., wymiary: 30 x 21 cm

estymacja: 900 - 1 200 PLN
250 - 300 EUR

3

19

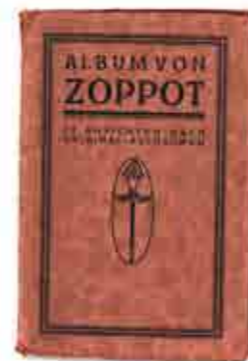
Kolekcja pocztówek z widokami z przedwojennego Sopotu

1. Pierwsze łazienki Południowe, zdjęcie w formie gabinetowym na tekturce, wyd. Rommler & Jonas, 1897 r., 16,5 x 10,5 cm
2. Molo w Sopocie, zdjęcie w formie gabinetowym na tekturce, wyd. Rommler & Jonas z Drezna, 1897 r.; 16,5 x 10,5 cm
3. Album z zestawem 12 widokówek z Sopotu w formie leporello, około 1923 r., wyd. Kunststalt Stengel & Co., Drezno, 14,4 x 9,3 cm, wymiary folderu po rozłożeniu: 108 x 14,3 cm

estymacja: 400 - 700 PLN
100 - 170 EUR

1

2

20

Para banknotów zastępczych wyemitowanych przez Magistrat Miasta Sopotu, 1923 r.

1. Banknot zastępczy o nominale 100 milionów marek wyemitowany przez Magistrat Miasta Sopotu, 1923 r., 17,9 x 17,3 cm
2. Banknot zastępczy o nominale 5 milionów marek wyemitowany przez Magistrat Miasta Sopotu, 1923 r., 10,5 x 15,6 cm

estymacja: 600 - 900 PLN
150 - 190 EUR

HOTELE I RESTAURACJE

W PRZEDWOJENNYM SOPOCIE

Hotel Metropol, pocztówka, archiwum Grand Hotelu w Sopocie

HOTEL METROPOL

Hotel Metropol, zwany również Hotelem Plażowym, mieścił się w dolnym odcinku ulicy Morskiej. Przez pewien czas należał on do hotelarza Hugo Werminghoffa, a następnie Otto Bohnke. Drugi właściciel reklamował swój hotel w Copockiej Gazecie Kąpielowej z 1897 roku w ten oto sposób: „Copoty – Strand Hotel. Właściciel, Otto Boehnke, poleca swe lokalności, których urządzenie za dobre jest uznane. Mieszkania z pensją począwszy od 5 mr. dziennie i wyżej. Piwo królewskie, monachijskie i pilzeńskie. Wina ze sklepu ratuszowego w Gdańsku”.

– HANNA DOMAŃSKA, OPOWIEŚCI SOPOCKICH KAMIENIC, GDAŃSK 2005, MAREK SPERSKI, Sopot. PRZEWODNIK, OPRACOWANIE DAWNYSOPOT.PL, DOSTĘPNY W INTERENCIE: DAWNYSOPOT.PL

poz. 15 Widok na Hotel Werminghoff, zdjęcie z około 1900 r.

HOTEL WERMINGHOFF

Jeden z najbardziej ekskluzywnych obiektów w mieście. Był to trzykondygnacyjny budynek z narożnym wykuszem w kształcie wieżyczki, poniżej którego mieściła się restauracja. Po sprzedaży hotelu Brunonowi Heese budynek podzielono w taki oto sposób: przy ulicy Morskiej mieściły się cukiernie, mała restauracja, mieszkania lokatorskie, apteka oraz salon fryzjerski, natomiast od strony ulicy Południowej znajdowała się restauracja oraz główne wejście do hotelu.

– HANNA DOMAŃSKA, OPOWIEŚCI SOPOCKICH KAMIENIC, GDAŃSK 2005, MAREK SPERSKI, Sopot. PRZEWODNIK, OPRACOWANIE DAWNYSOPOT.PL, DOSTĘPNY W INTERENCIE: DAWNYSOPOT.PL

poz. 17 Kurhauserassen, 1923 r.

DOM ZDROJOWY

„W r. 1910 otwarto nowy dworzec zdrojowy (Kurhaus): olbrzymią budowlę w modernistycznym stylu, który zbudowano według proj. poległego w ostatniej wojnie profesora Politechniki Gdańskiej Webera, przy współudziale miejskiego inżyniera Puchmüllera i architektki Bielefeldta. Jego koszt wynosił prawie pół miliona dolarów. Ma on wspaniałe sale balowe i restauracyjne, połączony jest z pierwszorzędnym hotelem oraz kasynem, które Niemcy reklamują jako 'Monte Carlo Północy'. (...) Otwarte jest ono przez cały rok, najniższa stawka wynosi 10 mk. niem., najwyższa 6.000 mk. niem. Na placu przed Kurhauzem (Kurpark), gdzie koncertują na przemian orkiestra i kapela zakładowa, odbywa się w godzinach koncertu ożywiona promenada”.

– MIECZYŚLAW ORŁOWICZ, PRZEWODNIK PO GDAŃSKU, OLIWIE I SOPOTACH (Z PLANEM MIASTA), WARSZAWA 1921, s. 101

21

Zestaw platerów z Domu Zdrojowego (Kurhausu)

1. Półmisek, 51,5 x 41,5 cm. Na spodzie oznaczenie wytwórni: 'GEBRÜDER HEPP | METALWAARENFABRIK | PFORZHEIM | · BERLIN ·', na krawędzi kołnierza grawerunek: 'Kurhaus Zoppo' oraz oznaczenia wytwórni: '72612 GEBR HEPP 72'
2. Sosjerka, 8 x 19,5 cm. Na spodzie oznaczenia wytwórni: 'GEBRHEPP 14', grawerunek na spodzie: 'Kurhaus Zoppo' oraz oznaczenia wytwórni: '2 2'
3. Sosjerka, 7,5 x 15,7 cm. Na krawędzi podstawy oznaczenia wytwórni: 'GEBRHEPP 7', na spodzie grawerunek: 'Kurhaus Zoppo' oraz oznaczenia wytwórni: '1 | Y'
4. Menu z Domu Zdrojowego z dnia 12 lutego 1922 r., wymiary: 22,6 x 14,6 cm

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN

250 - 400 EUR

„ROZRYWKI W SOPOTACH”

poz. 28 Folder reklamujący Sopot, 1936 r., zdjęcie wewnętrzne promujące Tydzień Sportu

SOPOCKIE ATRAKCJE

„Rozrywek w Sopotach w sezonie nie zabraknie. Kapele, koncerty zwykłe i symfoniczne, wycieczki morzem, łodziami żeglownymi, motorowerami lub parowcami, przechadzki po okolicznych lasach, czytelnie i biblioteki, teatr niemiecki, Opera Leśna, co tydzień w Kurhauzie bale dla dorosłych i podłotków (Knospennbälle), festyny dla dzieci (Kinderfeste), liczne place do gier sportowych, kryta ujeżdżalnia. Polacy urządzają nadto specjalne bale polskie i wycieczki zbiorowe”.

– MIECZYŚŁAW ORŁOWICZ, PRZEWODNIK PO GDAŃSKU, SOLIWIE I SOPOTACH (Z PLANEM MIASTA), WARSZAWA 1921, s. 102

TYDZIEŃ SPORTU

„W lipcu wiele osób gromadzi tydzień sportowy, któremu przed wojną niemalą reklamę robił udział następcy tronu niemieckiego z rodziną. W tym czasie odbywają się turnieje tenisowe, zawody pływackie, regaty żaglowców, korsa kwiatowe, wodne i lądowe i wyścigi konne”.

– MIECZYŚŁAW ORŁOWICZ, PRZEWODNIK PO GDAŃSKU, OLIWIE I SOPOTACH (Z PLANEM MIASTA), WARSZAWA 1921, s. 102

POKAZY MIEJSKIE

„W sezonie odbywają się trzy razy tygodniowo zbiorowe wycieczki parowcami na morze lub na okoliczne wzgórza, ogromne festyny połączone z puszczeniem fontanny świetlnej, 'święto róż' itp. Sezony zimowe też są ożywione. W czasie mrozów urządzają się ślizgawkę przed kurhauzem, gdzie odbywają się festyny na lodzie, a w lasku za Strzelnicą tor saneczkowy”.

– MIECZYŚŁAW ORŁOWICZ, PRZEWODNIK PO GDAŃSKU, OLIWIE I SOPOTACH (Z PLANEM MIASTA), WARSZAWA 1921, s. 102-103

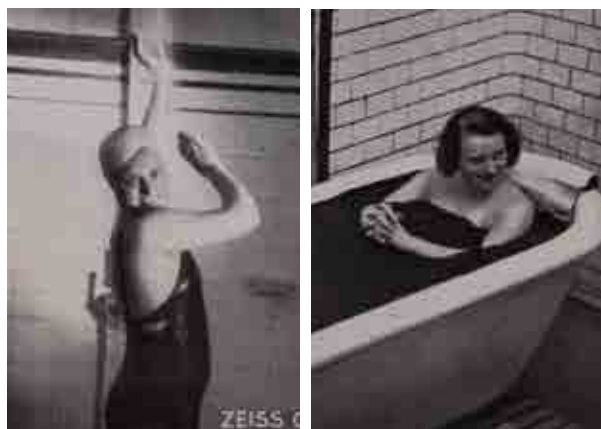

Pokazy przed Domem Zdrojowym, okres międzywojenny, archiwum Grand Hotelu w Sopocie

KĄPIELE

„Na plaży urządzono kąpiele morskie, a to łaźienki Południowe (Südbad), które mają 275 kabin, oraz cokolwiek większe łaźienki Północne (Nordbad), które mają 340 kabin, basen pływacki i kąpiele słoneczne. W wodzie i na brzegu przyrządy gimnastyczne i sportowe. Kąpiele są oddzielne dla pań i panów i między nimi kąpiele wspólne, zwane familijnymi (Familienbad). [...] W gmachu środkowym urządzono restaurację, gdzie goście kąpielowi spędzają całe popołudnia, przypatrując się wesołym zabawom w kąpielach wspólnych przypominające Ostendę, nadto istnieją tu łaźnie dla ciepłych kąpeli we wannach otwarte latem i zimą, mające 60 kabin. Wydają one kąpiele z wody słonej i słodkiej, i wszelkie gatunki kąpeli lekarskich (borowinowa, świetlna, słona, żelazna, elektryczne itd.). Do środków leczniczych stosowanych w Sopotach należy też wdychywanie morskiego powietrza, w którym to celu rano wyjeżdża jeden ze statków na pełne morze, gdzie stoi przez cztery godziny, a jego pasażerowie uprawiają przez ten czas werandowanie na pokładzie”.

– MIECZYŚŁAW ORŁOWICZ, PRZEWODNIK PO GDAŃSKU, OLIWIE I SOPOTACH (Z PLANEM MIASTA), WARSZAWA 1921, s. 100-101

poz. 28 Folder reklamujący Sopot, 1936 r., zdjęcia wewnętrzne promujące kąpiele zdrowotne

22

Kolekcja pocztówek z widokami z mola w Sopocie oraz kasetka na nagrodę, 1915 r.

1. Pocztówka reklamowa z widokiem na Dom Zdrojowy, wyd. Stengel & Co., Drezno, 14,2 x 9,1 cm, z obiegu (Feldpost)
2. Łazienki Północne, 1910 r., wyd. Walter Edelstein, Gdańsk-Sopot, 8,5 x 13,7 cm, z obiegu
3. Sopotkie molo, wyd. Reinicke & Ruben, Magdeburg, 8,9 x 13,3 cm, z obiegu
4. Gra w skata - pocztówka humorystyczna, wyd. J.W.B., Humor in Bade, 8,9 x 14 cm, z obiegu
5. Pierwszy Zakład Balneologiczny widziany z perspektywy mola, zdjęcie z około 1880 r., wyd. Stengel & Co., Drezno, około 1903 r., 8,7 x 13,9 cm, z obiegu (1907)
6. Grawerowana kasetka na nagrodę, 1928 r., 17 x 13 cm
na wewnętrznej stronie wieka napis: 'EHRENPREIS | MOTORRAD-GESCHICKLICHKEITSAHREN | ZOPPOT 1928', dodatkowo wyryte: 'Gerhard Steck | Hamburg'

estymacja: 800 - 1 200 PLN

200 - 300 EUR

23

Kasetka na nagrodę z Sopotkiego Tygodnia Sportu (Zoppoter Sportswoche), 1921 r.

mosiądz srebrzony, 13 x 20,5 x 8 cm
wnętrze kasety wyłożone drewnem; na spodzie oznaczenie wytwórni Krupp Berndorf

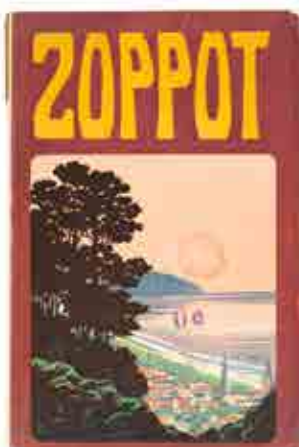
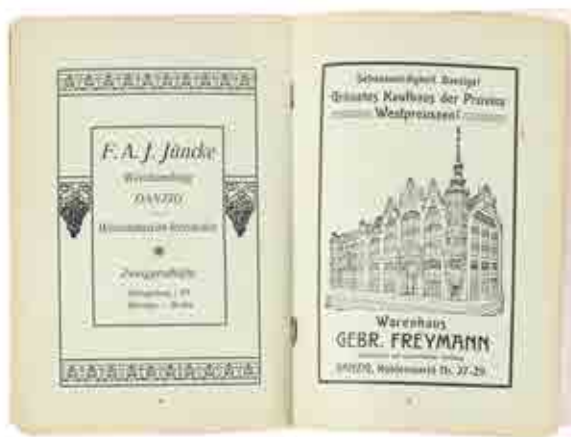
estymacja: 500 - 700 PLN

120 - 170 EUR

PRZEWODNIKI PO SOPOCIE

Cenne źródło informacji o tym, co oferował sopocki kurort, stanowią przewodniki. Były wielką pomocą w czasach, w których powszechny dostęp do informacji był utrudniony. Poświęcone były opisowi jednego miasta lub porównywały ofertę kilku kurortów i wzbogacone były o kolorowe ilustracje. Zawierały one szczegółowe informacje dotyczące zarówno transportu, jak i cen w hotelach oraz opłaty klimatycznej. Najbardziej wnikliwych informowały o składzie chemicznym wód, temperaturze wody w morzu, czasach kąpeli oraz dostępnych w mieście kuracjach leczniczych. Wreszcie, promowano to, co odróżniało miasto od innych i zachęcało do odwiedzin: wszelkie atrakcje kulturalne jak przedstawienia w Operze Leśnej czy korso

kwiatowe, atrakcje sportowe, których w Sopocie było niemało – lipcowe Tygodnie Sportu, wyprawy strzeleckie (również dla kobiet) oraz zawody hippiczne, szeroką ofertę lokalnych barów i restauracji, które prześcigały się w dogadzaniu gustom przyjezdnych. W przewodnikach umieszczano również znaczące informacje o gościach uzdrowisk, szczególnie tych najbardziej oczekiwanych, np. o członkach rodziny królewskiej (do Sopotu przyjeżdżał książę Prus Fryderyk Wilhelm Hohenzollern), arystokratkach lub aktorach. Liczba atrakcji przekładała się oczywiście na opłatę za wysoki poziom wypoczynku w kurorcie. Z czasem więc Sopotowi bliżej było do zachodnich kąpielisk niż lokalnych i małych wiosek rybackich.

24

Para przewodników po mieście Sopot z 1909 i 1910 r.

1. Przewodnik po Sopocie, 1909 r., wyd. Verkehrsverband Ostseebad Zoppot, druk von Hans Groddeck, Sopot, 22,4 x 14,8 cm
 2. Przewodnik po uzdrowisku w Sopocie, około 1910 r., wyd. Carl Bäcker, Gdańsk, ilustracje K. Matern i A. Abromeit, 20,8 x 14,5 cm
- Wewnątrz przewodnika wkładka z informacją o otwarciu III Domu Zdrojowego w czerwcu 1910 r. w Sopocie (rys. A. Oldemeier).

estymacja: 500 - 700 PLN

120 - 170 EUR

25

Para przewodników po Sopocie

1. Folder reklamowy uzdrowiska w Sopocie, lata 20.-30. XX w., wyd. Zoppoter Zeitung, 15 x 23 cm
2. Przewodnik po uzdrowisku w Sopocie, 1916 r., wyd. Schwital & Rohrbeck, Gdańsk, 23 x 15 cm

estymacja: 500 - 800 PLN

120 - 190 EUR

26

Pamiętki z sopockiej Opery Leśnej, lata 20.-30. XX w.

1. Album pamiątkowy o sopockiej Operze Leśnej, po 1925 r., wyd. II, rozszerzone i poprawione, wyd. Georg Stilke, Berlin, zdjęcia spektakli wykonane przez Atelier Gottheil & Sohn w Gdańsku oraz Ferdinanda Kergla w Sopocie, 16 x 23,7 cm
2. Mały przewodnik po sopockiej Operze Leśnej, po 1938 r., wydane nakładem Opery Leśnej w Sopocie, druk: Ottomar Steinbach, Gdańsk, 16,7 x 11,9 cm

estymacja: 350 - 500 PLN

90 - 120 EUR

SOPOCKA PANORAMA

27

Foldery oraz pocztówka z panoramą Sopotu

1. Pocztówka panoramiczna - Widok na III Dom Zdrojowy i Malo, po 1910 r., składana wielokrotnie, wyd. Julius Simonsen, Oldenburg, 13,8 x 54 cm
2. Panoramiczna broszura Sopotu: widok na nadmorską część miasta oraz połączenia kolejowe, około 1900 r., 15,4 x 21,4 cm
3. Rozkładany folder reklamowy Zoppot, 1930 r., 22,7 x 10,4 cm, wymiary rozłożonego arkusza: 45 x 41,3 cm
4. Folder turystyczny po Sopocie, lata 70. XX w., druk: Zakłady Graficzne w Gdańsku, 21,5 x 11 cm

LITERATURA:

- porównaj: Sopot w prywatnych kolekcjach, [red.] Janusz Dargacz, katalog wystawy, Muzeum Sopotu, Sopot 2008, poz. kat. 131 (il.), s. 46

estymacja: 1 100 - 1 600 PLN

300 - 400 EUR

28

Para folderów z Sopotu

1. Folder reklamujący Sopot, 1936 r., druk: Ottomar Steinbach, Gdańsk, 21 x 10 cm
2. Folder z widokami z uzdrowiska w Sopocie, 1. dekada XX w., wyd. Stengel & Co., Drezno, 16,5 x 23 cm

estymacja: 350 - 500 PLN

90 - 120 EUR

GDYNIA AMERIKA LINEN I POLISH OCEAN LINES

Gdynia-Ameryka Linie Żeglugowe była polsko-duńską spółką funkcjonującą również pod anglojęzyczną nazwą Gdynia America Line lub pod skrótem GAL. Siedziba spółki mieściła się w Gdyni, a jej czas powstania przypada na 1934. Przewozy pasażerskie prowadzone były na liniach: Gdynia-Kopenhaga-Halifax-Nowy Jork; Gdynia-porty Ameryki Południowej oraz Konstanca-Stambuł-Jafa-Hajfa-Pireus-Stambuł-Konstanca.

Spis z 1939 wskazuje, iż spółka posiadała wówczas osiem statków, w tym aż sześć transatlantyków: MS Piłsudski, MS Batory, MS Chrobry, MS Sobieski, SS Kościuszko oraz SS Pułaski. Początkowo model biznesowy GAL opierał się przede wszystkim na przewozie ruchów wycieczkowych i emigranckich oraz transportu poczty, do czasu, gdy coraz bardziej nagląca stała się potrzeba posiadania statku o wysokim, światowym standardzie, którego celem prócz transportu, byłby również wypoczynek. Wśród nich prym wiodły legendarne MS Piłsudski i MS Batory, których to wysoki standard dogodził nie jednemu pasażerowi o wysokich wymaganiach. Wnętrza transatlantyków mieściły bowiem liczne salony, bary, kawiarnie, basen, salę gimnastyczną, promenady i werandy. Wyżej wspomniane transatlantyki zamówiono we włoskiej stoczni Cantieri Riuniti dell'Adriatico w Monfalcone, natomiast za wyposażenie wnętrza odpowiedzialni byli czolowi polscy artyści. Podczas II wojny światowej przedsiębiorstwo działało w Wielkiej Brytanii, powiększając flotę do 13 statków. W 1951 doszło do rozdziału firmy Gdynia Ameryka Linie Żeglugowe na dwa przedsiębiorstwa: Polskie Linie Oceaniczne oraz Polską Żeglugę Morską. Warto dodać, iż w latach 1946-51 spółka GAL była właścicielem Grand Hotelu w Sopocie.

DE JANEIRO
SANTOS
RIO DE JANEIRO
RIO DE JANEIRO
RIO DE JANEIRO

GDYNIA AMERIKA SCHIFFFAHRTSLINIEN A.G.

GAL I POLISH OCEAN LINES

29

MS Piłsudski wpływający do portu, 1935 r.

odbitka żelatynowo-srebrkowa/papier barytowy, 12,1 x 20,9 cm

estymacja: 600 - 1 200 PLN
150 - 300 EUR

30

Popielniczka firmowa GAL ze statku MS "Piłsudski", 1936-1939,
Norblin i S-ka, Warszawa

plater, 7,9 x 13,8 cm

Popielniczka w kształcie prostokąta z zaoblonymi rogami. Na kołnierzu przy krótszych bokach wytłoczone po przekątnej dwa wgłębienia służące jako podpórki do papierosów. Na kołnierzu, obok wgłębień, wygrawerowany napis - u góry MS "PIŁSUDSKI", u dołu w trzech rzędach: GDYNIA - AMERYKA, LINIE ŻEGLUGOWE, S.A.

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
250 - 400 EUR

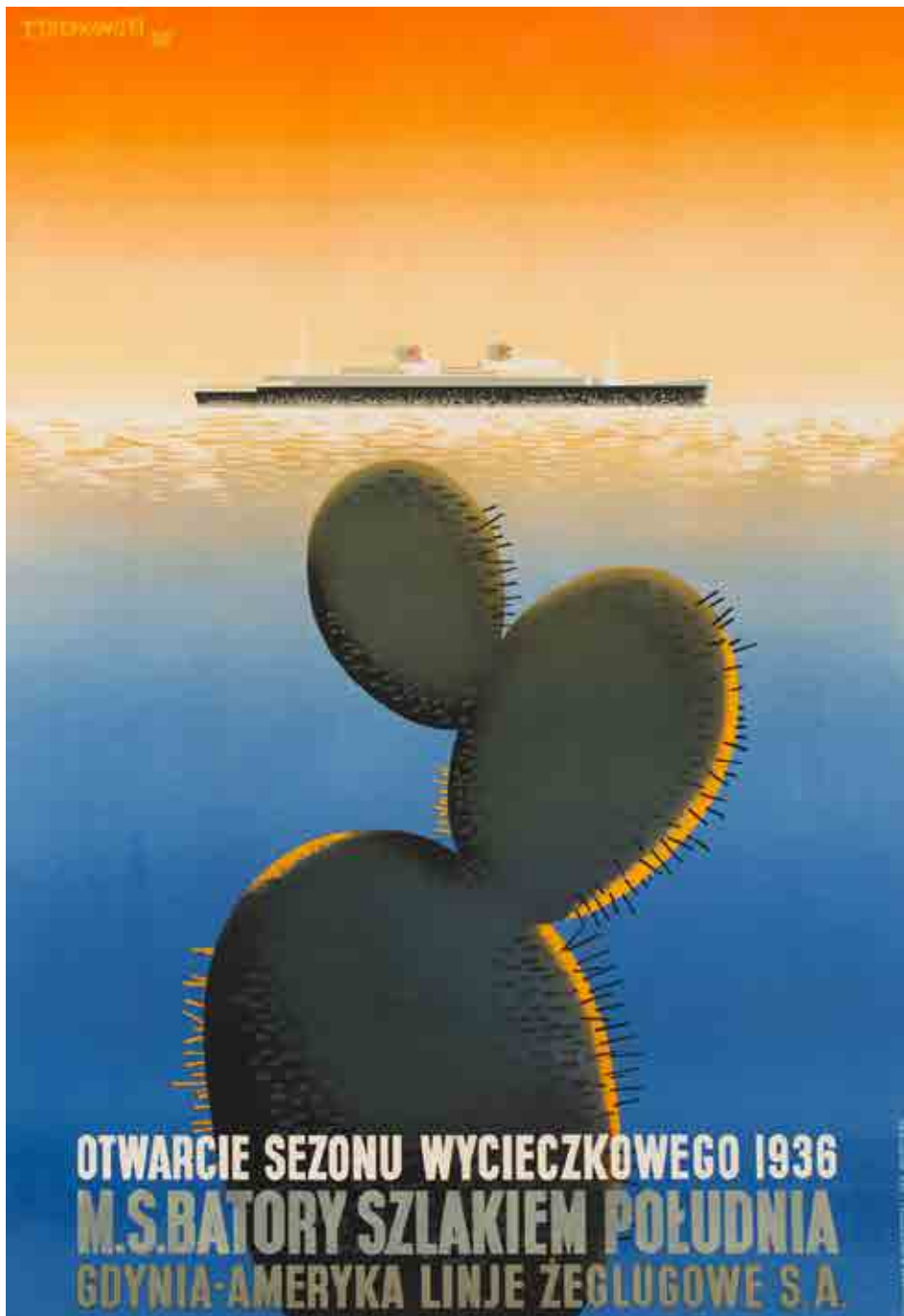

31

Wazon Polskich Linii Oceanicznych (Polish Ocean Lines), po 1951 r.

ceramika, 17,5 cm
na brzoścu dwa emblematy Polish Ocean Lines oraz złocenia

estymacja: 600 - 800 PLN
150 - 190 EUR

32

TADEUSZ TREPKOWSKI

(1914 - 1954)

"M.S. Batory Szlakiem Południa", 1936 r.

litografia barwna/papier, 100 x 70 cm
sygnowany i datowany w druku l.g.: 'T.TREPKOWSKI | 36'

estymacja: 12 000 - 15 000 PLN

2 900 - 3 600 EUR

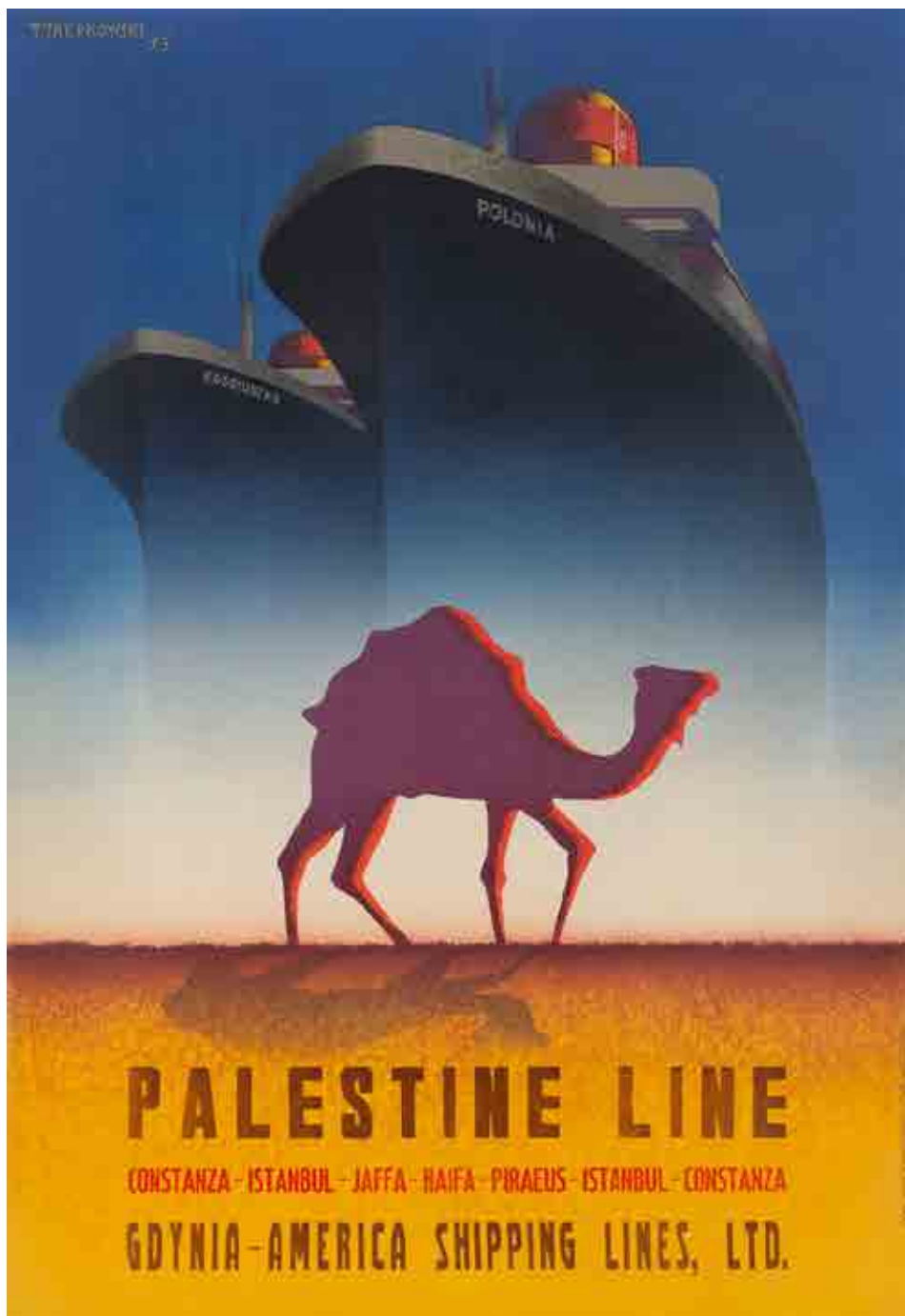
33

BOLESŁAW SURĄŁO-GAJDUCZENI
(1906-1939)

"LIGA MORSKA I KOLONJALNA", okres międzywojenny

litografia barwna/papier, 108 x 76 cm
druk: "Prasa Polska"

estymacja: 10 000 - 13 000 PLN
2 400 - 3 100 EUR

34

TADEUSZ TREPKOWSKI

(1914 - 1954)

"Palestine Line", 1935 r.

litografia barwna/papier, 100 x 70 cm
sygnowany i datowany w druku l.g.: T TREPKOWSKI | 35'
druk: Zakł. Graf. B. Wierzbicki i Ska, Warszawa

estymacja: 13 000 - 17 000 PLN

3 100 - 4 000 EUR

35

W. FALKOWSKI

"Sud-Amerika Linie", 1934 r.

litografia barwna/papier, 100 x 70 cm
sygnowany w druku l.g.: "W. FALKOWSKI"
druk: Lit. Art. W. Głównzewski, Warszawa oraz oznaczenia: '13. 522'

estymacja: 11 000 - 15 000 PLN

2 600 - 3 600 EUR

36

Zestaw talerzy i szklanek ORBIS

1. Talerze Orbis według projektu Edmunda Ruszczyńskiego oraz Jana Kwinty, Zakłady Porcelany Stołowej "Krzysztof" w Wałbrzychu
24,5 x 24,5 cm

- Talerz Orbis ze złożonym rantem, porcelana, na spodzie znak wytwórni:
'WAWEL | MADE IN | POLAND | 2'

- Talerz Orbis z błękitnym rantem, porcelana, na spodzie znak wytwórni:
'WAWEL | MADE IN | POLAND | 2'

2. Zestaw 6 szklaneczek Orbis, Huta Szkła Gospodarczego "Ząbkowice"
w Dąbrowie Górniczej, 9,8 x 5,6 cm. Szkło prasowane, barwione w masie
na kolor mleka. Prosta forma tuby, delikatnie rozchylająca się ku górze.

estymacja: 300 - 500 PLN

80 - 120 EUR

37

Makieta Grand Hotelu, 1999 r.

146 x 136 x 27 cm
projekt firmy Planungsgruppe (Hamburg, Hanower)

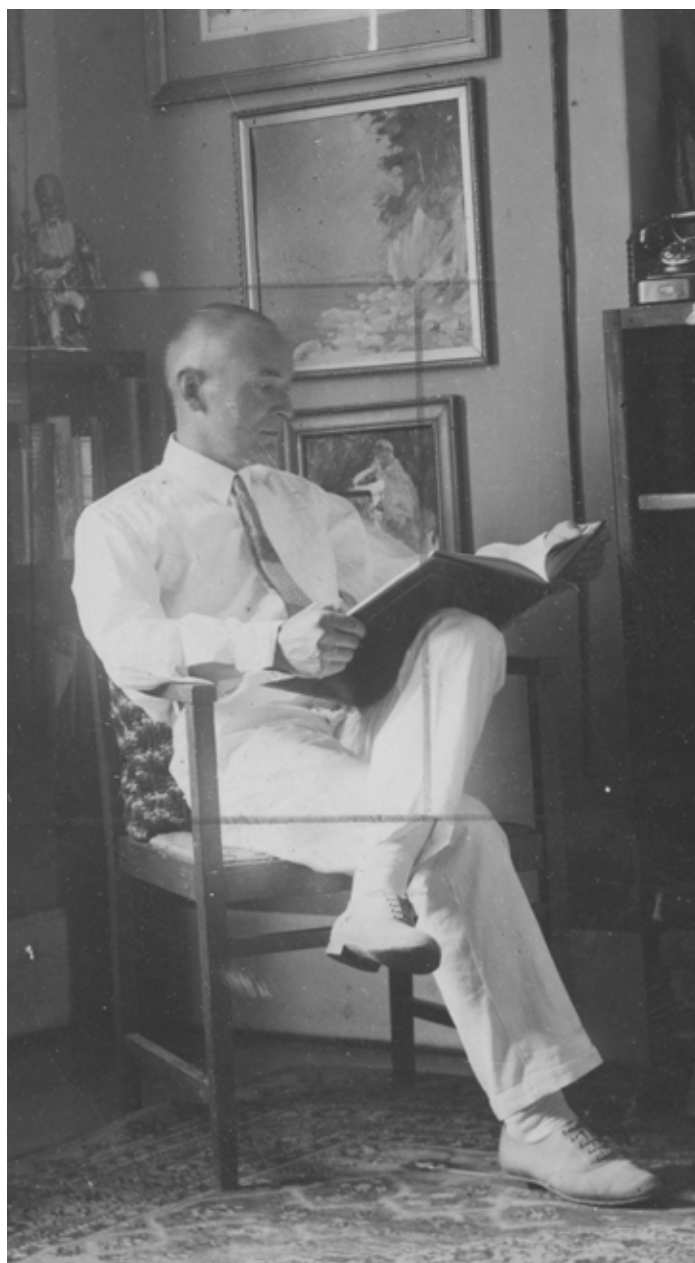
LITERATURA:
- porównaj: Marzenna Górską-Karpińską, Grand
Hotel Sopot, Podkowa Leśna 2005, poz. kat. 131 (il.), s. 108

estymacja: 12 000 - 15 000 PLN
2 900 - 3 600 EUR

MARIAN MOKWA

Studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Norymberdze i w Berlinie oraz w Akademii w Monachium. Odbył wiele podróży po Europie. W latach 1911-15 przebywał w Istambule – stąd wyjeżdżał w podróże do Jerozolimy, Persji, Egiptu, Etiopii, Indii, Mongolii, był na Kaukazie i w Tybecie. W 1918 zamieszkał na stałe w Sopocie. Prowadził bardzo aktywne życie artystyczne, miał wiele wystaw w kraju i za granicą. Ufundował i zorganizował w 1934 w Gdyni galerię malarstwa marynistycznego – Galerię Morską. Malował pejzaże kaszubskie, pejzaże morskie, wedyty, wizerunki statków oraz sceny rodzajowe z życia rybaków, Zgromadzony przez artystę zbiór jego obrazów – ponad 500 prac – uległ zniszczeniu w 1939. Własnym sumptem wydawał pismo artystyczno-literackie „Fale”. W 1959 jako jedyny Polak wziął udział w wystawie malarstwa marynistycznego w Royal Society oraz Society of British Marina Painters w Londynie. Cały swój wielki talent poświęcił malarstwu marynistycznemu – w młodości złożył ślubny służby artystycznej polskiemu morzu.

Marian Mokwa, fotografia sytuacyjna, 1935 r., źródło: NAC online

38

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Pejzaż morski, lata 50.-60. XX w.

olej/plótno, 68,5 x 78,6 cm
sygnowany p.d.: 'Mokwa'

estymacja: 8 000 - 10 000 PLN †
1 900 - 2 400 EUR

39

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Osada rybacka pod łebą, lata 50.-60. XX w.

olej/plótno, 63,5 x 74 cm
sygnowany p.d.: 'Mokwa'

estymacja: 7 000 - 9 500 PLN †
1 700 - 2 300 EUR

40

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Polskie wybrzeże, lata 50.-60. XX w.

olej/plótno, 68 x 109,2 cm
sygnowany p.d.: 'Mokwa'

estymacja: 8 000 - 12 000 PLN †
1 900 - 2 900 EUR

41

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Panorama Gdyni, lata 50.-60. XX w.

olej/ płótno, 118 x 188 cm
sygnowany l.d.: 'Mokwa'

estymacja: 12 000 - 20 000 PLN †
2 900 - 4 700 EUR

42

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Łódzie na brzegu I, lata 60. XX w.

akwarela/papier, 45,4 x 57 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany ołówkiem l.d.: 'Mokwa'

estymacja: 3 400 - 4 500 PLN †
800 - 1 100 EUR

43

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Łódzie na brzegu II, lata 60. XX w.

olej/plótno, 68 x 102,2 cm
sygnowany l.d.: 'Mokwa'

estymacja: 5 500 - 7 000 PLN †
1 300 - 1 700 EUR

44

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Łodzie na brzegu III, lata 60. XX w.

akwarela/papier, 46 x 57,3 cm
sygnowany l.d.: 'Mokwa'

estymacja: 2 200 - 3 200 PLN †
550 - 750 EUR

45

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Rewa, lata 60. XX w.

olej/plótno naklejone na płytę, 63,5 x 74 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'Mokwa'

estymacja: 6 500 - 9 000 PLN †
1 600 - 2 220 EUR

46

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Las pomorski, lata 50.-60. XX w.

olej/ płótno, 68 x 78 cm
sygnowany p.d.: 'Mokwa'

estymacja: **4 200 - 5 500 PLN** †
1 000 - 1 300 EUR

47

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Martwa fala, lata 50.-60. XX w.

olej/tektura, 64 x 74 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'Mokwa'

estymacja: **7 000 - 9 500 PLN** †
1 700 - 2 300 EUR

48

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

W Zatoce Puckiej, lata 50.-60. XX w.

olej/plótno naklejone na płytę, 63,5 x 74 cm
sygnowany p.d.: 'Mokwa'

estymacja: 7 000 - 9 500 PLN †
1 700 - 2 300 EUR

49

MARIAN MOKWA

(1889 - 1987)

Martwa Wisła, lata 50.-60. XX w.

olej/plótno naklejone na płytę, 63,5 x 74 cm
sygnowany p.d.: 'Mokwa'

estymacja: 7 000 - 10 000 PLN †
1 700 - 2 400 EUR

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

Eugeniusz Dzierzencki jest uznawany za jednego z najbardziej konsekwentnych marynistów. Ukończył warszawską Akademię Sztuk Pięknych pod kierunkiem Leona Wyczółkowskiego i Władysława Skoczylasa. Już w latach 30. związał się z Wybrzeżem, podejmując w swych pracach tematykę marynistyczną i malując motywy z Sopotu i Gdańska. W sezonie letnim organizował wystawy plenerowe dla letników, m.in. w Juracie. Po 1945 na stałe osiadł w Sopocie i założył Związek Artystów Plastyków na Wybrzeżu. Uznawany jest za drugiego, obok Mariana Mokwy, marynistę polskiego. Liczne prace tego artysty zdobyły statki pływające pod banderami Francji, Wielkiej Brytanii, USA, Brazylii, Norwegii. Wystawiał w wielu miastach Polski, a także w Nowej Zelandii, Niemczech i Japonii.

50

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Przystań rybacka w Sopocie, lata 60. XX w.

olej/płótno, 56,7 x 67,9 cm
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 1 800 - 2 300 PLN †
450 -550 EUR

51

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Na przystani w Sopocie

olej/plótno, 54,5 x 92,5 cm
sygnowany p.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 2 400 - 3 200 PLN ↑
600 - 750 EUR

52

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Orłowo, około 1970 r.

olej/tektura, 29,5 x 38 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN ↑
250 - 400 EUR

53

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Sztormowa fala, około 1976 r.

olej/plótno naklejone na tekturę, 21 x 16 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 700 - 1 200 PLN †
170 - 290 EUR

54

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Kutry pod żaglami, około 1976 r.

olej/tektura, 15 x 19 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 500 - 800 PLN †
120 - 190 EUR

55

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Suszenie sieci, około 1976 r.

olej/tektura, 20 x 15 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany ś.r.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 800 - 1 200 PLN †
200 - 300 EUR

56

EUGENIUSZ DZIERZENCKI
(1905 - 1990)

Przed połowem, około 1976 r.

olej/tektura, 16 x 20 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 800 - 1 300 PLN †
200 - 350 EUR

57

EUGENIUSZ DZIERZENCKI
(1905 - 1990)

Po połowie, około 1976 r.

olej/tektura, 16 x 19,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 1 200 - 1 700 PLN †
300 - 400 EUR

58

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

"Pejzaż Kaszubski", lata 50.- 60. XX w.

olej/plótno, 52 x 63,5 cm
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'
na odwrociu papierowa nalepka z Centralnego Biura
Wystaw Artystycznych w Sopocie

estymacja: 4 200 - 5 500 PLN †
1 000 - 1 300 EUR

59

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Chata nad morzem, około 1976 r.

olej/tektura, 16,5 x 20,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 600 - 1 000 PLN †
150 - 240 EUR

60

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Kuter, około 1976 r.

olej/tektura, 16,5 x 20,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 600 - 900 PLN †
150 - 220 EUR

61

EUGENIUSZ DZIERZENCKI

(1905 - 1990)

Pejzaż, około 1970 r.

olej/plótno, 26 x 35,5 cm
sygnowany l.d.: 'E. Dzierzencki'

estymacja: 1 400 - 1 900 PLN †
350 - 450 EUR

HENRYK BARANOWSKI

Henryk Baranowski studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Sopocie, obecnie Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku. W 1971 otrzymał stopień oficerski. W 1977 przebywał kilka miesięcy jako obserwator ONZ na Bliskim wschodzie. Brał udział w ponad 70 wystawach ogólnopolskich, zagranicznych i 40 indywidualnych. Prace artysty znajdują się w muzeach i zbiorach prywatnych w kraju i zagranicą. Jest laureatem nagrody Ministra Kultury i Sztuki, wielokrotnie Ministra Obrony Narodowej. Laureat licznych nagród, medali, dyplomów i wyróżnień.

62

HENRYK BARANOWSKI

(1932 - 2005)

Chata, około 1970 r.

olej/tektura, 36 x 46,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'H. Baranowski'

estymacja: 1 000 - 1 600 PLN †

250 - 400 EUR

63

HENRYK BARANOWSKI
(1932 - 2005)

Łodzie pod żaglami, około 1969 r.

olej/tektura, 36 x 46,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'H. Baranowski'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN †
250 - 400 EUR

64

HENRYK BARANOWSKI
(1932 - 2005)

Powrót z plaży, około 1970 r.

olej/tektura, 41,4 x 48,2 cm
sygnowany l.d.: 'H. Baranowski'

estymacja: 1 400 - 2 000 PLN †
350 - 500 EUR

65

HENRYK BARANOWSKI
(1932 - 2005)

"Rewa", około 1969 r.

olej/tektura, 28,5 x 33,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i opisany l.d.: 'H. Baranowski | Rewa'

estymacja: 700 - 1 200 PLN †
170 - 290 EUR

66

HENRYK BARANOWSKI
(1932 - 2005)

"Powrót z plaży", około 1970 r.

olej/tektura, 41,4 x 48,2 cm
sygnowany l.d.: 'H. Baranowski'

estymacja: 700 - 1 000 PLN †
170 - 240 EUR

67

AUTOR NIEROZPOZNANY

(XX w.)

Na żagłowie

olej/tektura, 25 x 30 cm

estymacja: 900 - 1 400 PLN
250 - 350 EUR

68

AUTOR NIEROZPOZNANY

(XX w.)

Na przystani

olej/tektura, 29 x 40 cm

estymacja: 900 - 1 200 PLN
250 - 300 EUR

69

LEONARD TOMASZEWSKI

(1913 - 2002)

Pejzaż z Kolibek, 1954 r.

olej/tektura, 24 x 37 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 800 - 1 300 PLN †
200 - 350 EUR

STANISŁAW CHELBOWSKI

Stanisław Chlebowski, urodzony w 1890 w Braniewie, początkowo studiował architekturę w gdańskiej Wyższej Szkole Technicznej, jednocześnie pobierając nauki z dziedziny malarstwa w pracowni Augusta von Brandisa i Fritza Pfuhle. Następnie, naukę malarstwa kontynuował w Dreźnie i Berlinie. Kolejnym, ważnym etapem dla rozwoju twórczości artysty był Paryż. Chlebowski wybrał się tam zafascynowany malarstwem impresjonistów. Po powrocie z Francji, malarz brał czynny udział w życiu artystycznym Wolnego Miasta Gdańska; należał również do Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie. A po wojnie do Związku Polskich Artystów Plastyków w Gdańsku. Malował m.in.: pejzaże, widoki z Gdańska oraz martwe natury.

70

STANISŁAW CHELBOWSKI

(1890 - 1969)

Pejzaż morski

olej/plótno, 42 x 52 cm
sygnowany l.d.: 'St. Chlebowski'

estymacja: 800 - 1 300 PLN †
200 - 350 EUR

71

STANISŁAW CHELBOWSKI

(1890 - 1969)

Nad morzem, około 1952 r.

olej/plótno, 47,6 x 59,5 cm
sygnowany p.d.: 'St. Chlebowski'

estymacja: 2 200 - 3 000 PLN †
550 - 750 EUR

72

STANISŁAW CHLEBOWSKI
(1890 - 1969)

Panorama Gdańska, 1926 r.

olej/tektura, 37,5 x 48,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany l.d.: St. Chlebowski | 1926'

estymacja: 2 000 - 2 500 PLN †
500 - 600 EUR

73

STANISŁAW CHLEBOWSKI
(1890 - 1969)

Wędkarze, 1953 r.

olej/plótno, 56 x 68 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'St. Chlebowski | 53'

estymacja: 1 700 - 2 200 PLN †
400 - 550 EUR

74

STANISŁAW CHLEBOWSKI

(1890 - 1969)

Pejzaż morski, około 1956 r.

olej/plótno naklejone na tekturę,
46 x 50 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'St. Chlebowski'

estymacja: 2 000 - 2 500 PLN †
500 - 600 EUR

75

STANISŁAW CHLEBOWSKI

(1890 - 1969)

Wysoki brzeg

olej/plótno, 55 x 71,4 cm
sygnowany l.d.: 'St. Chlebowski'

estymacja: 1 200 - 1 700 PLN †
300 - 400 EUR

76

STANISŁAW CHLEBOWSKI

(1890 - 1969)

Brzeg morski, około 1952 r.

olej/tektura, 62 x 73,5 (w świetle passe-partout)
sygnowany monogramem p.d.: 'St.'

estymacja: 3 200 - 4 000 PLN †
750 - 950 EUR

77

STANISŁAW CHLEBOWSKI

(1890 - 1969)

Łódzie, około 1960 r.

olej/tektura, 28 x 40,6 cm
sygnowany l.d.: 'St. Chlebowski'

estymacja: 1 700 - 2 200 PLN †
400 - 550 EUR

78

STANISŁAW CHLEBOWSKI

(1890 - 1969)

"Sieci nad morzem"

olej/tektura, 47 x 71,5 cm
sygnowany l.d.: 'St. Chlebowski'
opisany na odwrociu: "Sieci" nad morzem'

estymacja: 2 200 - 3 000 PLN †
550 - 750 EUR

STANISŁAW MICHAŁOWSKI

Wysztalcenie zdobył na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, studiując w latach 1939-44 pod kierownictwem Tymona Niesiołowskiego, Bronisława Jamontta i Kazimierza Kwiatkowskiego. Od 1945 na stałe przeniósł się do Gdańska. W latach 1950-53 był pedagogiem w gdańskiej PWSSP, gdzie prowadził Pracownię Malarstwa na Wydziale Malarstwa oraz rysunek na Wydziale Architektury. Początkowo tworzył w duchu koloryzmu, z czasem syntetyzując plamę barwną oraz wykorzystując materialne walory farby. Stanisław Michałowski malował głównie pejzaże, martwe natury i wedyty. Ulubionym motywem artysty była zabytkowa architektura Gdańska.

79

STANISŁAW MICHAŁOWSKI

(1915 - 1980)

Rybacy

olej/tektura, 35 x 45 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 1 700 - 2 200 PLN †
400 - 550 EUR

80

STANISŁAW MICHAŁOWSKI

(1915 - 1980)

Rybacy ciągnący sieci, lata 50. XX w.

olej/tektura, 33,5 x 49 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 2 000 - 2 500 PLN †
500 - 600 EUR

81

STANISŁAW MICHAŁOWSKI
(1915 - 1980)

Jezioro z wędkarzem

olej/tektura, 24,5 x 29 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 800 - 1 300 PLN †
200 - 350 EUR

82

STANISŁAW MICHAŁOWSKI
(1915 - 1980)

Połów

olej/tektura, 34,5 x 45 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 2 600 - 3 400 PLN †
650 - 800 EUR

83

STANISŁAW MICHAŁOWSKI
(1915 - 1980)

Powrót z połowu

olej/tektura, 31,5 x 21,5 cm

estymacja: 2 400 - 3 200 PLN †
600 - 750 EUR

84

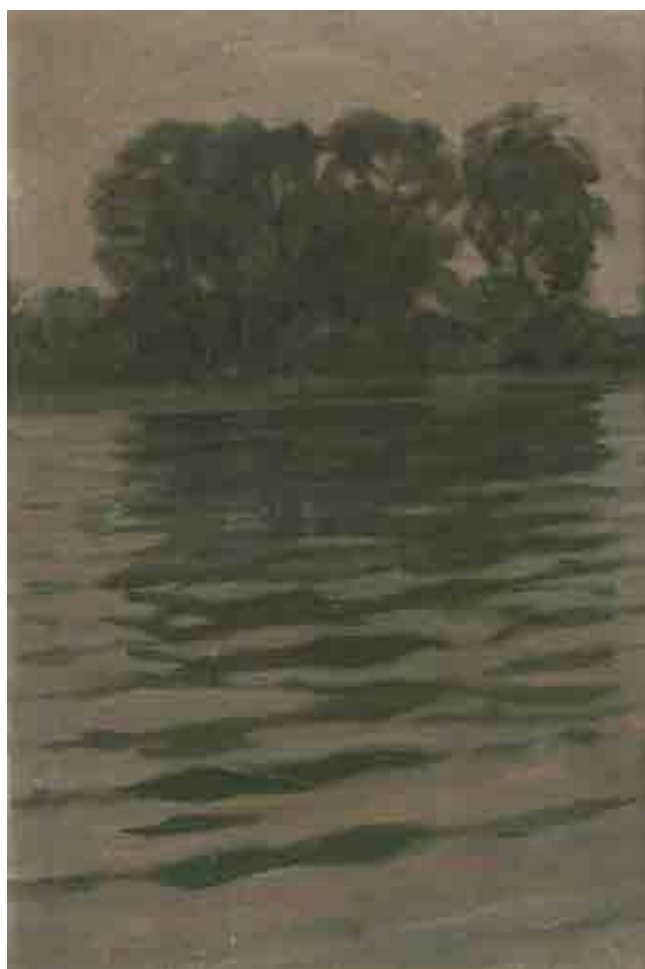
STANISŁAW MICHAŁOWSKI

(1915 - 1980)

Odpooczynek dwóch rybaków, lata 50. XX w.

olej/tektura, 29,5 x 25,5 cm

estymacja: 700 - 1 200 PLN ↑
170 - 290 EUR

85

STANISŁAW MICHAŁOWSKI

(1915 - 1980)

Drzewa nad jeziorem

olej/tektura, 31,5 x 21 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 700 - 1 200 PLN ↑
170 - 290 EUR

86

STANISŁAW MICHAŁOWSKI

(1915 - 1980)

Rybaczówka w Bogaczewie, około 1955 r.

olej/tektura, 29,5 x 37 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 1 800 - 2 600 PLN †
450 - 650 EUR

87

STANISŁAW MICHAŁOWSKI

(1915 - 1980)

Latarnie nad jeziorem

olej/ płótno naklejone na tekturę, 25 x 32 cm
(w świetle passe-partout)

estymacja: 500 - 1 000 PLN †
120 - 240 EUR

88

STANISŁAW MICHAŁOWSKI

(1915 - 1980)

Pejzaż nad jeziorem, lata 50. XX w.

olej/tektura, 30 x 32 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany trudno czytelnie p.d.

estymacja: 2 400 - 3 200 PLN †
600 - 750 EUR

JAN GASIŃSKI

Jan Gasiński początkowo studiował nauki polityczne, następnie w latach 1927-31 historię sztuki w warszawskiej Wolnej Wszechnicy Polskiej. W 1930 roku przeniósł się na stałe do Gdyni, gdzie był jednym z organizatorów życia artystycznego miasta. Wówczas również uczęszczał również do Pomorskiej Szkoły Sztuk Pięknych Wacława Szczęblewskiego. Podczas wojny walczył w szeregach I Armii Wojska Polskiego. Należał do gdyńskiego oddziału ZZPAP oraz do Komitetu Polskich Marynistów Plastyków. Kierował również pracownią graficzną Jednostki Informacyjnej i Propagandy Wojska Polskiego w Gdyni. Jan Gasiński konsekwentnie przez cały okres swojej twórczości malował pejzaże morskie, sceny rodzajowe z życia rybaków czy widoki portów i stoczni.

89

JAN GASIŃSKI

(1903 - 1967)

Łódzie rybackie, lata 50.-60. XX w.

olej/plótno naklejone na tekturę, 57,5 x 69,4 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'JGasiński'

estymacja: 1 400 - 1 900 PLN †

350 - 450 EUR

90

JAN GASIŃSKI
(1903 - 1967)

Morze, lata 50.-60. XX w.

olej/tektura, 30 x 41 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'JGasiński'

estymacja: 1 200 - 1 700 PLN †
300 - 400 EUR

91

JAN GASIŃSKI
(1903 - 1967)

Staw w Chyloni, lata 50.-60. XX w.

olej/tektura, 27,5 x 39 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'JGasiński'

estymacja: 1 400 - 1 900 PLN †
350 - 450 EUR

92

JULIUSZ CZECHOWICZ

(1884 - 1974)

Grand Hotel w Sopocie, 1948 r.

olej/tektura, 34 x 47 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'J. Czechowicz 1948'

estymacja: 1 700 - 2 400 PLN †
400 - 600 EUR

93

STANISŁAW CZAJKOWSKI

(1878 - 1954)

Na plaży w Sopocie, 1917 r.

olej/tektura, 15 x 20,5 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'St. Czajkowski | 1917'

estymacja: 2 000 - 2 600 PLN †
500 - 650 EUR

94

DUBIŃSKI

(XX w.)

"Bałtyk", 1932 r.

olej/plótno, 75 x 100 cm

sygnowany, opisany i datowany l.d.: 'Bałtyk Dubiński | 1932'

estymacja: **2 200 - 3 000 PLN**

550 - 750 EUR

95

ANTONI SUCHANEK

(1901 - 1982)

Fala, lata 60. XX w.

gwasz/papier, 54,5 x 68 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d.: 'Asuchanek'

estymacja: 2 800 - 3 500 PLN †
700 - 850 EUR

96

PAWEŁ FROŁOW

(1902 - 1993)

Osada rybacka, 1957 r.

olej/plótno, 71 x 88,5 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'P. Frolow | 1957'

estymacja: 2 400 - 3 200 PLN [†]
600 - 750 EUR

97

JERZY SKREBEC

(1926 - 1995)

Pejzaż miejski z Sopotu, około 1970 r.

olej/plótno, 75,5 x 90 cm
sygnowany wewnątrz kompozycji: 'A. SKREBEC'

estymacja: 2 600 - 3 400 PLN †
650 - 800 EUR

98

ALEKSANDER KWIATKOWSKI

(ur. 1919)

Park w Oliwie, lata 70. XX w.

olej/tektura, 69 x 75 cm
sygnowany p.d.: 'A. KWIATKOWSKI'

estymacja: 2 000 - 2 500 PLN ↑
500 - 600 EUR

99

ALEKSANDER KWIATKOWSKI

(ur. 1919)

Pejzaż Kaszubski, 1967 r.

olej/plótno, 54 x 71 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany l.d.: 'A. KWIATKOWSKI 67'

estymacja: 800 - 1 300 PLN ↑
200 - 350 EUR

100

MIECZYŚŁAW MISCEWY

(1927 - 2015)

"Pejzaż sopocki"

olej/plótno, 62 x 92 cm
sygnowany p.d.: 'MISCEWY'
opisany na odwrociu: 'PEJZAŻ SOPOCKI | 100 x 70 |
MIECZYŚŁAW MISCEWY'

estymacja: 2 800 - 3 500 PLN †
700 - 850 EUR

101

MIECZYŚŁAW MISCEWY

(1927 - 2015)

"Pejzaż Kaszubski"

olej/plótno, 80 x 100 cm
sygnowany p.d.: 'Miscewy'
opisany na odwrociu: 'PEJZAŻ KASZUBSKI | 100 x 80 |
MIECZYŚŁAW MISCEWY'

estymacja: 2 800 - 3 500 PLN †
700 - 800 EUR

POLSKIE ARTYSTKI NAD BAŁTYKIEM

Uzyskanie przez Rzeczpospolitą Polską dostępu do morza po zakończeniu I wojny światowej, było niezwykle ważnym wydarzeniem, nie tylko dla gospodarki młodego państwa, ale także dla jego kultury i sztuki. Dnia 10 lutego 1920 odbyły się symboliczne „zaślubiny” Polski z Bałtykiem. Tego dnia w Pucku generał Józef Haller, dowódca Frontu Pomorskiego, wrzucił do morza platynowy pierścień, symbolizujący powrót Polski do Bałtyku. Generał Haller przemawiał „Oto dzisiaj dzień czci i chwały! Jest on dniem wolności, bo rozpostarł skrzydła Orzeł Biały nie tylko nad ziemią polską, ale i nad morzem polskim. Naród czuje, że go już nie dusi hydra, która dotychczas okręcała mu szyję i piersi. Teraz wolne przed nami świąty i wolne kraje”.

Nasi artyści w XIX wieku i na przełomie wieków XIX i XX, aby malować morze, najczęściej wyjeżdżali do Francji, Hiszpanii czy Włoch. Przedstawienia marynistyczne były obecne w twórczości Michała Feliksa Wyrzywalskiego, Józefa Pankiewicza, Władysława Wankiego czy Władysława Ślewińskiego. Po uzyskaniu dostępu do Bałtyku, artyści wyjeżdżali na polskie wybrzeże, aby opiewać rodzimy krajobraz nadmorski. Jednymi z najważniejszych polskich marynistów byli Soter Jaxa Małachowski, Stanisław Żurawski, Antoni Kierpał, Marian Mokwa czy Włodzimierz Nałęcz. Znane są także piękne akwarele Teodora Grotta przedstawiające widoki Gdyni, prace Leona Wyczółkowskiego ukazujące wybrzeże morskie czy widoki z plaży Bałtyku autorstwa Wojciecha Weissa oraz jego żony, Aneri.

Polskie artystki także nie pozostały nieczułe na piękno terenów nadmorskich, choć to że odkryły Bałtyk dla swojej sztuki, wiąże się z trudnymi latami polskiej historii. W prezentowanym katalogu aukcji mamy kilka ważnych dla życia i sztuki Wybrzeża twórczyń. Najstarsza z nich to Maria Ziomek-Kowalewska, córka świętego warszawskiego malarza – Teodora Ziomka. Studiowała malarstwo w warszawskiej Szkole Sztuk Pięknych. Po zakończeniu II wojny światowej zamieszkała w Sopocie. Tu czynnie uczestniczyła w życiu artystycznym Wybrzeża, m.in. prezentując swe prace na wystawach Związku Polskich Artystów Plastyków oraz z grupą „Powiśle”. W katalogu jej twórczość reprezentują świetliste, przesycone barwami lata pejzaże morskie i nadwodne.

W Poznaniu, w Szkole Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego, studiowała grafikę warsztatową Maria Zabłocka. Po zakończeniu wojny zamieszkała

w Gdyni, gdzie pracowała w Młodzieżowym Domu Kultury. Malowała pejzaże, sceny rodzajowe z życia rybaków, martwe natury. Jej akwarelowe prace, na których uwieczniła stare kutry i statki, zachwycają swobodą kreski oraz cudowną, pastelową kolorystyką. Z kolei Władysława Rogińska z pochodzenia była Wilnianką. Po wojnie zamieszkała w Gdańsku, gdzie oprócz rozwijania swojej twórczości, zwłaszcza grafiki artystycznej, zajmowała się pracą dydaktyczną, m.in. uczyła w Studium Nauczycielskim w Gdańsku i prowadziła Ogniska Plastyczne w Kartuzach i w Gdyni.

Maria Wlazłowska-Epstein w latach 30. XX wieku studiowała w Akademii Krakowskiej u Józefa Mehoffera i Kazimierza Sichulskiego. Osiedlała w Gdyni w 1946 r. Pracowała w Wydziale Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, była też współzałożycielką Liceum Sztuk Plastycznych w Gdyni-Orłowie. W jej twórczości dominują oniryczne, bardzo osobiste przedstawienia ludzi i nadmorskich scen rodzajowych, komponowane z osobnych plam barwnych, o wyrazistej kolorystyce. Prezentowane w katalogu „Wodowanie” namalowane w 1961 roku przyciąga wzrok cudowną dynamiką pastelowych plam barwnych stojących na nabrzeżu widzów i statków kołyszących się na morzu. Najmłodsza z artystek reprezentowana w ofercie to Bernarda Świdarska, urodzona w 1923 roku. Studiowała w Gdańsku w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych – malarstwo u Artura Nachta-Samborskiego i Juliusza Studnickiego oraz tkaninę artystyczną u Józefy Wnukowej. Z pracownią tkaniny związana była od 1962 roku. Jest autorką wielu wystrojów reprezentacyjnych wnętrz, m.in. w Warszawie w Pałacu Ostrojskich, Ratusza Głównego Miasta w Gdańsku czy Filharmonii Bydgoskiej. W swojej twórczości malarskiej bardzo często przedstawiała morską toń i pływające po niej kutry, statki i łodzie. Uwielbiała przygaszoną kolorystykę, niemal monochromatyczną, dzięki której wszystkie elementy kompozycji idealnie się równoważyły.

Jakże trudne są losy tych artystek i splecione z polską historią. Poza Bernardą Świdarską wszystkie artystki osiadły na Bałtykiem z powodu zawieruchy wojennej. Znalazły tu możliwość rozpoczęcia na nowo życia osobistego jak i stworzenia życia kulturalnego w miastach, które do niedawna jeszcze nie były polskie, albo były młode, dopiero się kształtowały. Wszystkie te artystki przyczyniły się do powstania trwałej historii wystawienniczej na Wybrzeżu oraz uczelni artystycznych kształtujących utalentowanych polskich artystów.

102

MARIA ZIOMEK-KOWALEWSKA

(1905 - 1975)

Łódź, około 1965 r.

olej/ płótno, 58 x 73 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'ZIOMEK KOWALEWSKA' i opisany p.d.: 'BWJ'

estymacja: 1 700 - 2 200 PLN †
400 - 550 EUR

103

MARIA ZIOMEK-KOWALEWSKA

(1905 - 1975)

"Pejzaż nadmorski", około 1965 r.

olej/ płótno, 55 x 65 cm
na odwrociu papierowa nalepka z DESY w Gdyni z opisem
pracy: 'MARIA ZIOMEK KOWALEWSKA | "PEJZAŻ
NADMORSKI" | Obraz olejny na płótnie'; opisany na krośnie
imieniem i nazwiskiem artystki oraz jej sopockim adresem

estymacja: 1 700 - 2 200 PLN †
400 - 550 EUR

104

MARIA ZIOMEK-KOWALEWSKA

(1905 - 1975)

"Nad Radunią"

olej/ płótno, 54 x 65 cm
sygnowany p.d.: 'ZIOMEK KOWALEWSKA'
opisany na odwrociu: 'Nad Radunią | Ziomek-Kowalewska'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN †
250 - 400 EUR

105

MARIA WLAZŁOWSKA-EPSTEIN

(1911 - 1971)

"Rybak i dziewczyna", lata 60. XX w.

tempera/papier, 66,5 x 46,5 cm

opisany na odwrociu:

Nr. 1236 | M.WLAZŁOWSKA "RYBAK I DZIEWCZYNA"

estymacja: 1 400 - 2 000 PLN †

350 - 500 EUR

106

MARIA WLAZŁOWSKA-EPSTEIN

(1911 - 1971)

Wodowanie, 1961 r.

tempera/papier, 39 x 27,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany monogramem p.d.: MEWL.

estymacja: 2 000 - 2 500 PLN †
500 - 600 EUR

107

EWA KLEINDIENST-ZABŁOCKA

(1933 - 2018)

Martwa natura z owocami

olej/ płótno, 47,5 x 62,5 cm
sygnowany p.d.: 'E. ZABŁOCKA'

estymacja: 1 800 - 2 300 PLN †
450 - 550 EUR

108

EWA KLEINDIENST-ZABŁOCKA

(1933 - 2018)

Łódzie przy brzegu, około 1960 r.

olej/ płótno, 50 x 70 cm
sygnowany p.d.: 'E. Zabłocka'

estymacja: 2 000 - 2 800 PLN †
500 - 700 EUR

109

MARIA ZABŁOCKA-MOHL

(1907 - 1989)

Kutry, 1957 r.

akwarela/papier, 35,5 x 48 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'M. Zabłocka 1957'

estymacja: 2 600 - 3 400 PLN †
650 - 800 EUR

110

MARIA ZABŁOCKA-MOHL

(1907 - 1989)

Kuter przy pomoście, 1946 r.

akwarela/papier, 30 x 21 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'M. Zabłocka | 1946'

estymacja: 500 - 800 PLN †
120 - 190 EUR

111

MARIA ZABŁOCKA-MOHL

(1907 - 1989)

Stary Gdańsk, około 1950 r.

akwarela/papier, 36 x 27 cm

estymacja: 900 - 1 400 PLN †
250 - 350 EUR

112

MARIA ZABŁOCKA-MOHL

(1907 - 1989)

Statek przy nabrzeżu, 1948 r.

akwarela/papier, 34 x 25,5 cm
sygnowany i datowany p.d.: M. Zabłocka | 48'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN †
250 - 400 EUR

113

BERNARDA ŚWIDERSKA

(1923 - 2011)

Na Motławie, lata 60. XX w.

akwarela, tusz/papier, 28,5 x 38,5 cm

estymacja: 600 - 1 000 PLN †
150 - 240 EUR

114

BERNARDA ŚWIDERSKA

(1923 - 2011)

Łódzie, lata 60. XX w.

akwarela, tusz/papier, 27,5 x 39 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN †
250 - 400 EUR

115

BERNARDA ŚWIDERSKA

(1923 - 2011)

Łódzie III, lata 60. XX w.

akwarela, tusz/papier, 28,5 x 40,5 cm

estymacja: 400 - 800 PLN †
100 - 190 EUR

116

BERNARDA ŚWIDERSKA

(1923 - 2011)

Port, lata 60. XX w.

olej/plótno, 58 x 73 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'Świdierska'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN †
250 - 400 EUR

117

BERNARDA ŚWIDERSKA

(1923 - 2011)

Łódzie II, lata 60. XX w.

akwarela, tusz/papier, 28 x 40 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'Świdierska'

estymacja: 600 - 1 000 PLN †
150 - 240 EUR

118

AUTOR NIEROZPOZNANY

(XIX w.).

Widok na II Dom Zdrojowy, około 1890 r.

drzeworyt sztorcowy ręcznie kolorowany/papier,
23,1 x 16,5 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 500 - 800 PLN

120 - 190 EUR

119

AUTOR NIEROZPOZNANY

(XIX w.).

"Nowy Dom Zdrojowy", 1850 r.

litografia/papier, 28,5 x 40,4 cm (w świetle oprawy)

według rysunku Ferdinanda Gregoroviusa, litografię wykonał Locillot,
(Königliches Lithographisches Institut w Berlinie)

estymacja: 900 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

120

MIECZYŚLAW MISCEWY

(1927 - 2015)

"W stoczni remontowej", 1959 r.

linoryt/papier, 27 x 19,5 cm
opisany ołówkiem pod kompozycją l.d.: 'W Stoczni
remontowej', sygnowany nieczytelnie i datowany ołówkiem
pod kompozycją p.d.: 'Miscewy (?) 59'

estymacja: 500 - 800 PLN †
120 - 190 EUR

121

HENRYK POŁUBIŃSKI

(ur. 1922)

"Dar Pomorza", 1965 r.

linoryt/papier, 34,10 x 23 cm (zadruk)
sygnowany ołówkiem p.d., opisany i datowany
pod kompozycją: 'DAR POMORZA (Linoryt) 1965'

estymacja: 500 - 800 PLN †
120 - 190 EUR

122

STANISŁAW KATZER

(ur. 1917)

"Zaufek gdański", 1955 r.

linoryt/papier, 25,6 x 15,3 cm (zadruk)
sygnowany i datowany ołówkiem p.d.: 'St. Katzer 55', opisany
l.d.: 'Zaufek gdański', sygnowany monogramem wiązonym
na płycie l.d.

estymacja: 400 - 800 PLN ↑
100 - 190 EUR

123

HENRYK POŁUBIŃSKI

(ur. 1922)

"Gdańsk. Żuraw", 1965 r.

linoryt/bibułka, 32 x 25,2 cm (zadruk)
sygnowany ołówkiem pod kompozycją p.d.: '(Połubiński)',
opisany i datowany pod kompozycją: 'Gdańsk Żuraw (Lynoryt)
1965 rok'

estymacja: 500 - 800 PLN ↑
120 - 190 EUR

124

KRYSTYNA GÓRSKA

(ur. 1921)

"ZOO w Oliwie"

linoryt/bibułka, 16,2 x 24,2 cm (zadruk)
 sygnowana ołówkiem p.d.: 'K. Górka', opisana l.d.:
 'ZOO w Oliwie 20/100'

estymacja: 600 - 1 000 PLN †
 150 - 240 EUR

125

HENRYK POŁUBIŃSKI

(ur. 1922)

"Port", 1965 r.

linoryt/papier, 21,9 x 31 cm (zadruk)
 sygnowany ołówkiem p.d., opisany i datowany: 'PORT (linoryt)
 1965'

estymacja: 400 - 800 PLN †
 100 - 190 EUR

126

STANISŁAW ŻUKOWSKI

(1911 - 1983)

"Połów"

drzeworyt/papier, 23,8 x 30,8 cm (zadruk)
sygnowany ołówkiem p.d.: 'St. Żukowski', opisany l.d.: 'Połów'

estymacja: 600 - 1 000 PLN †
150 - 240 EUR

127

BOLESŁAW ROGIŃSKI

(1907 - 1990)

"Brzeźno", 1955 r.

akwaforta/papier, 27 x 33 cm (zadruk)
sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'B. Rogiński 55.'
oraz opisana l.d.: 'Brzeźno'

estymacja: 500 - 800 PLN †
120 - 190 EUR

128

BOLESŁAW ROGIŃSKI

(1907 - 1990)

Baza rybacka w Kątach, 1955 r.

akwaforta/papier, 24,6 x 36,5 cm (odcisk płyty)
sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'B. Rogiński 55',
opisana ołówkiem l.d.: 'Baza rybacka w Kątach'

estymacja: 500 - 800 PLN †
120 - 190 EUR

129

BOLESŁAW ROGIŃSKI

(1907 - 1990)

"Port Talkmicko", 1954 r.

akwaforta/papier, 24,5 x 33,9 cm (odcisk płyty)
sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'B. Rogiński 54 r.',
opisana l.d.: 'Port Talkmicko'

estymacja: 500 - 800 PLN †
120 - 190 EUR

130

WŁADYSŁAWA ROGIŃSKA

(1908 - 1992)

"Port w Nadolu", 1956 r.

akwaforta, akwatinta/papier, 29,5 x 40,5 cm (arkusz)
sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'Wł. Rogińska
1956', opisana l.d.: 'Port w Nadolu'

estymacja: 400 - 800 PLN †
100 - 190 EUR

131

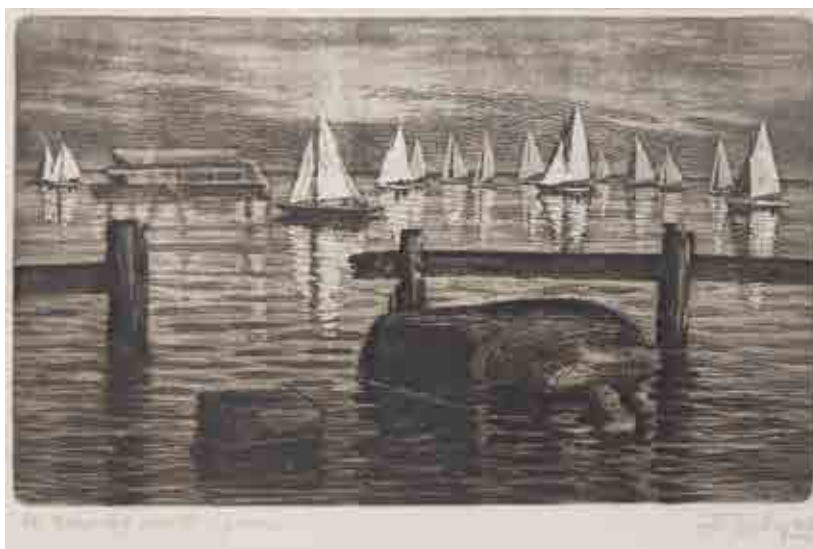
STANISŁAW ROLICZ

(1913 - 1997)

"Gdyńskie jachty w porcie", 1956 r.

akwaforta, akwatinta/papier,
20 x 30,2 cm (odcisk płyty)
sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'StRolicz 56',
opisana ołówkiem l.d.: '86. Gdyńskie jachty w porcie';
sygnowana i datowana na płycie p.d.: 'St. Rolicz |
1956'

estymacja: 600 - 1 000 PLN †
150 - 240 EUR

132

STANISŁAW ROLICZ

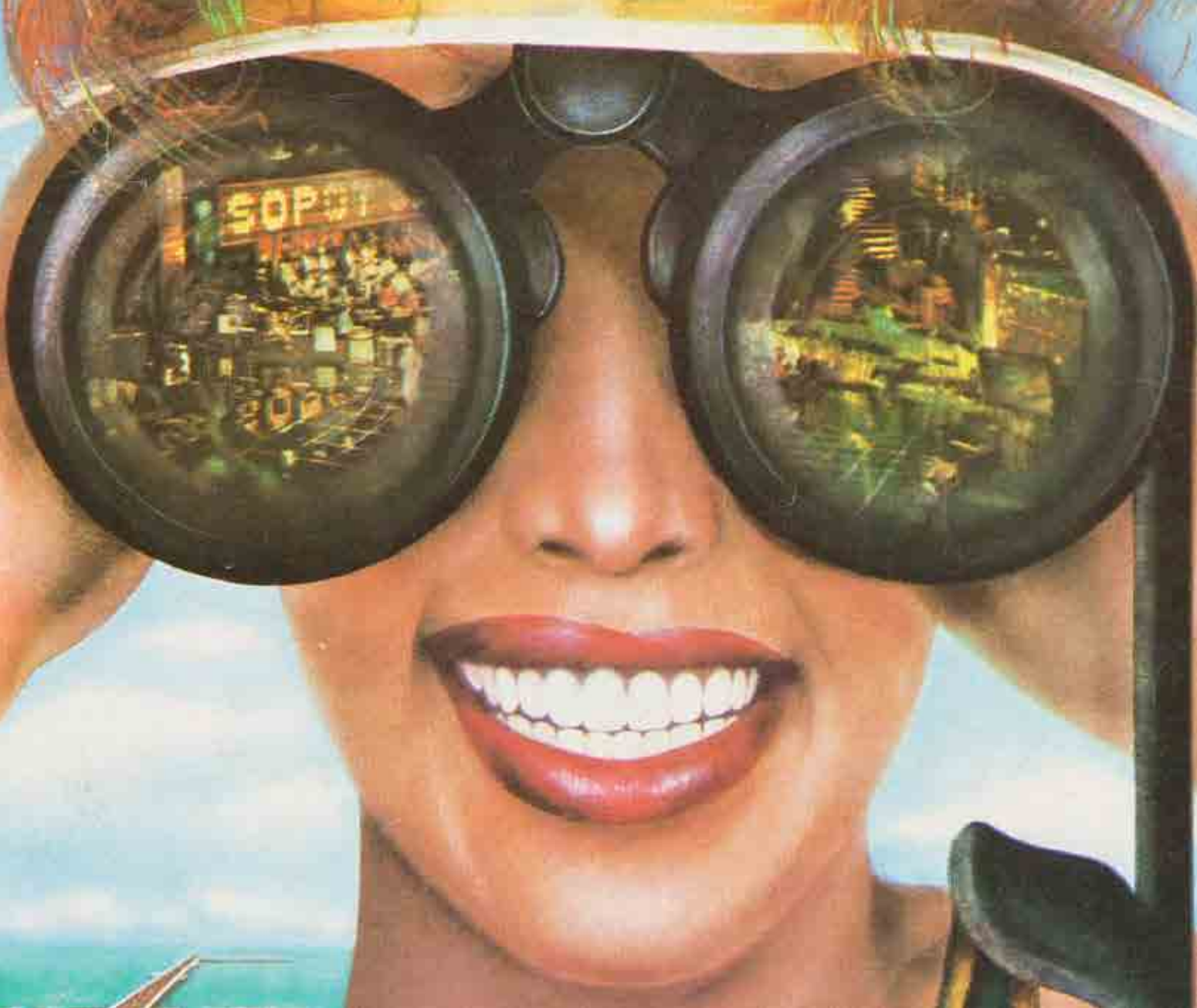
(1913 - 1997)

"Sztil na Zalewie Wiślanym", 1956 r.

akwaforta, akwatinta/papier
22,2 x 34,5 cm (odcisk płyty)
sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'StRolicz
956', opisana l.d.: '109. Sztil na Zalewie Wiślanym',
sygnowana i datowana na płycie p.d.: 'St. Rolicz |
1956'

estymacja: 600 - 1 000 PLN †
150 - 240 EUR

poz. 135 Okładka folderu „25 x SOPOT”, 1988 r., detal

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL PIOSENKI W SOPOCIE

„Międzynarodowe festiwale piosenki w Sopocie na trwałe weszły do kalendarza wydarzeń kulturalnych od chwili powstania tej imprezy, tworzyły jedyny i niepowtarzalny klimat. Szara rzeczywistość, jaka otaczała nas wokół, nagle nabierała kolorów, była to swojego rodzaju magia, gdzie Zachód spotykał się ze Wschodem, a my mogliśmy przez małe telewizyjne okienko zobaczyć i usłyszeć artystów z innych krajów, nie tylko naszych, z Polski.

W Sopocie nasza piosenka zyskała paszport do przekraczania granic. Dla piosenki nie ma granic, tak też głosiło hasło jednego z koncertów. W bardzo krótkim czasie festiwal zyskał miano jednego z największych wydarzeń piosenkarskich w Europie, a już niepodważalnie w Europie Wschodniej.

W latach 60., 70. było to zjawisko kulturowe o ogromnym zasięgu i popularności nie tylko w Polsce, ale i poza naszymi granicami, dzięki transmisjom telewizyjnym i radiowym, do całej Europy Wschodniej i Południowej. To swojego rodzaju

'Olimpiada Muzyczna', oglądana i słuchana przez miliony widzów i słuchaczy. Międzynarodowe festiwale piosenki w Sopocie odbywają się od 1961, a to już historia. Przez scenę Opery Leśnej przewinęło się bardzo wielu znakomitych artystów z całego świata. Nagrody zdobywane w Sopocie były wysoko cenione przez uczestników sopockich festiwali. (...)

W latach 60. transmisje festiwalowe były magnesem przyciągającym wielu ludzi do 'innego świata', który przyjeżdżał do nas, do Polski, a z Sopotu był transmitowany na cały kraj! Byliśmy w Europie, a jednocześnie, izolowani od kultury masowej Zachodniej Europy, poprzez specyficzną politykę i lansowanie trochę innych piosenek w mediach piosenka zachodnia, była „cukierkiem” w ładnym opakowaniu, poza zasięgiem przeciętnego miłośnika tej formy rozrywki. Możliwość oglądania artystów z międzynarodowego festiwalu i to w Polsce przybliżała nas do wielkiego świata, który tak naprawdę, nie był dla nas dostępny”.

– MIECZYSLAW PAWLÓW, SOPOCKIE MIĘDZYNARODOWE FESTIWALE PIOSENKI, LEGNICA 2007, s. 3-4

133

Pamiątki z Grand Hotelu

1. Krystyna Andryszkiewicz (ur. 1955), Tłum fanów przed Grand Hotelem, 1984 r., odbitka żelatynowo-srebrna/papier barytowy, 24 x 18,5 cm na odwrociu pieczęć autorska
2. Karta win i wódek z Grand Hotelu, wymiary: 30 x 21 cm
3. Trzy zaproszenia na bankiety festiwalowe w Grand Hotelu, 10 x 15 cm

estymacja: 300 - 500 PLN
80 - 120 EUR

134

Folder 10 Międzynarodowego Festiwalu Piosenki w Sopocie. Koncert Jubileuszowy, 1970 r.

28,8 x 20,6 cm

estymacja: 100 - 200 PLN
30 - 50 EUR

135

Pamiątki z jubileuszowych Międzynarodowych Festiwali Piosenki w Sopocie

1. Płyta winylowa "ECHA OPERY LEŚNEJ", 1970 r.
31 x 31 cm
Płyta wydana z okazji dziesięciolecia Międzynarodowego Festiwalu Piosenki w Sopocie przez wytwórnię Polskie Nagrania "MUZA"
2. Folder „25 x SOPOT”, 1988 r.
24 x 17 cm
Folder wydany z okazji srebrnego jubileuszu Międzynarodowego Festiwalu Piosenki w Sopocie

estymacja: 300 - 600 PLN
80 - 150 EUR

136

Płyta winylowa "SOPOT 66", 1966 r.

26 x 26 cm
płyta wydana przez wytwórnię Polskie Nagrania "MUZA"

estymacja: 500 - 700 PLN
120 - 170 EUR

137

EDWARD LUTCZYN

(ur. 1947)

Rewers okładki programu Międzynarodowego Festiwalu
Piosenki w Sopocie, 1979 r.

aerograf, kolaż, technika własna/karton,
wymiary arkusza: 31,5 x 31,5 cm

POCHODZENIE:

- zbiory rodziny artysty

estymacja: 1 800 - 2 400 PLN

450 - 600 EUR

138

Pamiątki z Międzynarodowego Festiwalu Piosenki w Sopocie

1. Dwa foldery z Festiwalu Piosenki w Sopocie (1974 r. i 1976 r.), projekt okładki folderu: Rafał Olbiński, 31 x 31 cm
2. Płyta winylowa XIII International Song Festival (1973), 31 x 31 cm, płyta wydana przez wytwórnię Polskie Nagrania „MUZA”
3. Pocztówka dźwiękowa z piosenką „Diabeł i raj” Maryli Rodowicz + Partita, 19 x 16 cm, według projektu Stanisława Żakowskiego
4. Cztery foldery informacyjne Biura Prasowego Festiwalu Piosenki w Sopocie, 21 x 15 cm

estymacja: 500 - 900 PLN †

120 - 220 EUR

Marcin Jacobson podczas gry, 1981 r., dzięki uprzejmości Wojciecha Korzeniewskiego

Tańce w klubie Non-Stop, dzięki uprzejmości Wojciecha Korzeniewskiego

GRAND HOTEL I POCZĄTKI ALTERNATYWNEJ SCENY MUZYCZNEJ W SOPOCIE

„To, co zobaczyliśmy w Grand Hotelu, przerosło nasze najśmielsze wyobrażenia. Dzisiaj pewnie brzmi to idiotycznie, ale bywając tam, czuliśmy się jak w innym świecie, byliśmy pełnoprawnymi Europejczykami. Krystalicznie czysty dźwięk o niespotykanym na innych imprezach natężeniu. Czerokolorowe rampy marki Luxomat reagujące na muzykę. Ultrafiolet, no i przede wszystkim stroboskop, który przez lata był główną atrakcją dyskotekowych zabaw. Nawiasem mówiąc, ten ultrafiolet był zawieszoną przy suficie, gołą żarówką, którą włączano zawsze podczas utworu 'Venus' holenderskiego zespołu Shocking Blue. Z kolei stroboskop zarezerwowany był dla piosenki 'American Woman' kanadyjskiej grupy Guess Who, a później 'Whole Lotta Love' Led Zeppelin.

Reasumując, być może wcześniej, w różnych zakątkach kraju, podobni do nas zapaleńcy organizowali imprezy muzyczne oparte na płytach, ale to Walicki jako pierwszy potraktował temat kompleksowo i zorganizował pierwszą w Polsce profesjonalną dyskotekę – skrojony na miarę podest dla prezentera, dwa gramofony Lenco, mikser, wzmacniacze i kolumny marki Dynacord i opisane wcześniej oświetlenie. Musicorama '70 na długie lata wyznaczyła wzorzec, do którego wszyscy równali. Oznacza to, że Walicki jest ojcem naszych dyskotek, i basta!

Jest jeszcze jeden powód, dla którego Frankowi ten tytuł się należy. To on sprowadził do Polski pierwszego profesjonalnego DJ-a z krwi i kości. Był nim Petr Sis, ówczesny student grafiki na Akademii Sztuk Pięknych w Pradze, który z racji rodzinnych koneksji bywał w Londynie i w przeciwieństwie do nas wiedział, jak to się robi. On dosłownie zrewolucjonizował nasze myślenie o funkcji prezentera w dyskotece. W Musicoramie w Grand Hotelu pracowali dotychczas głównie prezenterzy radiowi: Piotr Kaczkowski, Jacek Bromski, Marek Gaszyński, Witold Pograniczny, Dariusz Michalski; i całkiem dobrze dający sobie radę w tej roli Franciszek Walicki. Wszyscy aksamitnymi, pozbawionymi emocji głosami zapowiadali kolejne utwory i z wyższością – dosłownie i w przenośni – obserwowali, jak się gwiazdy bawi. Petr robił show. Tańczył, śpiewał, zmieniał przebrania i sięgał po rekwizyty, cały czas był w ruchu. Udawał instrumentalistów, stroił miny, błaznował – prawdziwy spektakl. Dużo w tym wszystkim było aktorstwa i prześmiewczej parodii. To, co robili radiowcy, nazywaliśmy 'szkołą warszawską', a to, co Petr, 'szkołą praską'. Mi zdecydowanie bardziej odpowiadała ta druga, więc najpierw naśladowałem Sisa, a potem wypracowałem własny styl (...).”

– RELACJA MARCINA JACOBSONA, PRODUCENTA I WYDAWCY MUZYCZNEGO, DJ-A PIERWSZEJ POLSKIEJ DYSKOTEKI „MUSICORAMA” W SOPOCIE, z dn. 29.05.2019

Rozmowa w klubie Non-Stop, dzięki uprzejmości Wojciecha Korzeniewskiego

Koncert podczas Festiwalu Zespołów Młodzieżowych, lata 70. XX w., dzięki uprzejmości Wojciecha Korzeniewskiego

„Od 1965 roku w Sali Turystycznej Grand Hotelu – w tej samej, w której pięć lat później Franciszek Walicki zorganizował swą dyskotekę – przez jakiś czas odbywał się tzw. zimowy Non-Stop. Występowały tam m.in. Czerwone Gitary, Tony oraz brytyjski zespół The Atoms.

[Sala turystyczna] mieściła się w przyziemiu północnego skrzydła Grand Hotelu. Po sezonie służyła jako stołówka pracownicza, a w sezonie jako bufet z napojami i „bar szybkiej obsługi”. Trudno powiedzieć, kto pierwszy wpadł na pomysł, by wykorzystać ją do celów koncertowo-tanecznych, wiadomo natomiast, że od lutego 1965 roku z kilkutygodniowymi przerwami grywały tam regularnie Czerwone Gitary. Imprezy te nazywano zimowym Non-Stopem. W kwietniu tego samego roku wystąpiła tam brytyjska grupa

The Atoms. W kolejnych latach, głównie latem, gościli w tam różni artyści, m.in. Czerwone Gitary, Niemen i Akwarele z gościnnym udziałem Jolanty Borsewicz. Możemy się jedynie domyślać, że były to imprezy organizowane przez inne firmy niż miejscowa WAIA. 2 lipca 1970 roku w Sali Turystycznej Grand Hotelu ruszyła pierwsza polska dyskoteka pn. Musicorama. Co ciekawe, w godzinach od 19:00 do 21:00 imprezy przeznaczone były dla młodych wiekiem (bilet za 20 złotych), a od 22:00 do 1:00 dla młodych duchem (bilet za 30 złotych). Po sezonie letnim dyskoteka zniknęła z tego miejsca na półtora roku, by powrócić 22 stycznia 1972 roku jako Disco Club Hi-Fi pod kierownictwem Jerzego Koseli”.

– RELACJA MARCINA JACOBSONA, PRODUCENTA I WYDAWCY MUZYCZNEGO, DJ-A PIERWSZEJ POLSKIEJ DYSKOTEKI „MUSICORAMA” W SOPOCIE, z dn. 29.05.2019

Publiczność w Operze Leśnej, dzięki uprzejmości Wojciecha Korzeniewskiego

139

Pamiątki z koncertów "Oddziału Zamkniętego"

1. Pierwsze wydanie płyty "Oddziału Zamkniętego" z autografami wykonawców, 31 x 31 cm
płyta winylowa wydana przez wytwórnię Polskie Nagrania "MUZA"
2. Harmonijka wokalisty zespołu Krzysztofa Jarczyńskiego, 10,5 x 2,9 cm (wraz z pudełkiem)

estymacja: 1 200 - 1 700 PLN ↑
300 - 400 EUR

140

Pamiątki z koncertów "Czerwonych Gitar"

1. Program I Festiwalu Zespołów Młodzieżowych o Kotwicę "Sopockiego Lata 68.", 1968 r., 18 x 18 cm
2. Płyta winylowa "Czerwonych Gitar", 29,5 x 21 cm wydana przez Polskie Nagrania Pronit

estymacja: 300 - 600 PLN ↑
80 - 150 EUR

Oficjalny debiut Czerwonych Gitar miał miejsce 15.01.1965 w Elblągu. Pierwszy sopocki koncert zespołu odbył się w Grand Hotelu zaledwie cztery dni później (Relacja Marcina Jacobsona, z dn. 29.05.2019).

141

Gitara basowa M&H firmy "MAYONES", 1972 r.

długość: 107,5 cm, szerokość: 35 cm, głębokość: 7 cm

Gitara basowa M&H z roku 1972 wykonana przez legendarnego "MAYONESA" – Mariana Jakubowskiego dla Józefa Skrzeka.

Załączone przetworniki są pierwszymi przetwornikami wykonanymi przez "MAYONES" w 1970 r.

estymacja: 10 000 - 12 000 PLN

2 400 - 2 900 EUR

Jarosław Modzelewski, „Stara barka”, 2006 r.

SZTUKA WSPÓŁCZESNA PRACE NA PAPIERZE

Aukcja 12 września, godz. 19

Wystawa obiektów: 2 – 12 września 2019

Julian Fałat, Nieśwież

SZTUKA DAWNA PRACE NA PAPIERZE

Aukcja 3 października 2019, godz. 19

Wystawa obiektów: 23 września – 3 października 2019

PRZYJMUJEMY OBIEKTY NA NADCHODZĄCE AUKCJE

SZTUKA WSPÓŁCZESNA

PRACE NA PAPIERZE: **12 WRZEŚNIA 2019**

Termin przyjmowania obiektów: do 2 SIERPNIA 2019

kontakt: Agata Matusielajska a.matusielajska@desa.pl, 539 546 699

NOWE POKOLENIE PO 1989: **19 WRZEŚNIA 2019**

Termin przyjmowania obiektów: do 5 SIERPNIA 2019

kontakt: Artur Dumanowski a.dumanowski@desa.pl, 795 122 725

KLASYCY AWANGARDY PO 1945: **10 PAŹDZIERNIKA 2019**

Termin przyjmowania obiektów: do 30 SIERPNIA 2019

kontakt: Klara Czerniewska-Andryszczyk, k.czerniewska@desa.pl, 22 163 66 41, 664 150 866

FOTOGRAFIA KOLEKCJONERSKA: **17 PAŹDZIERNIKA 2019**

Termin przyjmowania obiektów: do 3 WRZEŚNIA 2019

kontakt: Katarzyna Żebrowska k.zebrowska@desa.pl, 539 546 701

PRZYJMujemy OBIEKTY NA NADCHODZĄCE AUKCJE

SZTUKA DAWNA

GRAFIKA ARTYSTYCZNA: 3 WRZEŚNIA 2019

Termin przyjmowania obiektów: do 19 LIPCA 2019

kontakt: Marek Wasilewicz m.wasilewicz@desa.pl, 795 122 702

PRACE NA PAPIERZE: 3 PAŹDZIERNIKA 2019

Termin przyjmowania obiektów: do 20 SIERPNI 2019

kontakt: Małgorzata Skwarek m.skwarek@desa.pl, 795 121 576

XIX WIEK, MODERNIZM, MIĘDZYWOJNIE: 24 PAŹDZIERNIKA 2019

Termin przyjmowania obiektów: do 10 WRZEŚNIA 2019

kontakt: Tomasz Dziewicki t.dzewicki@desa.pl, 735 208 999

AUKCJA TEMATYCZNA „ZAKOPANE”: 10 GRUDNIA 2019

Termin przyjmowania obiektów: do 31 PAŹDZIERNIKA 2019

kontakt: Julia Materna j.materna@desa.pl, 538 649 945

Terminy nadchodzących aukcji: www.desa.pl

Udział klienta w aukcji regulują WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ, WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI oraz niniejszy PRZEWODNIK DLA KLIENTA. Zachęcamy do zapoznania się z trzyczęściowym regulaminem, który ma na celu przedstawienie stosunku prawnego pomiędzy Domem Aukcyjnym DESA Unicum a kupującym w ramach aukcji. DESA Unicum pełni funkcję pośrednika handlowego pomiędzy komitentami wystawiającymi obiekty na aukcję a kupującymi. Warunki mogą być przez DESA Unicum odwołane lub zmienione poprzez aneksy dostępne w sali aukcyjnej lub poprzez obwieszczenie aukcyjnego.

PRZEWODNIK DLA KLIENTA

I. PRZED AUKcją

1. Cena wywoławcza

Cena wywoławcza jest kwotą, od której aukcjoner rozpoczyna licytację. Zwyczajowo cena wywoławcza zawarta jest między połową a trzy czwarte dolnej granicy estymacji. Cena wywoławcza może być podana w katalogu.

2. Opłata aukcyjna

Do kwoty wylicytowanej doliczamy opłatę aukcyjną. Stanowi ona część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%. Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej, w przypadku kiedy obiekt nie został sprzedany w ramach aukcji. Kwota wylicytowana wraz z opłatą aukcyjną zawiera podatek od towarów i usług VAT. Na zakupione obiekty wystawiamy faktury VAT marża. Wystawiamy je na wyraźne życzenie klienta, najpóźniej siedem dni od daty zapłaty.

3. Estymacja

Podana w katalogu estymacja jest szacunkową wartością obiektu i ma charakter wskazówki dla zainteresowanego nim klienta. W celu uzyskania dodatkowych informacji odnośnie estymacji rekomendujemy kontakt z naszymi doradcami. Licytacja zakończona w przedziale estymacji lub powyżej górnej granicy estymacji jest transakcją ostateczną. Estymacje nie uwzględniają opłaty aukcyjnej ani żadnych opłat dodatkowych.

4. Estymacje w walutach innych niż polski złoty

Transakcje aukcyjne zawierane są w polskich złotych, jednakże estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane w euro lub dolarach amerykańskich. Kurs walut w dniu aukcji może się różnić od tego w dniu druku katalogu, informacja ta ma więc charakter orientacyjny.

5. Cena gwarancyjna

Jest to najniższa kwota, za którą możemy sprzedać obiekt bez dodatkowej zgody sprzedającego. Jest równa bądź niższa niż dolna granica estymacji. Poszczególne obiekty mogą, jednak nie muszą, posiadać ceny gwarancyjnej. Jeżeli w drodze licytacji cena gwarancyjna nie zostanie osiągnięta, zakończenie licytacji skutkuje odczytaniem przez aukcjонера słowa "pass". Oznacza to, że transakcja nie została zawarta. Fakt ten zostaje ogłoszony bez uderzenia młotkiem. Opcjonalnie, jeżeli transakcja nie osiągnie ceny gwarancyjnej, aukcjoner może ogłosić zawarcie transakcji warunkowej. Fakt ten zostaje ogłoszony po uderzeniu młotkiem.

6. Pass

"Pass" zostaje odczytany przez aukcjонера w momencie, kiedy licytacja danego obiektu nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i nie dochodzi do zawarcia transakcji w ramach aukcji. Klienci zainteresowani takim obiektem mogą zgłaszać oferty zakupu po zakończeniu aukcji. Dom Aukcyjny zastrzega sobie prawo przyjęcia więcej niż jednej oferty poaukcyjnej. Klient, który złożył ofertę w wysokości ceny gwarancyjnej, ma pierwszeństwo zakupu. Dom Aukcyjny zastrzega sobie również prawo do nieoferowania obiektów w sprzedaży poaukcyjnej.

7. Transakcja warunkowa

Możliwość zawierania transakcji warunkowych w ramach aukcji musi być ogłoszona przez aukcjонера przed rozpoczęciem aukcji. Tego typu transakcja zostaje zawarta w momencie, kiedy licytacja nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i aukcjoner ogłosił taki fakt po uderzeniu młotkiem. Transakcja warunkowa traktowana jest jako wiążąca oferta nabycia obiektu po cenie wylicytowanej. Zobowiązujemy się do negocjacji ceny z komitentem, jednak nie gwarantujemy możliwości zakupu po cenie wylicytowanej. Jeżeli w toku negocjacji klient zdecydował się podnieść ofertę do poziomu ceny gwarancyjnej lub zaakceptujemy wylicytowaną kwotę, umowa sprzedaży dochodzi do skutku. Jeżeli negocjacje nie przyniosą pozytywnego efektu w okresie pięciu dni roboczych liczonych od dnia aukcji, obiekt uznajemy za niesprzedany. W okresie tym zastrzegamy sobie prawo do przyjmowania po aukcji ofert równych cenie gwarancyjnej na obiekty wylicytowane warunkowo. W przypadku otrzymania takiej oferty od innego oferenta informujemy o tym fakcie klienta, który wylicytował obiekt warunkowo. W takim przypadku klient ma prawo do podniesienia swojej oferty do ceny gwarancyjnej i wtedy przysługuje mu prawo pierwszeństwa nabycia obiektu. W przeciwnym wypadku transakcja warunkowa nie dochodzi do skutku, a obiekt może zostać sprzedany innemu oferentowi.

8. Obiekty katalogowe

Zapewniamy fachową wycenę oraz rzetelny opis katalogowy powierzonego nam do sprzedaży obiektu. Wykonywane są one w najlepszej wierze z wykorzystaniem doświadczenia i fachowej wiedzy naszych pracowników oraz współpracujących z nami ekspertów. Mimo uwagi poświęconej każdemu z obiektów w procesie opracowywania, dokumentacji pochodzenia, historii wystaw i bibliografii przedstawione informacje mogą nie być wyczerpujące, a w niektórych

przypadkach pewne fakty odnoszące się do kolejnych właścicieli, ekspozycji oraz publikacji, w ramach których obiekt był prezentowany, mogą być celowo nieujawnione.

9. Stan obiektu

Opisy katalogowe nie prezentują pełnego stanu zachowania obiektów. Brak takiej informacji nie jest równoznaczny z tym, że obiekt jest wolny od wad i uszkodzeń. Wskazane jest zatem, aby zainteresowani zakupem konkretnego obiektu dokonali jego dokładnych oględzin na wystawie przedaukcyjnej oraz przeprowadzili konsultacje z profesjonalnym konserwatorem, którego na wyraźną prośbę możemy rekomendować. Na specjalne życzenie klienta możemy dostarczyć szczegółowy raport stanu zachowania obiektu. Przygotowując taki raport, nasi pracownicy oceniają stan obiektu, biorąc pod uwagę jego szacunkową wartość oraz charakter aukcji, w ramach której jest on wystawiony na sprzedaż. Mimo że oceny przedmiotów pod tym względem prowadzone są rzetelnie, należy pamiętać, że nasi pracownicy nie są zawodowymi konserwatorami. Jeśli obiekt sprzedawany jest w ramie, nie ponosimy odpowiedzialności za jej stan. W przypadku obiektów nieoprawionych chętnie polecimy profesjonalną pracownię opraw.

10. Wystawa obiektów aukcyjnych

Wystawy przedaukcyjne są bezpłatnie dostępne dla oglądających. W trakcie ich trwania zachęcamy do kontaktu z naszymi ekspertami, którzy chętnie odpowiedzą na wszystkie pytania i prześlą szczegółowe informacje o poszczególnych obiektach.

11. Legenda

Poniższa legenda wyjaśnia symbole, które mogą Państwo znaleźć w niniejszym katalogu:

□ - obiekty bez ceny gwarancyjnej

↑ - obiekty, do których doliczamy opłatę wynikającą z tzw. droit de suite, tj. prawa twórcy i jego spadkobierców do otrzymywania wynagrodzenia z tytułu dokonanych zawodowo odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy dzieł. Powyższa opłata jest obliczana według poniższych stawek:

- 1) 5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 2 000 euro opłata 100 euro) oraz
- 2) 3% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000,01 euro do równowartości 200 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 80 000 euro opłata 3 400 euro) oraz
- 3) 1% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200 000,01 euro do równowartości 350 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 300 tys. euro opłata 8 000 euro) oraz
- 4) 0,5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350 000,01 euro do równowartości 500 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 400 tys. euro, opłata 8 750 euro) oraz
- 5) 0,25% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500 000 euro – jednak w kwocie nie wyższej niż równowartość 12 500 euro.

W Polsce droit de suite reguluje art. 19-19[5] ustawy o prawach autorskich i pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. z późniejszymi zmianami, zgodnie z obowiązującą w Unii Europejskiej dyrektywą 2001/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie prawa autora do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza dzieła sztuki. Opłata obliczana będzie z użyciem kursu dziennego NBP z dnia poprzedzającego aukcję. Opłata obliczana będzie, gdy równowartość kwoty wylicytowanej przekroczy 100 EUR./b.

- obiekty sprowadzane z państw spoza Unii Europejskiej, do których ceny doliczamy podatek graniczny w wysokości 8% kwoty wylicytowanej
- - przedmioty wytworzone w całości lub zawierające elementy wytworzone z roślin lub zwierząt określanych jako chronione lub zagrożone
- ◇ - obiekty z pozwoleniem na wywóz

12. Prenumerata katalogów

W sprawie prenumeraty katalogów prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 22 163 66 00 lub drogą mailową na adres: prenumerata@desa.pl. Katalogi dostępne są również na naszej stronie internetowej www.desa.pl. Zachęcamy do pobierania darmowych katalogów w formacie PDF.

II. AUKcja

Udział w licytacji można wziąć osobiście, po uprzednim złożeniu zlecenia licytacji telefonicznej lub zlecenia licytacji z limitem.

1. Przebieg aukcji

Aukcję prowadzi aukcjoner, który wycytuje obiekty i kolejne postąpienia, wskazuje licytujących, ogłasza zakończenie licytacji oraz wskazuje zwycięzcę. Zakończenie licytacji obiektu następuje w momencie uderzenia młotkiem przez aukcjонера. Jest to równoznaczne z zawarciem umowy

sprzedaży między domem aukcyjnym a licytującym, który zaoferował najwyższą kwotę. W razie zaistnienia sporu w trakcie licytacji aukcjoner rozstrzyga spór albo ponownie przeprowadza licytację danego obiektu. Zastrzegamy sobie prawo do utrwalania przebiegu aukcji za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Zastrzegamy sobie prawo do licytowania jedynie wcześniej zgłoszonych przez uczestników aukcji obiektów. W takiej sytuacji numery obiektów są przed aukcją zgłaszane obsłudze domu aukcyjnego. Aukcjoner ma prawo do dowolnego rozdzielania lub łączenia obiektów oraz do ich wycofania z licytacji bez podania przyczyn. Opisy zawarte w katalogu aukcji mogą być uzupełnione lub zmienione przez aukcjонера lub osobę przez niego wskazaną przed rozpoczęciem licytacji. Aukcja jest prowadzona w języku polskim, jednak na specjalne życzenie uczestnika aukcji niektóre spośród licytacji mogą być równoległe prowadzone w językach angielskim i niemieckim. Prośby takie powinny być składane najpóźniej godzinę przed aukcją wraz z informacją, których obiektów dotyczą. Licytacja odbywa się w tempie 60-100 obiektów na godzinę.

2. Licytacja osobista

W celu licytacji osobistej należy wypełnić formularz udziału w aukcji i odebrać tabliczkę z numerem. Nowi klienci powinni zarejestrować się przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji, by dać nam czas na przetworzenie danych. W celu ich weryfikacji możemy poprosić o dokument potwierdzający tożsamość osoby rejestrowanej (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy). Dane osobowe klientów są informacjami poufnymi i pozostają do wyłącznej wiadomości DESA Unicum i spółek powiązanych, które mogą przetwarzać dane osobowe uczestników aukcji w zakresie niezbędnym do realizacji zleceń licytacji. Klientom, którzy posiadają nieregulowane należności z tytułu zakupów na wcześniejszych aukcjach, możemy odmówić udziału w kolejnej. Prosimy o pilnowanie licznika aukcyjnego. W przypadku jego zgubienia prosimy o natychmiastowe poinformowanie o tym naszej obsługi. Po zakończeniu aukcji należy zwrócić tabliczkę z numerem w punkcie rejestracji, a w przypadku zakupu należy odebrać potwierdzenie zawartych transakcji.

3. Licytacja telefoniczna

Jeżeli nie mogą Państwo uczestniczyć w aukcji osobiście, istnieje możliwość licytacji przez telefon za pośrednictwem jednego z naszych pracowników. Klienci zainteresowani taką usługą powinni przesłać wypełniony formularz zlecenia najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Nie ponosimy odpowiedzialności za realizację zleceń dostarczonych później. Formularz zlecenia dostępny jest na ostatnich stronach katalogu, w siedzibie naszego domu aukcyjnego oraz na naszej stronie internetowej. Formularz należy przesłać faksem, pocztą, mailem lub dostarczyć osobiście. Wraz z formularzem prosimy o przesłanie fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych. Nasz pracownik połączy się z klientem przed rozpoczęciem licytacji wybranych obiektów. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w licytacji telefonicznej w przypadku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym przez klienta numerem telefonu. Dlatego rekomendujemy wskazanie maksymalnej kwoty (bez opłaty aukcyjnej), do której będziemy mogli licytować w Państwa imieniu. Zastrzegamy prawo do nagrywania i archiwizowania rozmów telefonicznych, o których mowa powyżej. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

4. Licytacja w imieniu klienta

Drugą opcją dla klientów, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w aukcji, jest złożenie zlecenia licytacji z limitem. Klienci zainteresowani taką usługą również powinni przesłać wypełniony formularz najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Obowiązuje ten sam formularz co w przypadku licytacji telefonicznej. Zawarte w formularzu kwoty nie powinny uwzględniać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postępień przedstawioną w dalszej części przewodnika. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postępień zostanie ona obniżona. Nasi pracownicy dołożą wszelkich starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeżeli limit jest niższy niż cen gwarancyjna w wypadku niesprzedania obiektu w czasie aukcji, limit rozpatrywany jest jako oferta poaukcyjna. Opcjonalnie może dojść do zawarcia transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

5. Tabela postępień

Licytacja rozpoczyna się od ceny wywoławczej. Aukcjoner kolejne postępienia podaje według tabeli postępień. W zależności od przebiegu aukcji może on wedle własnego uznania zdecydować o innej wysokości postępienia.

цена	postępienie
0 – 2 000	100
2 000 – 3 000	200
3 000 – 5 000	200/500/800 (np. 3 200, 3 500, 3 800)
5 000 – 10 000	500
10 000 – 20 000	1 000
20 000 – 30 000	2 000
30 000 – 50 000	2 000/5 000/8 000 (np. 32 000, 35 000, 38 000)
50 000 – 100 000	5 000
100 000 – 300 000	10 000
300 000 – 500 000	20 000
powyżej 500 000	wg uznania aukcjонера

III. PO AUKCJI

1. Płatność

Kupujący zobowiązany jest do zapłaty należności za wylicytowane obiekty w terminie 10 dni od dnia aukcji. Przekroczenie wyznaczonego terminu grozi naliczeniem odsetek ustawowych za okres opóźnienia w zapłacie. Akceptujemy płatność w gotówce do równowartości w polskich złotych 10 000 EUR obliczonej według średniego kursu waluty ogłoszonego przez NBP, obowiązującego w dniu dokonania płatności, kartami płatniczymi (MasterCard, VISA) oraz przelewem bankowym na konto: mBank S.A. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3. W tytule prosimy wpisać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.

2. Płatność w walutach innych niż polski złoty

Wszystkie transakcje zawierane są w polskich złotych. Na specjalne życzenie po wcześniejszym uzgodnieniu dopuszczamy wpłaty w euro, dolarach amerykańskich lub funtach brytyjskich. Wartość transakcji opłacanej w innej walucie niż polski złoty będzie powiększona o opłatę manipulacyjną w wysokości 1%. Przeliczenia dokonujemy po dziennym kursie kupna waluty mBank S.A.

3. Odstąpienie od umowy

W razie opóźnienia nabywcy w zapłacie możemy odstąpić od umowy z nabywcą po bezskutecznym upływie terminu dodatkowego wyznaczonego na zapłatę.

4. Reklamacje

Wszelkie możliwe reklamacje rozpatrywane są zgodnie z przepisami prawa polskiego. Reklamację z tytułu niezgodności towaru z umową można zgłosić w ciągu jednego roku od wydania obiektu. Wobec osób niebędących bezpośrednimi nabywcami na aukcji nie ponosimy odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne oraz wady prawne zakupionych obiektów.

5. Odbiór zakupionego obiektu

Przy odbiorze zakupionych obiektów wymagamy okazania dokumentu potwierdzającego tożsamość. Obiekty mogą zostać wydane nabywcy lub osobie posiadającej pisemne upoważnienie. Może to nastąpić tylko w momencie pełnej płatności i uregulowania wszystkich zobowiązań wynikających z wcześniejszych zakupów. Zakupione obiekty na aukcji powinny być odebrane w ciągu 30 dni od aukcji. W przeciwnym razie mogą one zostać odesłane do magazynu zewnętrznego, a klient obciążony kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Tym samym ponosimy odpowiedzialność za utratę lub uszkodzenie obiektu jedynie przez okres 30 dni od aukcji.

6. Transport i przesyłka

Zapewniamy podstawowe opakowanie zakupionych obiektów umożliwiające odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki.

7. Pozwolenie na eksport

Przed wzięciem udziału w aukcji potencjalnym licytującym radzimy, aby zorientowali się czy w razie potrzeby wywozu obiektu poza granice Polski nie są wymagane dodatkowe pozwolenia. Przypominamy, że reguluje to ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568, z późn. zm.), zgodnie z którą wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz; w szczególności dotyczy to obrazów starszych niż 50 lat o wartości powyżej 40 000 złotych. Nabywca jest zobowiązany do przesłtżegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się sprawami formalnymi związanymi z eksportem dzieł sztuki.

8. Zagrożone gatunki

Przedmioty zrobione z materiału roślinnego lub zwierzęcego albo zawierające, tj. m.in. koralowiec, skóra krokodyla, kość słoniowa, kość wieloryba, róg nosorożca, skrupa żółwia, niezależnie od wieku, procentu zawartości, mogą wymagać dodatkowych pozwoleń lub certyfikatów przed wywozem. Prosimy pamiętać, że uzyskanie dokumentów umożliwiających eksport nie jest równoznaczne z możliwością importu do innego państwa. Nabywca jest zobowiązany do przesłtżegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Obiekty tego typu zostały oznaczone dla Państwa wygody symbolem "O" opisanym w legendzie. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za błędy lub uchybienia w oznaczeniu przedmiotów zawierających elementy wytworzone z chronionych lub regulowanych prawem gatunków roślin i zwierząt.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI przedstawione poniżej określają prawa i obowiązki licytujących i kupujących z jednej strony oraz Domu Aukcyjnego DESA Unicum i komitentów z drugiej. Wszyscy potencjalni kupujący na aukcji powinni dokładnie przeczytać WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI zanim przystąpią do licytacji.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ

1. WPROWADZENIE

Każdy obiekt zaprezentowany w katalogu aukcyjnym przeznaczony jest do sprzedaży na warunkach określonych:

- w WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i WARUNKACH POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI,
- w innych informacjach podanych w pozostałych częściach katalogu aukcyjnego, w szczególności w PRZEWODNIKU DLA KLIENTA,
- w dodatkach do katalogu aukcyjnego lub innych materiałach udostępnionych przez DESA Unicum na sali aukcyjnej. W każdym przypadku zmiana warunków może nastąpić poprzez stosowny aneks bądź ogłoszenie podane do wiadomości przez aukcjoner przed rozpoczęciem aukcji. Poprzez licytację na aukcji, niezależnie czy osobistą, czy za pośrednictwem przedstawiciela, czy też na podstawie złożonego zlecenia licytacji telefonicznej lub z limitem, licytujący i kupujący wyrażają zgodę na brzmienie niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ ze zmianami i uzupełnieniami oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

2. DESA UNICUM JAKO POŚREDNIK HANDLOWY

DESA Unicum występuje jako zastępca pośredni działający w imieniu własnym, lecz na rachunek komitentów uprawnionych do rozporządzenia obiektem, chyba że inaczej zastrzeżono w katalogu, jego zmianach lub w ogłoszeniach podanych do wiadomości przed aukcją.

3. LICYTOWANIE NA AUKCJI

- DESA Unicum może według swojego uznania odmówić dopuszczenia niektórych osób do udziału w aukcji lub sprzedaży poaukcyjnej. Wszyscy licytujący muszą zarejestrować się przed aukcją, dostarczyć wymagane informacje przewidziane w formularzu rejestracji, okazać dokument potwierdzający tożsamość oraz odebrać tabliczkę z numerem licytacyjnym.
- Dla wygody licytujących, którzy nie mogą uczeszczyć w aukcji osobiście, DESA Unicum może zrealizować pisemnie zlecenie licytacji. W takim przypadku nieobecni licytujący powinni wypełnić formularz "zlecenie licytacji", który można znaleźć w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub otrzymać w siedzibie DESA Unicum. Kwoty wskazane przez licytującego w zleceniu licytacji powinny zawierać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodnie z tabelą postąpień. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postąpień, zostanie ona obniżona. Aukcjoner nie akceptuje zlecenia licytacji, w którym nie ma wskazanej maksymalnej kwoty, do której DESA Unicum może zrealizować zlecenie. DESA Unicum dołoży starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeśli limit podany przez licytującego jest niższy niż cena gwarancyjna, a stanowi jednocześnie najwyższą ofertę, wówczas dochodzi do transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Wszystkie zlecenia licytacji wraz z fotokopią dokumentu tożsamości umożliwiającym weryfikację danych osobowych powinny być przesłane (pocztą, faksem bądź e-mailem) albo dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane.
- Od osób zainteresowanych licytacją przez telefon wymaga się zgłoszenia chęci licytacji telefonicznej poprzez wypełnienie formularza "zlecenie licytacji", dostępnego w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub w siedzibie DESA Unicum. Wszystkie zlecenia licytacji powinny być przesłane (pocztą, faksem, e-mailem) lub dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Wymaga się również przesłania fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych osobowych. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane. Licytacja telefoniczna może być nagrywana, złożenie zlecenia jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na nagrywanie rozmowy telefonicznej. Na wypadek trudności z połączeniem telefonicznym licytujący może określić na zleceniu limit, do którego pracownik domu aukcyjnego będzie licytować pomimo braku połączenia. Jeśli żaden limit nie jest określony na zleceniu, pracownik domu aukcyjnego uznaje w takim wypadku, że klient oferuje przynajmniej cenę wywoławczą.
- Podczas licytacji, zarówno osobistej, telefonicznej, jak i za pośrednictwem pracownika DESA Unicum, licytujący bierze osobistą odpowiedzialność za zapłatę za wylicytowane obiekty, co opisane jest dokładniej w paragrafie 3 punkcie 5 poniżej, chyba że przed rozpoczęciem aukcji zostało wyrażone uzgodnienie na piśmie z DESA Unicum, że oferent jest pełnomocnikiem zidentyfikowanej osoby i bierze odpowiedzialność przez DESA Unicum.
- Usługa licytacji na podstawie zlecenia licytacji nie podlega żadnej opłacie. DESA Unicum zobowiązuje się dochować należytej staranności w realizacji zleceń, jednak nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowanie takich ofert, chyba że wina za brak realizacji zlecenia leży wyłącznie po stronie DESA Unicum.

4. PRZEBIEG AUKCJI

- O ile nie zastrzeżono inaczej poprzez symbol, każdy obiekt oferowany jest z zastrzeżeniem ceny gwarancyjnej, która jest pełną minimalną ceną sprzedaży uzgodnioną między DESA Unicum i komitentem. Cena gwarancyjna nie może przekroczyć dolnej granicy estymacji.

- Aukcjoner może w każdym momencie aukcji wycofać którykolwiek obiekt, ponownie zaofiarować przedmiot do sprzedaży (również bezpośrednio po uderzeniu młotkiem) w razie zaistnienia błędu bądź sporu co do wyniku licytacji. W powyższym przypadku aukcjoner może podjąć wszelkie działania, które uzna za stosowne i racjonalne. Jeżeli jakkolwiek spór co do wyniku licytacji powstanie po aukcji, wynik sprzedaży w ramach aukcji uznaje się za ostateczny.
- Aukcjoner rozpoczyna licytację i decyduje o wysokości kolejnych postąpień. W celu osiągnięcia ceny gwarancyjnej obiektu aukcjoner i pracownicy DESA Unicum mogą składać w toku licytacji oferty w imieniu komitentów bez wskazania, że czynią to w imieniu komitentów, bądź to przez składanie następujących po sobie ofert licytacyjnych, bądź też oferty w odpowiedzi na oferty składane przez innych oferentów. Jeżeli nie ma żadnych ofert na dany obiekt lub oferty są zbyt niskie, aukcjoner może uznać przedmiot za niesprzedany, co sygnalizuje terminem "pass".
- Ceny na aukcji podawane są w polskich złotych i w tej walucie powinna być dokonana płatność. W odpowiedzi na potrzeby klientów zagranicznych estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane także w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich, odzwierciedlając w przybliżeniu cenę przy obecnym kursie waluty. Stosownie do tego estymacje podawane w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich mają charakter wyłącznie orientacyjny.
- Licytujący, który zaofiarował najwyższą kwotę zaakceptowaną przez aukcjoner, jest zwycięzcą licytacji. Uderzenie młotkiem przez aukcjoner oznacza akceptację najwyższej oferty i zawarcie umowy sprzedaży między DESA Unicum a kupującym. Ryzyko i odpowiedzialność za obiekt przechodzący na własność kupującego opisane zostały w paragrafie 6 poniżej.
- Każda poaukcyjna sprzedaż obiektów oferowanych na aukcji podlega również WARUNKOM SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKOM POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

5. CENA NABYCIA I OPŁATA AUKCYJNA

- Do kwoty wylicytowanej doliczana jest opłata aukcyjna oraz opłaty dodatkowe wynikające z oznaczeń katalogowych obiektu. Opłata aukcyjna stanowi część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%. Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej.
- Do kwoty wylicytowanej mogą zostać doliczone inne podatki i opłaty, jeśli w katalogu zaznaczone to zostało odpowiednimi oznaczeniami (patrz: paragraf 1 punkt 10 "Przewodnika dla klienta"; "Legenda").
- Jeśli nie uzgodniono inaczej, kupujący jest zobowiązany uiścić należność w terminie 10 dni od daty aukcji, niezależnie od uzyskania pozwolenia na eksport czy innych pozwoleń. Opłaty mają być uiszczone w polskich złotych gotówką (do równowartości 10 000 EUR), kartą lub przelewem bankowym:
 - DESA Unicum akceptuje płatność kartami płatniczymi MasterCard, VISA,
 - DESA Unicum akceptuje płatność przelewem bankowym na konto mBank S.A. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3W tytule przelewu proszę podać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.
- Własność zakupionego obiektu nie przejdzie na kupującego dopóki DESA Unicum nie otrzyma pełnej ceny nabycia i w tym opłaty aukcyjnej. DESA Unicum nie jest zobowiązana do przekazania obiektu kupującemu do chwili przeniesienia własności obiektu na kupującego. Wcześniejsze przekazanie obiektu kupującemu nie jest równoznaczne z przeniesieniem prawa własności obiektu na kupującego ani zwolnieniem z obowiązku zapłaty przez niego ceny nabycia.

6. ODBIÓR ZAKUPU

- Odbiór wylicytowanych obiektów jest możliwy po dokonaniu wpłaty pełnej ceny nabycia oraz uregulowaniu innych płatności wobec DESA Unicum i spółek powiązanych. Jak tylko nabywca spełni wszystkie wymagania, powinien skontaktować się ze swoim doradcą klienta DESA Unicum lub z Biurem Obsługi Klienta pod numerem tel. 22 163 66 00, aby umówić się na odbiór obiektu.
- Kupujący powinien odebrać zakupiony obiekt w terminie 30 dni od daty aukcji. Po tym terminie DESA Unicum przesyła wszystkie wylicytowane obiekty do magazynu zwrotnego, a kupujący obciążony zostanie kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Zaakceptowanie niniejszego regulaminu równoznaczne jest z zaakceptowaniem regulaminu spółki magazynowej. Po upływie 30 dni od daty aukcji na kupującego przechodzi ryzyko utraty i uszkodzenia nieodebranego obiektu, a także ciężary związane z takim obiektem, w tym koszty jego ubezpieczenia. DESA Unicum odpowiada względem kupującego za szkody z tytułu straty lub uszkodzenia obiektu, jednak jedynie do wysokości ceny nabycia obiektu.
- Dla wygody kupującego DESA Unicum nieodpłatnie zapewni podstawowe opakowanie obiektu umożliwiające jego odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie kupującego DESA Unicum może pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki. Każde takie zlecenie odbywa się na odpowiedzialność klienta. DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności za nieprawidłowe wykonanie usług przez przewoźników bądź inne osoby trzecie. Jeżeli klient sam wybierze firmę transportową, jej przedstawiciel powinien skontaktować się z DESA Unicum telefonicznie przynajmniej 24 godziny przed planowanym odbiorem obiektu pod numerem telefonu: 22 163 66 20.

4) DESA Unicum będzie wymagała okazania dowodu osobistego przed przekazaniem obiektu nabywcy bądź jego przedstawicielowi, który dodatkowo powinien posiadać pisemne upoważnienie od nabywcy.

7. BRAK PŁATNOŚCI

Bez uszczerbku dla innych praw sprzedający, w przypadku gdy nabywca nie uiszczy pełnej ceny nabycia za obiekt w terminie 10 dni od daty aukcji, DESA Unicum może zastosować jeden lub kilka z poniższych środków prawnych:

- przechować obiekt w siedzibie DESA Unicum lub w innym miejscu na ryzyko i koszt klienta;
- odstąpić od sprzedaży obiektu, zatrzymując dotychczasowe opłaty na poczet pokrycia szkód;
- odrzuć zlecenie nabywcy w przyszłości lub zrealizować takie zlecenie pod warunkiem uiszczenia kaucji;
- nalizować odsetki ustawowe w wysokości 12% w skali roku od dnia wymagalności płatności do dnia zapłaty pełnej ceny nabycia;
- odsprzedać obiekt na aukcji lub prywatnie w estymacjach i ceną minimalną ustaloną przez DESA Unicum. Jeśli obiekt na drugiej aukcji sprzeda się za kwotę niższą niż cena nabycia, na której kupujący wylicytował obiekt, nabywca pozostający w zwole będzie zobowiązany do pokrycia różnicy wraz z kosztami przeprowadzenia dodatkowej aukcji;
- wszczęć postępowanie sądowe przeciwko kupującemu w celu odzyskania zaległości;
- potracić należności nabywcy względem DESA Unicum z wierzytelności wobec tego nabywcy wynikających z innych transakcji;
- podjąć wszelkie inne działania odpowiednie do zaistniałych okoliczności.

8. DANE OSOBOWE KLIENTA

W związku ze świadczonymi usługami oraz wymogami prawnymi związanymi z przeprowadzeniem aukcji DESA Unicum może wymagać od klientów podania danych osobowych lub w niektórych przypadkach (np. w celu sprawdzenia wypłacalności, poświadczenia tożsamości klienta lub w celu uniknięcia fałszerstwa) pozyskać dane o kliencie od osób trzecich. DESA Unicum może również wykorzystać dane osobowe dostarczone przez klienta w celach marketingowych, dostarczając materiały o produktach, usługach bądź wydarzeniach organizowanych przez DESA Unicum oraz spółki powiązane. Zgadzając się na WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i podając dane osobowe, klienci zgadzają się, że DESA Unicum i spółki powiązane mogą wykorzystać te dane do ww. celów. Jeśli klient chciałby uzyskać więcej informacji o polityce prywatności, skorygować swoje dane lub zrezygnować z dalszej korespondencji marketingowej, prosimy o kontakt pod numerem 22 163 67 00.

9. OGRANICZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

- DESA Unicum wyłącza wszelkie gwarancje inne niż WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI w najszerszym zakresie dopuszczonym prawem.
- Z zastrzeżeniem punktu 5 w paragrafie 9 całkowita odpowiedzialność DESA Unicum będzie ograniczona wyłącznie do ceny nabycia zapłaconej przez kupującego.
- DESA Unicum nie jest odpowiedzialna za pomyłki słowne czy na piśmie w informacjach podanych klientom oraz nie ponosi odpowiedzialności wobec żadnego licytującego za błędy w trakcie prowadzonej aukcji lub popełnione w innym zakresie związanym ze sprzedażą

obiektem.

4) Z zastrzeżeniem punktu 5 w paragrafie 9 DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności wobec kupującego za szkody przewyższające cenę nabycia, o której mowa w punkcie 1 paragrafu 9 powyżej, niezależnie czy taka szkoda jest charakteryzowana jako bezpośrednia, pośrednia, szczególnie, przypadkowa czy następcza. DESA Unicum nie jest zobowiązana do zapłaty odsetek od ceny zakupu.

5) Żaden przepis w niniejszych WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie wyklucza lub nie ogranicza odpowiedzialności DESA Unicum wobec kupującego, wynikającej z jakiegokolwiek oszustwa bądź świadomego wprowadzenia w błąd lub z winy umyślnej.

10. PRAWA AUTORSKIE

- Sprzedający nie przekazują wraz z obiektem prawa autorskiego ani prawa do reprodukcji obiektu.
- Prawa autorskie do wszystkich zdjęć, ilustracji i tekstów związanych z obiektem sporządzonych przez lub dla DESA Unicum, włączając zawartość tego katalogu, stanowią własność DESA Unicum. Nie mogą być one wykorzystane przez kupującego ani inne osoby bez uprzedniej zgody pisemnej DESA Unicum.

11. POSTANOWIENIA OGÓLNE

- Niniejsze WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami, o których mowa w paragrafie 1 powyżej, oraz WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI wyczerpują całość praw i obowiązków pomiędzy stronami w odniesieniu do sprzedaży obiektu.
- Wszelkie zawiadomienia powinny być kierowane na piśmie na adres DESA Unicum. Powiadomienia kierowane do klientów będą przesyłane na adres podany w ostatnim piśmie do DESA Unicum.
- Jeśli jakiegokolwiek z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ okazałoby się nieważne, bezskuteczne lub niemożliwe do zastosowania, pozostałe postanowienia będą nadal obowiązywać. Brak działania lub opóźnienie w wykonywaniu praw wynikających z WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie oznacza zrzeczenia się praw lub zwolnienia z obowiązków ani nie uchyla obowiązywalności całości bądź części z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ.

12. PRAWO OBOWIĄZUJĄCE

Prawa i obowiązki stron wynikające z niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI, przebieg aukcji i jakiegokolwiek sprawy związane z powyższymi postanowieniami podlegają prawu polskiemu. DESA Unicum w szczególności zwraca uwagę na przepisy:

- ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) – wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz,
- ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.) – muzea rejestrowane mają prawo pierwokupu zabytków bezpośrednio na aukcji za kwotę wylicytowaną powiększoną o opłatę aukcyjną,

WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI

Przez autentyczność obiektu rozumiemy właściwe podanie autorstwa obiektu i prawidłowe jego datowanie. DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektów zaprezentowanych w tym katalogu na okres 5 lat od daty sprzedaży przez DESA Unicum z poniższymi zastrzeżeniami:

- DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektu jedynie bezpośrednio nabywcy obiektu (konsumentowi). Powyższa gwarancja nie obejmuje:
 - kolejnych właścicieli obiektu, włączając w to osoby, które nabyły od bezpośredniego nabywcy obiekt odpłatnie, w drodze darowizny lub dziedziczenia;
 - obiekty, co do którego trwa spór o autorstwo;
 - obiekty, którego autorstwo jest jedynie domniemane, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest następującymi zapisami: brak dat życia po imieniu i nazwisku artysty, nazwisko artysty poprzedzone jedynie inicjałem imienia, znak zapytania w nawiasie lub bez nawiasu ("?" lub "[?]") po nazwisku artysty, przed lub po imieniu i nazwisku artysty określenia: "przyisywany/e/a", "Attributed" lub skrót "Attrib.;"
 - obiekty powstałego w bliżej lub szerzej rozumianym kręgu oddziaływania stylu danego artysty, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest użyciem przed lub po imieniu i nazwisku artysty jednego z następujących określeń: "krąg", "szkoła" bądź "naśladowca";

e) obiektu, którego określenie autorstwa było zgodne z ogólnie przyjętą opinią specjalistów, uczonych i innych ekspertów;

f) obiektu, w przypadku którego podana w katalogu roczna data powstania różni się od faktycznej o mniej niż 15 lat;

g) obiektu, w przypadku którego w datowaniu pojawiło się prawidłowe określenie stulecia, natomiast nieprawidłowe określenie części tego stulecia (połowy lub ćwierci);

h) obiektów z XX w., XIX w. i starszych, w przypadku których faktycznie stwierdzone datowanie różni się w stosunku do podanego w katalogu "na korzyść" obiektu, tj. obiekt okazał się starszy, niż było to podane w opisie;

i) obiektu, którego opis i datowanie zostały uznane za niedokładne przy użyciu metod naukowych lub testów, które nie były ogólnie przyjęte w czasie wydawania tego katalogu bądź w tamtym czasie były uznawane za nadmiernie kosztowne lub niewykonalne, albo według wszelkiego prawdopodobieństwa mogłyby spowodować uszkodzenia lub utratę wartości obiektu. DESA Unicum zastrzega iż opis uzupełniający (pochodzenie, historia wystaw, literatura) został wykonany w dobrej wierze i błędy w tym zakresie nie mogą być podstawą do reklamacji. DESA Unicum zastrzega, sobie również 5% jako granicę błędów w przypadku podawania poszczególnych wymiarów obiektu.

PRENUMERATA KATALOGÓW DESA Unicum

Katalogi DESA Unicum to pięknie ilustrowane, merytoryczne publikacje dotyczące różnych dziedzin sztuki. Dostarczają wyczerpujących i skrupulatnie zebranych informacji o prezentowanych na aukcjach dziełach sztuki, niezbędnych zarówno nowym, jak i doświadczonym kolekcjonerom.

Prenumerata DESA Unicum gwarantuje, że otrzymają Państwo wybrane katalogi na wskazany w formularzu adres.

PRENUMERATA KATALOGÓW AUKCYJNYCH

Jeżeli chcecie Państwo otrzymywać katalogi aukcyjne DESA Unicum, prosimy o przesłanie wypełnionego formularza:

Imię i Nazwisko _____

Ulica _____
Nr domu _____ Nr mieszkania _____ Kod pocztowy _____-_____
Adres e-mail _____
Telefon _____

DANE DO FAKTURY

Nazwa firmy _____

Ulica _____
Nr domu _____ Nr mieszkania _____ Kod pocztowy _____-_____
NIP _____

ZAMAWIAM ROCZNĄ PRENUMERATĘ KATALOGÓW AUKCYJNYCH OD _____ (prosimy o podanie miesiąca i roku)

SZTUKA WSPÓŁCZESNA Cały pakiet (dwa wydania specjalne gratis)..... Prenumerata roczna, cena: 699 zł (cena zawiera 5% rabat)

KLASYCY AWANGARDY PO 1945 oraz OP-ART I ABSTRAKCJA GEOMETRYCZNA Prenumerata roczna 5 egz.cena: 199 zł
PRACE NA PAPIERZE Prenumerata roczna 4 egz.cena: 129 zł
NOWE POKOLENIE PO 1989 Prenumerata roczna 4 egz.cena: 169 zł
ARTOUTLET Prenumerata roczna 3 egz.cena: 89 zł
RZEŻBA I FORMY PRZESTRZENNE Prenumerata roczna 2 egz.cena: 79 zł
GRAFIKA ARTYSTYCZNA Prenumerata roczna 2 egz.cena: 59 zł

SZTUKA DAWNA Cały pakiet (dwa wydania specjalne gratis)..... Prenumerata roczna, cena: 499 zł (cena zawiera 5% rabat)

XIX WIEK • MODERNIZM • MIĘDZYWOJNIE Prenumerata roczna 4 egz.cena: 169 zł
PRACE NA PAPIERZE Prenumerata roczna 2 egz.cena: 129 zł
ARTOUTLET Prenumerata roczna 3 egz.cena: 89 zł
RZEŻBA I FORMY PRZESTRZENNE Prenumerata roczna 2 egz.cena: 79 zł
GRAFIKA ARTYSTYCZNA Prenumerata roczna 2 egz.cena: 59 zł

MŁODA SZTUKA Prenumerata roczna 12 egz.cena: 249 zł
BIŻUTERIA KOLEKCJONERSKA Prenumerata roczna 4 egz.cena: 119 zł
SAMOCHODY KLASYCZNE I MOTOCYKLE Prenumerata roczna 4 egz.cena: 159 zł
RYSUNEK KOMIKSOWY I ILUSTRACJA Prenumerata roczna 2 egz.cena: 59 zł
FOTOGRAFIA KOLEKCJONERSKA Prenumerata roczna 2 egz.cena: 69 zł

PRENUMERATA ROCZNA WSZYSTKICH KATALOGÓW (cztery wydania specjalne gratis) 60 egz.cena 1499 zł (cena zawiera 20% rabat)

Cena obejmuje koszty krajowej przesyłki pocztowej

Zobowiązuję się do przekazania należności przelewem na rachunek bankowy DESA Unicum S.A. w terminie 7 dni od otrzymania faktury.

Nr rachunku: mBank S.A. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002

Upoważniam DESA Unicum S.A. do wystawienia faktury VAT bez podpisu odbiorcy.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych oraz w celu składania ofert, a w szczególności w celu przesyłania na wskazane przeze mnie adresy korespondencyjne materiałów promocyjnych, informacji handlowych o produktach i usługach świadczonych przez DESA Unicum.

Wyrażam zgodę na otrzymywanie od DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingu produktów lub usług podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum.

Wyrażam zgodę na otrzymywanie od podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.

JEDNOCZEŚNIE DESA UNICUM S.A. INFORMUJE, ŻE:

Dane osobowe są zbierane i przetwarzane na zasadzie dobrowolności. Klient ma prawo dostępu do treści swoich danych osobowych w siedzibie DESA Unicum oraz ich poprawiania. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych może być w każdym czasie odwołana.

podpis Klienta

ZLECENIE LICYTACJI

Aukcja kolekcji Grand Hotel Sopot • 627KOL011 • 6 lipca 2019 r.

Zlecenie licytacji z limitem lub licytacja telefoniczna to proste sposoby wzięcia udziału w aukcji, które nie skutkują żadnymi dodatkowymi kosztami dla Nabywcy.

Zlecenie licytacji z limitem Zlecenie telefoniczne

Zlecenie musi być dostarczone (osobiście, pocztą, faksem lub e-mailem) do siedziby domu aukcyjnego nie później niż 24 godziny przed rozpoczęciem licytacji, w przypadku późniejszego dostarczenia nie gwarantujemy realizacji zlecenia, jednak dołożymy wszelkich starań, aby było to możliwe.

Prosimy czytelnie wypełnić formularz, by uniknąć ewentualnych pomyłek.

Imię i nazwisko

Dowód osobisty (seria i numer)

NIP (dla firm)

Adres: ulica

nr domu

nr mieszkania

Miasto

Kod pocztowy

Adres e-mail

Telefon / faks

Przed przyjęciem zlecenia licytacji pracownik domu aukcyjnego ma prawo prosić o podanie pełnych danych osobowych oraz o okazanie lub skopiowanie dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby rejestrowanej (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy; w przypadku zleceń przesyłanych e-mailem, pocztą lub faksem konieczne jest dołączenie kserokopii lub skanu takiego dokumentu). Dane są udostępniane dobrowolnie, jednak ich podanie jest warunkiem koniecznym do wzięcia udziału w licytacji.

Nr kat.	Autor, tytuł	Maksymalna oferowana kwota (bez opłaty aukcyjnej) lub licytacja telefoniczna

Należność za zakupiony obiekt

Wpłacę na konto bankowe mBank S.A., 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002,

Wpłacę w kasie firmy (pn.-pt. w godz. 11 – 19)

Proszę o wystawienie faktury VAT bez podpisu odbiorcy

Skąd dowiedzieli się Państwo o DESA Unicum?

z prasy z mailingu z reklamy internetowej z reklamy zewnętrznej z radia

od rodziny/znajomych z imiennego zaproszenia inną drogą _____

DESA Unicum SA, ul. Piękna 1A, 00-477 Warszawa, tel. 22 163 66 00, faks 22 163 67 99, e-mail: biuro@desa.pl, www.desa.pl
NIP: 5272644731 REGON: 142733824 Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS0000718495.

tel. 22 163 67 00, faks 22 163 67 99

e-mail: zlecenia@desa.pl

Zlecenie licytacji z limitem

Podanie przez Klienta limitu licytacji jest informacją ściśle poufną. Dom aukcyjny będzie reprezentował w licytacji Nabywcę do podanej kwoty, gwarantując jednocześnie nabycie obiektu za najniższą możliwą kwotę. Dom aukcyjny nie przyjmuje zleceń bez górnego limitu. W przypadku zaistnienia kilku zleceń w tej samej wysokości dom aukcyjny będzie reprezentował Klienta, którego zlecenie zostało złożone najwcześniej. **Zgadzam się na jedno postąpienie w górę w przypadku wystąpienia innego zlecenia o tej samej wysokości:**

Tak Nie

Zlecenie telefoniczne

W przypadku zlecenia licytacji telefonicznej prosimy o podanie numeru telefonu aktualnego w czasie aukcji. Pracownicy domu aukcyjnego połączą się z Państwem chwilę przed rozpoczęciem licytacji wybranych obiektów. Przebieg rozmowy – licytacji telefonicznej może być rejestrowany przez DESA Unicum. Dom aukcyjny nie ponosi odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w wyniku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym numerem. W przypadku problemów z uzyskaniem połączenia zgadzam się na licytację w moim imieniu za kwotę równą cenie wywoławczej:

Tak Nie

Numer telefonu do licytacji

Ja niżej podpisany/-a oświadczam, że:

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych oraz w celu składania ofert, a w szczególności w celu przesyłania na wskazane przeze mnie adresy korespondencyjne materiałów promocyjnych, informacji handlowych o obiektach i usługach świadczonych przez DESA Unicum.

Wyrażam zgodę na używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych w celu prowadzenia marketingu bezpośredniego przez DESA Unicum.

Wyrażam zgodę na otrzymywanie od DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingu produktów lub usług podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum.

Wyrażam zgodę na otrzymywanie od podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.

WYRAŻAJĄC ZGODĘ NA POWYŻSZE, OŚWIADCZAM, ŻE:

- Zgadzam się na przetwarzanie moich danych osobowych przez spółkę DESA Unicum S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 1A w celach powyżej przeze mnie określonych.
- Podanie danych jest dobrowolne. Podstawą przetwarzania danych jest moja zgoda. Odbiorcami danych mogą być Podmioty powiązane kapitałowo z DESA Unicum oraz Podmioty świadczące usługi na rzecz DESA Unicum. Mam prawo wycofania zgody w dowolnym momencie. Dane osobowe będą przetwarzane do odwołania zgody lub przez maksymalny okres 10 lat od dnia zakończenia wykonania umowy lub przez okres określony przez przepisy prawa, które nakładają na DESA Unicum obowiązek przetwarzania moich danych.
- Mam prawo żądania od administratora dostępu do moich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.
- Administratorem danych jest spółka DESA Unicum S.A. z siedzibą w Warszawie, z którą w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych mogę się skontaktować, dzwoniąc pod numer telefonu +48 22 163 66 00 lub poprzez korespondencję elektroniczną na adres biuro@desa.pl.
- Bardziej szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania moich danych mogę uzyskać na stronie internetowej www.desa.pl.
- Zapoznałem/-am się i akceptuję WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI AUTENTYCZNOŚCI domu aukcyjnego DESA Unicum opublikowane w katalogu aukcyjnym.
- Zobowiązuję się do zrealizowania zawartych transakcji zgodnie z niniejszymi WARUNKAMI, w tym do zapłacenia wycytowanej kwoty powiększonej o opłatę aukcyjną oraz innych opłat, zgodnie z oznaczeniami w katalogu, w szczególności w przypadkach przewidzianych przepisami ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworu (tzw. droit de suite) w terminie 10 dni od daty aukcji.
- Wszelkie dane zawarte w niniejszym formularzu są prawdziwe i zgodne z moją najlepszą wiedzą. W przypadku zatajenia lub podania nieprawdziwych danych DESA Unicum nie ponosi odpowiedzialności.

Data i podpis klienta składającego zlecenie

„WOJCIECH FANGOR. COLOR AND SPACE”

Wydawnictwo Skira przygotowało niespodziankę dla fanów twórczości Wojciecha Fangora. Ponad 200-stronicowy album „Wojciech Fangor. Color and Space” prezentuje twórczość artysty na przestrzeni połowy wieku. W albumie znalazł się wstęp autorstwa Magdaleny Dabrowski, kalendarium z życia artysty

wzbogacone o nigdy niepublikowany materiał archiwalny oraz szereg wysokiej jakości reprodukcji prac malarskich. Wydanie w języku angielskim.

Wydawnictwo: Skira

Cena: 169 zł

DESA.PL

UL. PIĘKNA 1A

00-477 WARSZAWA

TEL.: 22 163 66 00

E-MAIL: BIURO@DESA.PL

Cena 29 zł (z 5% VAT)